

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Vyhodnocení možností a dopadů progresivního zdanění
u daně z příjmů fyzických osob**

Barbora Holanová

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Barbora Holanová

Podnikání a administrativa

Název práce

Vyhodnocení možností a dopadů progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob

Název anglicky

Evaluation of the Possibilities and Impacts of Progressive Taxation on Personal Income Tax

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy lineárního a progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob vyhodnotit možnosti a dopady navrhovaného způsobu progresivního zdanění a vytvořit možná doporučení pro případnou aplikaci progresivní sazby daně z příjmů fyzických osob.

Metodika

Základní poznatková báze bude vytvořena prostřednictvím kompilace poznatků z dostupné odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na lineární sazbu daně a navrhované možnosti progresivní sazby u daně z příjmů fyzických osob v České republice.

Na základě provedené analýzy prostřednictvím konkrétních modelových výpočtů budou vyhodnoceny možnosti a dopady navrhované progresivní sazby u daně z příjmů fyzických osob. Následně budou vytvořena možná doporučení pro případnou aplikaci progresivní sazby u daně z příjmů fyzických osob.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

daň, sazba, základ daně, fyzická osoba, poplatník, daňové zatížení

Doporučené zdroje informací

- HNÁTEK, M. Zcela legální daňové triky. Praha: ESAP, 2016. ISBN 978-80-905899-3-3.
- KUBÁTOVÁ, K. Daňová teorie a politika. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-841-3.
- LÁCHOVÁ, L. Daňové systémy v globálním světě. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-320-1.
- LYMER, A., HASSELDINE, J. The international taxation system. New York: Kluwer Academics Publishers, 2002. ISBN 1-4020-7157-4.
- RAJNOŠKOVÁ ČERNÁ, L. Komentář k dani z příjmů fyzických osob s příklady. Bohuňovice: Oswald, 2016. ISBN 978-80-88128-05-2.
- SMITH, S. Taxation: A Very Short Introduction. United Kingdom: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-968369-7.
- ŠIROKÝ, J. Daně v Evropské unii. Praha: Linde, 2012. ISBN 978-80-7201-881-9.
- VYŠKOVSKÁ, M. Cizinci a daně: Zdaňování příjmů fyzických osob – cizích státních příslušníků v České republice. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552285-6.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukulová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 7. 8. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 18. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vyhodnocení možností a dopadů progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 3. 2018

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Gabriele Kukalové, Ph.D., MBA za cenné rady a připomínky k mé diplomové práci a za čas, který mi věnovala.

Vyhodnocení možností a dopadů progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob

Abstrakt

Diplomová práce řeší problematiku týkající se dopadů případného zavedení progresivního zdanění v České republice. V diplomové práci jsou znázorněny rozdíly mezi standardním zdaněním, tedy jednotným pro všechny fyzické osoby, a progresivním zdaněním, kde velikost daňového zatížení závisí na velikosti příjmů. Teoretická část diplomové práce je zpracována na základě studia odborné literatury a internetových zdrojů, což je nezbytné k získání přehledu v oblasti zdanění, ať už lineárního či progresivního. V analytické části diplomové práce jsou znázorněny příklady, na kterých lze srovnat daná zdanění. Pro modelové příklady byly stanoveny 2 varianty, v první variantě jsou řešeny příklady standardním zdaněním, v druhé variantě progresivním. Pro výpočet příkladů byli definováni modeloví poplatníci a byla vypočtena řešení u různých výší mezd, u minimální mzdy pro rok 2017, u průměrné mzdy za rok 2017, u stanovené mzdy 35 000 Kč a u čtyřnásobku průměrné mzdy za rok 2017, tedy nadprůměrné mzdy. Jednotlivá řešení byla zobrazena do tabulek a byla znázorněna grafická forma řešení. V diplomové práci byl dále zhodnocen dopad progresivního zdanění u různých poplatníků s různou výší mzdy.

Klíčová slova: daň, sazba, základ daně, fyzická osoba, poplatník, daňové zatížení

Evaluation of the possibilities and impacts of progressive taxation on personal income tax

Abstract

This diploma thesis solves problems related to impacts of possible introduction of progressive taxation in the Czech Republic. The diploma thesis presents the differences between standard taxation, uniform for all individuals, and progressive taxation, where the size of the tax burden is based on the amount of income. The theoretical part of the diploma thesis is based on the study of professional literature and internet resources, which is necessary for obtaining a tax overview, whether linear or progressive. In the analytical part of the diploma thesis are presented examples, on which the given taxes can be compared. For the model examples, two variants were determined, in the first variant are examples of standard taxation, in the second variant progressive taxation. To calculate examples, model taxpayers were defined and solutions were calculated for different types of wages, minimum wage for 2017, average wage for 2017, established wage 35 000 Kč and four times the average wage for 2017, so very high wage. The individual solutions were displayed in the tables and the graphical form of the solution was shown. The diploma thesis further assessed the impact of progressive taxation on different taxpayers with different wages.

Keywords: tax, rate, tax base, physical person, taxpayer, the tax burden

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	18
3.1 Daňová soustava ČR	20
3.1.1 Funkce Daní.....	22
3.1.2 Třídění daní.....	22
3.1.3 Způsob placení daní	25
3.2 Základní daňové pojmy	25
3.3 Daň z příjmů fyzických osob v ČR.....	27
3.4 Sociální a zdravotní pojištění	32
3.5 Změny u daně z příjmů FO za rok 2017	33
3.6 Daňová spravedlnost	36
3.7 Měření daňové progresivity	38
3.7.1 Progresivní zdanění v ČR	39
3.8 Daňové systémy v Evropě.....	42
3.8.1 Daňový systém v Německu	47
3.8.2 Daňový systém v Irsku	49
4 Analytická část	51
4.1 Varianta 1 – Klasické zdanění, tzn. standardní sazba 15 %.....	51
4.1.1 Minimální mzda za rok 2017	51
4.1.2 Průměrná mzda za rok 2017	55
4.1.3 Stanovená mzda 35 000 Kč	60
4.1.4 Nadprůměrná mzda pro rok 2017	64
4.2 Varianta 2 - Výpočty dle progresivního zdanění	69
4.2.1 Minimální mzda pro rok 2017	69
4.2.2 Průměrná mzda pro rok 2017.....	73
4.2.3 Stanovená mzda 35 000 Kč	78
4.2.4 Nadprůměrná mzda pro rok 2017	82
5 Výsledky a zhodnocení.....	88
5.1 Minimální mzda pro rok 2017.....	88
5.1.1 Měsíčně.....	88
5.1.2 Ročně	90
5.2 Průměrná mzda pro rok 2017.....	92

5.2.1	Měsíčně	92
5.2.2	Ročně	94
5.3	Stanovená mzda 35 000 Kč	96
5.3.1	Měsíčně	96
5.3.2	Ročně	98
5.4	Nadprůměrná mzda pro rok 2017.....	100
5.4.1	Měsíčně	100
5.4.2	Ročně	102
5.5	Rok 2018	114
6	Závěr.....	115
7	Seznam použitých zdrojů.....	119

Seznam obrázků

Obrázek 1	Daňová soustava v ČR.....	21
Obrázek 2	Příčiny vzniku tradičních daňových systémů dle Tanziho	43

Seznam tabulek

Tabulka 1	Sazby zdravotního a sociálního pojištění.....	33
Tabulka 2	Krácení daně z příjmů.....	34
Tabulka 3	Přehled vybraných údajů z daňových priznání DPFO za zdaňovací období 2011 – 2015 (zaokrouhleno a částky jsou v milionech Kč).....	35
Tabulka 4	Čtyři daňová pásma (příjem je myšlený jako hrubá mzda)	40
Tabulka 5	- Efektivnosti zdanění podle výše mzdy (bez zohlednění slev na dani a bonusů, pouze se základní roční slevou na poplatníka 24 840 Kč).....	41
Tabulka 6	Sazby daně z příjmu fyzických osob v Německu	48
Tabulka 7	Odvody na pojištění v Německu.....	49
Tabulka 8	Příjmová pásma v Irsku se sazbou daně 20 %	49
Tabulka 9	Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017	51
Tabulka 10	Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017	53
Tabulka 11	Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017.....	56
Tabulka 12	Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017	58
Tabulka 13	Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč	60
Tabulka 14	Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč	62
Tabulka 15	Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017.....	64
Tabulka 16	Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017.....	67

Tabulka 17 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017	69
Tabulka 18 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017.....	71
Tabulka 19 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017	73
Tabulka 20 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017.....	76
Tabulka 21 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč.....	78
Tabulka 22 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč.....	80
Tabulka 23 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017.....	83
Tabulka 24 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017.....	85
Tabulka 25 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč.....	88
Tabulka 26 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč.....	89
Tabulka 27 Roční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč.....	90
Tabulka 28 Roční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč.....	91
Tabulka 29 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč.....	92
Tabulka 30 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč.....	93
Tabulka 31 Roční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč.....	94
Tabulka 32 Roční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč.....	95
Tabulka 33 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč se standardní daní 15 % v Kč.....	96
Tabulka 34 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč s progresivním zdanění v Kč.....	97
Tabulka 35 Roční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč se standardní daní 15 % v Kč.....	98
Tabulka 36 Roční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč s progresivním zdanění v Kč.....	99
Tabulka 37 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s nadprůměrnou mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč.....	100
Tabulka 38 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků u nadprůměrné mzdy za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč.....	101
Tabulka 39 Roční přehled u různých skupin poplatníků u nadprůměrné mzdy za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč.....	102
Tabulka 40 Roční přehled u různých skupin poplatníků u nadprůměrné mzdy za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč.....	103

Seznam použitých grafů

Graf 1 Vývoj daně po uplatnění slevy § 35 c v letech 2011-2015.....	35
Graf 2 Přehled mezd a počtu zaměstnanců v ČR jím odpovídající	40
Graf 3 Model 1 – měsíční záloha na daň, daňový bonus	104
Graf 4 Model 1 – roční daň, daňový bonus.....	105
Graf 5 Model 2 – měsíční záloha na daň, daňový bonus	106
Graf 6 Model 2 – roční daň, daňový bonus.....	107
Graf 7 Model 3 – měsíční daň, daňový bonus	108
Graf 8 Model 3 – roční daň, daňový bonus.....	109
Graf 9 Model 4 – měsíční záloha na daň, daňový bonus	110
Graf 10 Model 4 – roční daň, daňový bonus.....	111
Graf 11 Model 5 – měsíční záloha na daň, daňový bonus	112
Graf 12 Model 5 – roční daň, daňový bonus.....	113

Seznam použitých zkratk

HM	hrubá mzda
SHM.....	superhrubá mzda
ČM	čistá mzda
DZD	dílčí základ daně
ZP	zdravotní pojištění
SP	sociální pojištění
SZP.....	sociální a zdravotní pojištění
HPP	hlavní pracovní poměr
ČR	Česká republika

1 Úvod

Daně a zdanění obecně jsou jedním z nejdiskutovanějších témat již od nepaměti. Daně se mohou jevit nejen jako politické téma, ale mohou se stát důvodem pro bezesné noci některých poplatníků. Každý stát potřebuje hradit své výdaje, které je možné krýt právě díky příjmům, které získá výběrem daní. Jeden významný politik a vynálezce – Benjamin Franklin prohlásil, že „Nic na světě není jistého, jen smrt a daně.“ Lze říci, že daně jsou zrcadlem hodnot a priorit lidí. Poskytují neocenitelné pohledy na to, jak se lidé k sobě navzájem chovají, jaké vztahy mají k vládě i k širší společnosti. Kdo platí a v jaké výši v některých případech také vyvrací národní koncept spravedlnosti.

Jednou z povinností státu je uhrazovat určité potřeby. Tyto potřeby nelze uspokojit, aniž by bylo rozdělené, kdo, kdy a jakým podílem by měl přispívat do státní pokladny. Z tohoto důvodu stát zavazuje různé subjekty k tomu, aby uhrazovaly dané podíly, které jsou nezbytné k následujícímu financování potřeb. Proto tyto subjekty platí daně.

Za jednu z nejdůležitějších daní v rámci daňové soustavy České republiky je považována daň z příjmů fyzických osob. Tato daň má vliv na každého poplatníka. Problematika daní, v tomto případě daně z příjmů fyzických osob, se vyznačuje tím, že je choulostivá na aktuální politickou situaci, což lze vysvětlit tím, že některé komplikace a změny v zákoně o daních z příjmů byly způsobeny špatným politickým rozhodnutím. V České republice existuje velké množství daňových předpisů, stanovisek a pokynů, které byly od svého vzniku, tzn. od roku 1993 několikrát měněny. Původní, celkem jednoduché předpisy se proměnily v nepřehlednou kombinaci velké množství výkladů, pokynů, soudních rozhodnutí a různých ustanovení. Tuto situaci lze vystihnout citátem Alberta Einsteina: „Na světě nejtěžší věc k pochopení je daň z příjmu.“

Daně z příjmů fyzických osob platí všichni občané České republiky. Dá se říci, že neexistuje člověk, který by tuto daň a daně obecně chtěl dobrovolně platit. Většina poplatníků se snaží najít postupy a řešení, kterým by byla minimalizace daňového zatížení. S tím souvisí i otázka daňové spravedlnosti, což je jedno z nejdiskutovanějších témat u daně z příjmů fyzických i právnických osob. Otázka daňové spravedlnosti řeší, zda by měli všichni poplatníci přispívat do státního rozpočtu rovným dílem, tedy, zda by měla být uplatňována stejná sazba daně pro všechny, nebo zda by bylo spravedlivější využít progresivního zdanění, které by podle některých odborníků přispělo ke spravedlivému rozdělení daní ve státě. Některé státy EU již dnes využívají progresivní zdanění u daně

z příjmů fyzických i právnických osob. Toto téma je zdroje mnoha diskuzí a tato diplomová práce bude zaměřena na komparaci standardního způsobu zdanění s progresivním způsobem zdanění s účelem zjistit, zda a jaké rozdíly by přineslo progresivní zdanění poplatníkům ČR.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy lineárního a progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob vyhodnotit možnosti a dopady navrhovaného způsobu progresivního zdanění a vytvořit možná doporučení pro případnou aplikaci progresivní sazby daně z příjmů fyzických osob.

2.2 Metodika

Základní poznatková báze bude vytvořena prostřednictvím kompilace poznatků z dostupné odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na lineární sazbu daně a navrhované možnosti progresivní sazby u daně z příjmů fyzických osob v České republice.

Na základě provedené analýzy prostřednictvím konkrétních modelových výpočtů budou vyhodnoceny možnosti a dopady navrhované progresivní sazby u daně z příjmů fyzických osob. Následně budou vytvořena možná doporučení pro případnou aplikaci progresivní sazby u daně z příjmů fyzických osob.

V praktické části diplomové práce budou znázorněny příklady ve dvou variantách, a to se standardní sazbou 15 %, a s progresivním způsobem zdanění. Příklady budou aplikovány na 4 různé skupiny poplatníků, a to u poplatníků s minimální mzdou za rok 2017, u poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017, u poplatníků s hrubou mzdou stanovenou měsíční částkou 35 000 Kč a u poplatníků s nadprůměrnou mzdou (čtyřnásobek průměrné mzdy za rok 2017). Byly stanovené takové modelové mzdy, aby bylo možné zhodnotit progresivní zdanění ve všech navrhovaných pásmech. U každé skupiny poplatníků budou příklady řešeny v modelových případech, které jsou následovně definovány:

Model 1Poplatník nemá manželku ani dítě, na které by si uplatňoval slevu na dani a daňové zvýhodnění

Model 2Poplatník má manželku na rodičovské dovolené a 1 dítě

Model 3Poplatník má manželku na rodičovské dovolené a 2 děti

Model 4Poplatník má manželku, která má vlastní příjem (pracuje na HPP, tedy na hlavní pracovní poměr) a 2 děti, na které si uplatňuje poplatník daňové zvýhodnění

Model 5Poplatník má manželku, která má vlastní příjem (pracuje na HPP) a 2 děti, na které si uplatňuje poplatník daňové zvýhodnění

Jednotlivé příklady jsou řešeny pro zdaňovací období měsíční i roční.

Výpočty mezd v praktické části při použití standardního zdanění jsou řešeny podle následujících postupů výpočtů:

1) Způsob zdanění při měsíčním zúčtování mzdy

Hrubá mzda (HM)

+ sociální pojištění zaměstnavatel (SP) (25 %)

+ zdravotní pojištění zaměstnavatel (ZP) (cca 9 %)

= **dílčí základ daně (DZD)** (zaokrouhlený na stokoruny nahoru) = superhrubá mzda (SHM)

x sazba daně (15 %)

= záloha na daň

- slevy na dani (sleva na poplatníka)

= záloha na daň po slevách

- daňové zvýhodnění na děti

= **výsledná záloha na daň / daňový bonus**

Čistá mzda (ČM) = HM – SP placené zaměstnancem – ZP placené zaměstnancem – výsledná záloha na daň (popřípadě + daňový bonus)

2) Způsob zdanění při ročním zúčtování mzdy

Základ daně = roční hrubá mzda

- odečet odčitatelných položek

= upravený základ daně (zaokrouhlený na sto koruny dolů)

x sazba daně (15 %)

= daňová povinnost

- slevy na dani (sleva na poplatníka, sleva na manželku)

= daň po slevách

- odečet srážkové daně

= **celková daňová povinnost / daňový bonus**

ČM = HM – SP placené zaměstnancem – ZP placené zaměstnancem – výsledná záloha na daň (popřípadě + daňový bonus)

Pro výpočet zálohy na daň, popř. roční daňové povinnosti, návrhem případného progresivního zdanění byl využíván následující postup výpočtu. Z návrhu progresivního

zdanění v ČR ovšem nevyplývá, zda se základy daně budou zaokrouhlovat či nikoliv v jednotlivých pásmech, tudíž pro usnadnění výpočtu bude hrubá mzda násobena částkou 1,34, neboli sociálním a zdravotním pojištěním, které platí za zaměstnance zaměstnavatel. U návrhu progresivního zdanění se vyskytují 4 mzdová pásma, ke kterým jsou přiřazeny tyto sazby daně: 12 %, 15 %, 25 % a 32 %. Pokud se mzda nachází ve více mzdových pásmech, bývá následující postup využíván opakovaně, ovšem vždy s jinou sazbou daně charakteristickou pro dané pásmo. V takovémto případě se jednotlivé výsledky sečtou a teprve poté lze určit výslednou zálohu na daň (celkovou daňovou povinnost) či daňový bonus. Zbýlý výpočet mzdy je totožný jako u standardního zdanění. Pro měsíční i roční výpočet zálohy na daň (či roční daňové povinnosti) je dodržován stejný postup výpočtu. Postup výpočtu:

1) Způsob zdanění při měsíčním zúčtování mzdy

$HM \times SZP \text{ zaměstnavatele} \times \text{sazba daně} = \text{záloha na daň nebo daňový bonus}$

2) Způsob zdanění při ročním zúčtování mzdy

$HM \times SZP \text{ zaměstnavatele} \times \text{sazba daně} = \text{celková daňová povinnost nebo celkový daňový bonus}$

Jednotlivé výpočty v analytické části u stanovených modelů jsou okomentovány a následně porovnány v tabulkách. Dále je zobrazeno grafické řešení, kde jsou v jednotlivých grafech znázorněny výše stanovené modely v měsíčním i ročním pojetí. V grafických řešeních jsou zobrazeny rozdíly v použití standardního a progresivního zdanění u vymezených skupin poplatníků, tedy u poplatníka s minimální mzdou, průměrnou mzdou, se stanovenou hrubou měsíční mzdou 35 000 Kč a čtyřnásobnou průměrnou mzdou (nadprůměrnou mzdou).

3 Teoretická východiska

Jestliže se vysloví téma daně a poplatky, je důležité zmínit, že již kultury jako bylo starověké Řecko či Řím, nebo například oblast starověké Mezopotámie využívaly určitý daňový systém. V nejšířším slova smyslu lze vyjít z toho, že o daních lze hovořit ve spojení se vznikem státu. Daně lze označit nejen jako ekonomický fenomén, protože zakotvení daní se nachází v právní oblasti. S pojmem daně se pojí také slovo poplatek. Rozdíl je v tom, že daně jsou daňovým poplatníkům kladeny státní mocí, kdežto poplatky jsou vyžadovány od určité státní instituce.¹ Jiní autoři uvádí, že poplatek znamená určitý peněžní prostředek placený za služby, které nabízí veřejný sektor. Např. mezi poplatky lze zařadit poplatek za vyhotovení pasu, poplatek za povolení podnikatelské činnosti apod.

Daň je možné definovat jako povinnou a nenávratnou platbu do veřejného rozpočtu, která je dána ze zákona. Tato platba není účelová a je neekvivalentní. Daň může být buď pravidelná, což znamená, že se platí periodicky, např. každý rok, či nepravidelná, která se platí pouze v určitých případech, např. daň při převodu nemovitosti. Dle ekonomického hlediska lze do daní zahrnout i clo, protože clo je povinná platba plynoucí do státního rozpočtu.²

Dle jiné definice lze daně charakterizovat jako peníze, které od nás vybírá vláda. Daně jsou povinné platby vymáhané státem, které neposkytují na oplátku žádný přímý individuální nárok na konkrétní zboží nebo služby. Druhá část definice říká, že zásadním rozlišením daní od poplatků, je to, že daně mohou být vybírány z prodeje zboží a služeb státem nebo státními podniky. Zdanění obecně zahrnuje nátlak, což zásadně odlišuje zdanění od ostatních činností v moderních demokraciích. Povinná povaha zdanění s sebou nese i velké veřejné nepřátelství. Klíčovou charakteristikou zdanění v moderních daňových systémech je to, že zdanění je parametrické, jinými slovy řídí se legislativou, která předem definuje základ individuální daňové zátěže.³

Na základě další literatury jsou daně určeny k uhrazování různých potřeb, které vznikají celé společnosti v daném státě. Mezi tyto potřeby lze začlenit obranu státu, zdravotnictví a

¹ STARÝ, Marek a kolektiv. *Dějiny daní a poplatků*. Havlíček Brain Team, 2009. ISBN 978-80-87109-15-1, s. 7-10

² KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. Páté. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8, s. 15-16

³ SMITH, Stephen. *Taxation: A Very Short Introduction*. United Kingdom: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-968369-7 s. 3-5

školství. Daně se platí do veřejného rozpočtu, a to buď do rozpočtu státu, kraje, obce nebo státního fondu.⁴

Daně a jiné veřejné příjmy vytváří společně s veřejnými výdaji „rub a líc“. Daně jsou pokládány za pomyslný „rub“. Většina poplatníků je poctivá a plní svou povinnost platit daně bez problémů. Ovšem existují i takoví, kteří se snaží této povinnosti zprostit, protože jsou daně určitou obtíží – snižují jejich legální příjmy. Vláda potřebuje ke své činnosti určité finanční prostředky, z čehož vyplývá, že jedním z účelů daní je rozpočtový účel. Jde o to, že je nutné naplnit státní rozpočet k tomu, aby vláda mohla dále plnit jiné úkoly, např. v oblasti školství, zdravotnictví, sociální péče atd. Za další účel daní lze považovat odrazení poplatníků od spotřeby určitých zdraví škodlivých komodit nebo poškozujících životní prostředí, mezi které lze zařadit např. tabákové výrobky, alkohol, pohonné hmoty. Tento typ zdanění umožňuje naplňovat státní pokladnu dlouhodobě a stabilně.⁵

Česká republika ve srovnání s jinými zeměmi patří mezi země, u kterých se vyskytuje nižší zdanění daně z příjmu fyzických osob. Při srovnání evropských a mimoevropských zemí lze konstatovat, že v evropských zemích je zdanění obecně vyšší. Jedním z důvodů jsou nákladnější a propracovanější sociální systémy. Např. v Jižní Koreji jsou místní obyvatelé více odkázáni sami na sebe, protože např. státní penze jsou poměrně nižší a panuje zde vysoká spoluúčast na lékařských výkonech. Celosvětově jsou nejnižší povinné odvody v Mexiku (15,3 %) a v Jižní Koreji (19,6 %), naopak nejvyšší odvody jsou v Maďarsku (54,4 %) a v Belgii (55,5 %) za rok 2007.⁶

Fiskální systém

Fiskální systém je možné charakterizovat jako určitý prostor, ve kterém se odehrávají finanční vztahy a operace. V každém státě se nachází fiskální systém, do kterého patří např. bankovní systém, systém pojišťoven atd. Do fiskálního systému se řadí veřejné rozpočty, ale také orgány a instituce, které se zabývají těmito rozpočty, např. mají na starost jejich sestavování, realizaci a kontrolu. Fiskální systém se řídí zásadou subsidiarity, což znamená, že při rozhodování o veřejných financích jsou přijímána určitá opatření se znalostí potřeb

⁴ ŠTOHL, Pavel. *Daně 2016: Výklad a praktické příklady*. 5. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2016. ISBN 978-80-87314-79-1 s. 9

⁵ HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: Vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2 s. 45

⁶ *Časopis pro mzdové účetní a vedení firem*. BMSS-START, 2009, 12(4). ISSN 1214-5025

obyvatel na nejbližší úrovni. V ČR existují rozpočty i fiskální orgány na těchto úrovních: ústřední vlády, kraje, obce a města. Kromě již uvedených veřejných rozpočtů se ve fiskálním systému nacházejí také orgány a instituce, které se zabývají těmito rozpočty. Jedná se o tyto orgány a instituce: Ministerstvo financí a ostatní ministerstva a orgány, orgány státních fondů, krajské úřady, obecní úřady, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a organizační složky státu.

S ohledem na daňovou legislativu se v rámci fiskálního systému v ČR vyskytují zákony obecné, ale také zákony k jednotlivým daním. Od roku 2011 v ČR funguje tzv. daňový řád, který lze definovat jako zákon, který určuje postupy a zásady v oblasti zdanění. Daňový řád nahradil původní právní normy.⁷

3.1 Daňová soustava ČR

Daňová soustava České republiky je velmi podobná daňovým systémům ostatních vyspělých zemí, převážně evropských. Daňové příjmy ČR a těchto zemí pocházejí přibližně rovnoměrně z přímých a nepřímých daní.⁸ Daňovou soustavu lze označit jako jeden z nejdůležitějších nástrojů hospodářské politiky státu, a tudíž lze odvodit, že se mění na základě politické a ekonomické situace v dané zemi. Na českém území proběhly od roku 1945 celkem tři komplexní daňové reformy. Jedna z významných reforem ve veřejných financích se uskutečnila roku 2003, ovšem každoročně se v daňové soustavě uskutečňují různé změny.⁹ Význam daní jakožto příjmů rozpočtů vyjadřuje podíl na celkových příjmech, který v ČR dosahuje více než 90 %.¹⁰

Daně v ČR jsou nezbytné pro fungování nejen státu jako takového, ale i pro samostatné kraje a obce. V současnosti je struktura příjmů obcí a krajů taková, že první místo příjmů tvoří vlastní zdroje obcí a krajů, do kterých patří daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy. Na dalším místě jsou další zdroje, které tvoří dotace. Což vypovídá o tom, že jedním z nejdůležitějších zdrojů příjmů i pro obce a kraje jsou daně.

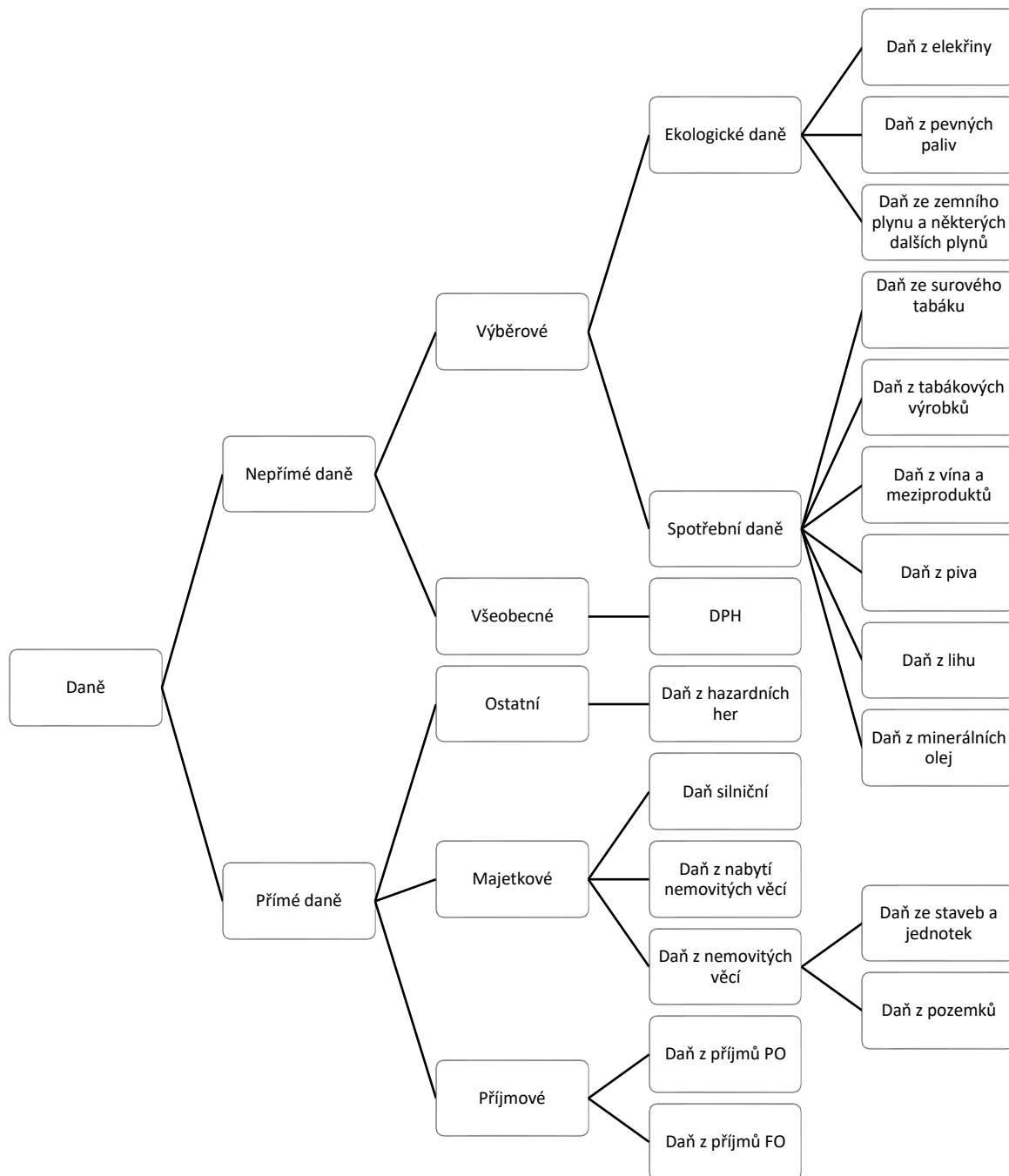
⁷ HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: Vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2 s. 36-38

⁸ CZECH TRADE. Daňový systém České republiky. *Businessinfo.cz* [online]. [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/danovy-system-ceske-republiky-3429.html>

⁹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, c2009. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 978-80-7357-423-9, s. 13 -16

¹⁰ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8 s. 19

Obrázek 1 Daňová soustava v ČR

Zdroj: Vlastní zpracování

3.1.1 Funkce Daní

Úkol zdanění je odvozen ze čtyř hlavních ekonomických funkcí:

- a) alokační,
- b) redistribuční,
- c) stabilizační,
- d) fiskální.

Funkci alokační lze uplatnit, pokud se trh jeví neefektivně v alokaci zdrojů. Znamená to, že buď se prostředky vkládají tam, kam jich trh ukládá malé množství, nebo naopak je ubírá z oblastí, kde se jich vyskytuje nadbytek. Funkci alokační může stát uplatnit například u školství, kam vloží volné peněžní prostředky. Funkce redistribuční se uplatňuje z důvodu, aby bylo spravedlivé rozdělování důchodů a bohatství ve společnosti, respektive přesunout část důchodů chudším jedincům od bohatších. Funkce stabilizační slouží ke zmírňování výkyvů (cyklických) v ekonomice, např. k zajištění stability cen a přijatelné zaměstnanosti. Poslední funkcí je funkce fiskální, kterou lze označit za nejvýznamnější funkci. Tato funkce zajišťuje příjem finančních prostředků, ze kterých je dále možné financovat veřejné výdaje.¹¹

3.1.2 Třídění daní

Daně lze klasifikovat z několika možných hledisek. Jedním způsobem, jak lze daně třídit je např. zda spadají do některé z výše zmíněných funkcí. Existují ale i další druhy členění daní. Je velké množství možností, podle kterých se dá na daně nahlížet. Existuje mnoho druhů daní, které se vyskytovaly v minulosti i v současnosti, v různých legislativních systémech a v různých státech, což naznačuje, že počet třídění daní není ničím ohraničený. V některých skupinách třídění daní se vyskytují ty samé daně. Některá členění jsou důležitá pro denní praxi, některá se využívají při mezinárodních komparacích.¹²

- a) Podle vazby na důchod poplatníka:
 - daně přímé,
 - daně nepřímé.

Daně přímé jsou placeny poplatníkem z jeho důchodu, nelze je převést na jiný subjekt. U daní přímých je možné označit osobu, která bude daň uhrazovat. Přímé daně jsou vyměřeny z majetku poplatníka nebo z jeho příjmů. Oproti tomu daně nepřímé, zde subjekt, který

¹¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8, s. 19

¹² ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8 s. 60

odvádí daň ji neplatí ze svého důchodu, ale tato povinnost je převáděna na jiný subjekt. Z tohoto důvodu není možné předem označit osobu, která bude platit daň. Pouze lze určit osobu, která daň zaplatí státu. Tyto daně jsou součástí cen zboží a služeb, které si zákazník kupuje.¹³

b) Podle objektu, z něhož jsou daně placeny:

- daně z důchodu (příjmů),
- daně ze spotřeby,
- daně z majetku,
- daně výnosové,
- daně z hlavy,
- daně obrátové,
- daně z finančních transakcí.

Daně důchodové jsou takové daně, které jsou vztahovány na důchody poplatníka (úrok, mzdu, rentu). Spotřební daně se uvalují buď na veškerou spotřebu, nebo pouze na spotřebu určitých výrobků. Daně majetkové jsou daně, které zdaňují movitý nebo nemovitý majetek. Výše výnosových daní se zjišťuje z vnějších reálných znaků výdělečné činnosti, což je např. druh podnikání nebo počet zaměstnanců. Daně z hlavy jsou daně, které by poplatník musel platit z důvodu samostatné existence, např. že by dosáhl určitého věku, kdy by získal volební právo.¹⁴

c) Podle charakteru veličiny, ze které je daň placena:

- daně kapitálové,
- daně běžné.

Daně kapitálové jsou takové daně, kde hraje roli stavová veličina, která je zjišťována k určitému danému okamžiku. Stavovou veličinou může být např. množství zboží na skladě či množství peněz na účtu. Do kapitálových daní se zahrnují daně z majetku a daně dědické a darovací. Běžné daně souvisí s tokovou veličinou, která je zjišťovaná za určité časové období, např. za rok. Za tokovou veličinu lze označit např. důchod, spotřebu, přidanou hodnotu. Do běžných daní patří daň ze spotřeby, daň z přidané hodnoty a daně důchodové.

d) Podle vztahu k platební schopnosti poplatníka:

¹³ ŠTOHL, Pavel. *Daně 2016: Výklad a praktické příklady*. 5. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2016. ISBN 978-80-87314-79-1 s. 11

¹⁴ ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJNÁK. *Základy daňové teorie: Cvičebnice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-927-4 s. 26

- daně osobní,
- daně in rem,

U daní osobních existuje vztah k určitému poplatníkovi, zohledňuje se jeho platební schopnost (daně důchodové). U daní in rem se nebere ohled na platební schopnost poplatníka (daně spotřební, majetkové daně, daň z přidané hodnoty).

e) Podle vztahu mezi velikostí daně a velikostí daňového základu:

- daně stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu,
- daně specifické,
- daně ad valorem,

Daně stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu odvádí subjekty jen z důvodu jejich existence, např. paušální daně. Daně specifické jsou takové daně, které jsou určovány dle množství jednotek daňového základu (např. daně spotřební). Daně ad valorem se získávají podle ceny, která je určena z daňového základu (např. daň důchodová).

f) Podle daňového určení:

- daně státní,
- daně municipální,
- daně vyšších územněsprávních celků,
- daně svěřené.

Daně municipální lze označit za daně místní či obecní. Daně vyšších územněsprávních celků jsou uplatňovány např. USA, kde jsou to daně jednotlivých federálních států. Daně svěřené jsou daně, které jsou platné v celém státu. Tyto daně plynou do vládních rozpočtů na nižších úrovních.¹⁵

Dále je možné daně třídit dle stupně progresu, což souvisí se spravedlností daní. Dle tohoto hlediska se zdanění posuzuje podle velikosti příjmu a řeší se dopad na poplatníky. Je zřejmé, že různé osoby či skupiny osob budou platit různou výši daně v závislosti na výši jejich příjmu. Podle toho, jak se bude míra zdanění měnit s přechodem na jinou výši důchodu se rozeznávají tyto daně:

- a) progresivní,
- b) proporcionální,

¹⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8, s. 20-23

c) regresivní.

Termín progresivní daně znamená, že pokud poroste důchod poplatníka, bude docházet k růstu jeho zdanění. Poplatník tedy zaplatí tím vyšší daň ze svého důchodu, čím vyšší bude jeho důchod. Proporcionalní daně lze definovat jako daně, u kterých se s růstem důchodu míra poplatníkovy zdanění nemění. Marginální daňová zátěž přírůstku důchodu se v tomto případě uvádí do rovnováhy průměrnému daňovému zatížení. U regresivních daní klesá daná daňová zátěž s růstem důchodu poplatníka neboli čím má poplatník vyšší důchod, tím platí nižší daň.¹⁶

3.1.3 Způsob placení daní

Dle Daňového řádu § 163 se daně platí příslušnému správci daně v české měně. Pokud je platba v cizí měně, musí ji správce daně zaevidovat na osobní daňový účet subjektu ve výši, v jaké mu byla částka na účet připsána v české měně. Daně lze platit čtyřmi způsoby: bezhotovostním převodem, v hotovosti, kolkovými známky, jestliže to stanoví zákon nebo přeplatkem na jiné daně. Kolkové známky vydává Ministerstvo financí, které také ve vyhlášce stanovuje jejich platnost a ukončení, podobu, hodnoty, náležitosti jejich evidence, způsob placení apod. Dle Daňového řádu § 164 musí daňový subjekt uvést, které daně se platba týká a poté správce daně platbu na tuto daň přijme. Pokud by nebylo uvedeno, o jakou daň se jedná, byla by platba zařazena do nejasných plateb. Dle § 166 v Daňovém řádu je uvedeno, že za den platby se považuje buď u platby v hotovosti den, kdy byla částka přijata úřední osobou, nebo u platby, která byla provedena poskytovatelem platebních služeb den, kdy platba byla přičtena na účet správce daně.¹⁷

3.2 Základní daňové pojmy

V daňové teorii se vyskytuje velký počet základních pojmů. Mezi základní daňové pojmy patří:

- poplatník daně,
- plátce daně,
- správce daně,

¹⁶ ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8 s. 54-55

¹⁷ KOBÍK, Jaroslav a Alena KOHOUTKOVÁ. *Daňový řád s komentářem*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-769-0 s. 824-830

- daň,
- daňová záloha,
- nedoplatek daně,
- přeplatek daně,
- základ daně,
- dílčí základ daně,
- sazba daně,
- sleva na dani,
- daňové zvýhodnění,
- zdaňovací období,
- daňové přiznání.

Poplatníkem daně se rozumí fyzická nebo právnická osoba, která je ze zákona povinna nést určité daňové břemeno. Naopak za plátce daně lze označit fyzickou nebo právnickou osobu, jejíž povinnost spočívá ve vypočítání daně a odvedení daně do státního rozpočtu přes finanční úřad. Když se hovoří o pojmu „správce daně“, jedná se o určitý finanční orgán (resp. úřad), kterému daný subjekt daně poukazuje a jehož náplní práce je dále kontrolovat správnost výpočtu daně a popř. udělovat sankce za porušování či neplnění daňových povinností. Pojem daň znamená povinnou, pravidelnou a zákonem stanovenou platbu do státního rozpočtu. Daňová záloha znamená, že je možné část daně odvést dříve, než skončí dané daňové období. O nedoplatku daně lze říci, že důvodem jeho vzniku je, že celkové zálohy jsou menší než celková daň. Nedoplatek daně je nutné do stanoveného data uhradit. Naopak přeplatek daně vzniká v situaci, kdy celkové zálohy jsou větší než vypočtená celková daň. Přeplatek daně je vrácen správcem daně (finančním úřadem) nebo ho lze započítat do nové daňové povinnosti. Za další důležitý pojem z daňové teorie lze pokládat „základ daně“, což je souhrn jednotlivých dílčích základů daně, ze kterých se poté vypočítává daň. Dílčí základ daně znamená rozdíl mezi příjmy a výdaji dle jednotlivých druhů příjmů dle § 7 - § 10 zákona o daních z příjmů. Dále lze hovořit o tzv. „sazbě daně“, kde se jedná o jednotku určení výše daně za zdaňovací období, obvykle se stanovuje v procentech. Slevu na dani lze vysvětlit jako peněžní částku, o kterou je možné snížit vypočtenou daň určitého subjektu. Každý poplatník si může odečíst základní slevu na poplatníka. Při splnění určitých podmínek lze využít i další slevy. Daňovým zvýhodněním se rozumí nárok na odečet částky z daně v tom případě, že je poplatník vyživovatelem dětí, se kterými žije ve společné domácnosti. Dále je důležité se zmínit o termínu „zdaňovací období“, což lze definovat jako časový úsek, za

který je povinen poplatník odvést daň (kalendářní rok). Poslední pojem „daňové přiznání“ souvisí s poplatníkem, který má povinnost vyplnit tento dokument, do kterého uvádí skutečnosti, které jsou potřebné pro výpočet daně.¹⁸

Dále existují další pojmy:

- a) daňový rezident,
- b) daňový nerezident.

Daňovým rezidentem se rozumí osoby, které mají na území České republiky bydliště, nebo se zde obvykle zdržují. Daňoví rezidenti musí plnit daňovou povinnost, která je vztažena nejen na příjmy, které plynou ze zdrojů České republiky, ale i na příjmy získané v zahraničí. Za daňové nerezidenty lze pokládat buď osoby, pro které neplatí podmínky z odstavce 2, nebo osoby, o kterých to určí mezinárodní smlouvy. Nerezidenti musí plnit daňovou povinnost vztaženou pouze na příjmy plynoucí z České republiky. Mezi daňové nerezidenty se řadí i osoby, které se v České republice zdržují za účelem studia či léčení, tyto osoby mají daňovou povinnost pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů ČR.¹⁹ Je velmi důležité správně určit rezidentství pro účely zdanění fyzických osob daní z příjmů v případě, že poplatník pobírá příjmy z více států. Od správného určení rezidentství se odvíjí příslušná daňová povinnost. Z důvodu, aby nedocházelo k dvojímu zdanění, se uzavírají smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Dále jsou určeny další podmínky ohledně zdanění rezidentů a nerezidentů, které vyplývají z národních daňových zákonů.²⁰

3.3 Daň z příjmů fyzických osob v ČR

Daň z příjmů patří mezi přímé (důchodové) daně, které se rozdělují na osobní důchodové daně a korporátní daně, avšak mezi důchodové daně lze zařadit i daň majetkové. Osobní důchodová daň patří mezi nejznámější daň daňového systému, což souvisí s tím, že výši této daně se poplatník dozví z výplatní pásky nebo při vyplňování daňového přiznání. Tato daň

¹⁸ Pomůže Vám v podnikání. *Podnikator.cz* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.podnikator.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/danova-evidence/n:18849/Zakladni-pojmy-danove-soustavy>

¹⁹ INTERNET INFO s. r. o. Průvodce vaším podnikáním. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/danovy-portal/dan-z-prijmu/zakon-o-danich-z-prijmu/§2 odst. 2 a 3>

²⁰ SKALICKÁ, Hana. *Mezinárodní daňové vztahy*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-484-0 s. 30

je daní tokovou, protože je sestavena na přírůstkovém principu, což znamená, že se objevují změny v příjmech daného poplatníka za určité daňové období.²¹

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou vždy fyzické osoby, které mají příjmy podléhající dani. Neohlíží se na jejich věk, občanství, zda jsou zapsaní v obchodním rejstříku atd. Příjmem podléhající k dani se rozumí příjem peněžní i nepeněžní (např. v naturální podobě nebo příjem obdržený směnou).²²

Daň z příjmů fyzických osob spadá do Zákona o daních z příjmů. Tento zákon činí předpisy, které vydává Evropská unie a upravuje nejen daň z příjmů fyzických osob, ale i daň z příjmů právnických osob. Tato daň je povinně odváděna do státního rozpočtu a běžně se označuje za daň nedobrovolnou, nenávratnou a neúčelovou (osoba, která daň platí poté neovlivní, na co budou finanční prostředky využity), která se pravidelně opakuje. Fyzické osoby v ČR mají stanovenou sazbu daně ve výši 15 %. Tato daň vyplývá již z výše zmíněného zákona o dani z příjmů²³ (Zákon č. 586/1992 Sb.)

Daň z příjmů fyzických osob je běžnou součástí běžného života všech poplatníků. Poslední dobou je tato daň předmět velkého množství politických otázek, a tak se často i radikálně mění či upravuje. Daň z příjmů fyzických osob je v České republice pro většinu obyvatel nastavena velmi nízko, ovšem to se nedá říct o sociálním pojištění, které zatěžuje jednotlivé důchody.

Lze říci, že sociální pojištění lze označit za daň jen v ekonomickém slova smyslu, protože je nutné se zaměřit převážně na zásady, dle kterých se sociální pojištění vybírá.

Mzdy jsou nejčastější druhem příjmu v ekonomice a dá se vyvodit, že pro většinu obyvatel je příjem nezbytnou součástí běžného vyžití. Tento druh příjmu souvisí s vysokým podílem na výnosu nejen daně z příjmu fyzických osob, ale i se sociálním pojištěním.²⁴

Daň z příjmů jednotlivců se využívá ve většině zemích světa a bývá tak důležitých zdrojem příjmů vlád. Existuje forma tzv. komplexní daně, která zahrnuje různé druhy příjmů se společnou strukturou daňové sazby. Tento typ není vhodný pro rozvojové země. Pro

²¹ ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJNÁK. *Základy daňové teorie: Cvičebnice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-927-4

²² ŠTOHL, Pavel. *Daně 2016: Výklad a praktické příklady*. 5. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2016. ISBN 978-80-87314-79-1 s. 14-15

²³ INTERNET INFO s. r. o. Průvodce vašim podnikáním. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/danovy-portal/dan-z-prijmu/zakon-o-danich-z-prijmu/> Zákon č. 586/1992 Sb.

²⁴ VANČUROVÁ, Alena a Stanislav KLAZAR. *Daňový systém ČR: Daň z příjmů fyzických osob a pojistné sociálního pojištění*. VOX, 2016. ISBN 978-80-87480-47-2, s. 7

rozvojové země se spíše doporučuje samostatné zdanění různých druhů příjmu, např. mezd, dividend, úroků, příjmů z nájmu apod.²⁵

Do předmětu daně z příjmů fyzických osob v ČR jsou zahrnuty:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6)
- příjmy ze samostatné činnosti (§7)
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
- příjmy z nájmu (§ 9)
- ostatní příjmy (§ 10)²⁶

Příjmy, které jsou zahrnuty do předmětu daně se zdaňují v případě, že nejsou od daně osvobozeny. Příjmy, které nejsou předmětem daně se nezahrnují do základu daně, ani se nezveřejňují v daňovém přiznání. Mezi příjmy, které jsou osvobozené od daně patří:

- příjmy z prodeje nemovitých věcí,
- příjmy z prodeje movitých věcí,
- ostatní osvobozené příjmy.

Mezi osvobozené příjmy z prodeje nemovitých věcí spadá například prodej rodinného domu nebo bytové jednotky, v tomto případě je nezbytné dodržet podmínku, že prodávající v domě měl trvalé bydliště minimálně 2 roky, a to bezprostředně před prodejem. Příjmy z prodeje nemovitých věcí, kde se nedá využít osvobození od daně, jsou od daně osvobozeny, pokud přesáhne doba mezi nabytím a prodejem dobu 5 let. Jako příklad lze uvést např. chatu, garáž, vinný sklep atd. Od daně z příjmů fyzických osob jsou osvobozeny příjmy z prodeje hmotné movité věci. Osvobození příjmů z prodeje hmotné movité věci se nevztahuje na příjmy z prodeje cenného papíru, motorového vozidla, lodě nebo letadla, pokud doba mezi nabytím a prodejem nepřesáhne 1 rok. Mezi ostatní osvobozené příjmy patří: osvobození přijatých náhrad, osvobození dotace z veřejného zdroje, osvobození výher ze soutěže a slosování, osvobození dávek nebo služeb z pojištění, osvobození stipendia a podpory, příjem z prodeje cenných papírů. Tyto ostatní osvobozené příjmy jsou osvobozeny taktéž za určitých podmínek.²⁷

²⁵ LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR: Daňové systémy v globálním světě*. ASPI, 2007. ISBN 878-80-7357-320-1, s. 25

²⁶ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů*. 20. listopadu 1992, Část I. ISSN: 1211 – 1244.

²⁷ ŠTOHL, Pavel. *Daně 2016: Výklad a praktické příklady*. 5. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2016. ISBN 978-80-87314-79-1 s. 15 - 21

Další částí jsou nezdanitelné části základu daně, kam patří.: dary (bezúplatná plnění), odpočet úroků na bytové potřeby, odpočet příspěvku na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření, odpočet pojistného na soukromé životní pojištění, členské příspěvky členů odborové organizace zaplacené za zkoušky ověřující výsledky jejich dalšího vzdělávání.²⁸

Dále u daně z příjmu fyzických osob jsou rozeznávány *slevy na dani*. Do slev na dani patří:

- sleva na poplatníka (základní sleva, ve výši 24 840 Kč ročně)
- sleva na manžela/manželku (ve výši 24 840 Kč ročně, pokud nemá manžel či manželka vlastní roční příjem vyšší než 68 000 Kč za rok, zde je ovšem důležité zmínit, že do vlastního příjmu manželky se nezahrnují dávky sociální podpory (např. rodičovský příspěvek, porodné nebo přídavek na dítě) – pokud je navíc držitelem ZTP/P, uplatňuje se další sleva ve výši 24 840 Kč)
- sleva na invaliditu (základní sleva, invalidita I. a II. stupně, příspěvek ve výši 2 520 Kč)
- sleva na invaliditu (rozšířená sleva, invalidita III. stupně, příspěvek ve výši 5 040 Kč)
- sleva pro držitele průkazu ZTP/P (těžká invalidita, příspěvek ve výši 16 140 Kč)
- sleva na studenta (příspěvek ve výši 4 020 Kč ročně, platný pro studenta do věku 26 let u prezenčního studia a do 28 let u doktorského studia)
- sleva za umístění dítěte ve školce (příspěvek ve výši 11 000 Kč za rok)
- sleva na evidenci tržeb – tuto slevu by si mohl podnikatel ročně odečíst za období, ve kterém byla tržba dosažena. Dosahovala by jednorázové částky 5 000 Kč, avšak nesměla by být větší než kladný rozdíl mezi 15 % dílčího základu daně ze samostatné činnosti a slevy na poplatníka. Sleva na evidenci tržeb platí pouze pro fyzické osoby a nelze se domáhat navrácení částky při stavu, kdy podnikatel dosáhne ztráty. Jedná se paušální, daňově uznatelnou částku, která se neprokazuje. Tuto slevu je možné uplatnit pouze v 1. roce, kdy byla uzákoněna povinnost vést EET, pokud poplatník zaevidoval alespoň jednu

²⁸ VYŠKOVSKÁ, Magdaléna. *Cizinci a daně: Zdaňování příjmů fyzických osob - cizích státních příslušníků v České republice*. čtvrté. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-285-6 str. 37

účetku. Sleva na dani pro fyzické osoby na EET se uplatňuje před daňovým zvýhodněním na vyživované dítě a za ostatními slevami, jako jsou např. základní sleva na poplatníka nebo na manžela/manželku.^{29, 30 31 32}

Další součástí daně z příjmu FO je *daňové zvýhodnění*, které má poplatník nárok uplatnit na vyživované dítě, a to, až do věku 26 let dítěte, pokud dítě studuje na střední nebo vysoké škole. Dítě s poplatníkem žije ve společné domácnosti na území členského státu EU nebo státu, který tvoří Evropský hospodářský prostor. Tento nárok je upraven § 35c odst. 1 Zákona o dani z příjmů. Pokud daňové zvýhodnění poplatníka převyšuje jeho daňovou povinnost, hovoří se o tzv. daňovém bonusu. Roční částky daňového zvýhodnění na děti:

- daňové zvýhodnění na 1. dítě: 13 404 Kč
- daňové zvýhodnění na 2. dítě: 19 404 Kč
- daňové zvýhodnění na 3. a další dítě: 24 204 Kč

Daňový bonus je možné využít, pokud má poplatník v daném zdaňovacím období příjem ze zaměstnání, z podnikání nebo z pronájmu dosahující do výše nejméně šestinásobku minimální mzdy. Pokud poplatník má příjmy pouze z pronájmu, nesmí výdaje přesáhnout tyto příjmy. Do zmíněných příjmů se nezahrnují příjmy osvobozené od daně.³³

34

V České republice se vyskytují kromě českých občanů i cizinci, a proto je důležité rozlišit i jejich kategorie u daně z příjmů. Existuje několik kategorií cizinců - fyzických osob, u kterých je rozdíl v jejich zdaňování. Patří mezi ně:

- zaměstnanci,
- osoby samostatně výdělečně činné,
- jednatelé společnosti s ručeným omezením a další členové statutárních, orgánů obchodních společností

²⁹ CZECH TRADE. Sleva na dani za EET nebude pro každého. *Businessinfo.cz*: [online]. [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/sleva-na-dani-za-eet-nejbude-pro-kazdeho-83089.html>

³⁰ FINAČNÍ SPRÁVA. Údaje z daňových přiznání. *Finanční správa* [online]. [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/udaje-z-danovych-priznani>

³¹ DUŠEK, Jiří. *Elektronická evidence tržeb*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-9156-7 s.78

³² HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. Praha: ESAP, 2016. ISBN 978-80-905899-3-3 s. 14-16

³³ FINAČNÍ SPRÁVA. Daně. Obecné informace. *Finanční správa* [online]. [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#slevy>

³⁴ HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. Praha: ESAP, 2016. ISBN 978-80-905899-3-3 s. 18 - 20

- společníci a akcionáři obchodních společností,
- fyzické osoby pobírající příjmy z ostatního kapitálového majetku,
- fyzické osoby pobírající příjmy z nájmu,
- fyzické osoby pobírající ostatní příjmy.³⁵

V roce 2013 se zavedlo v České republice solidární zvýšení daně z příjmů fyzických osob, jejich hrubá měsíční mzda (od 1. 1. 2016) je vyšší než 108 024 Kč, což lze určit jako čtyřnásobek průměrné měsíční mzdy. Částka, o kterou je hrubá mzda vyšší než tato hranice, je navíc zdaněna 7% sazbou.

Dále v daňové soustavě ČR u daně z příjmů fyzických osob se lze setkat s tzv. srážkovou daní. Tato daň je využívána při splnění určitých podmínek:

- daný příjem musí být na základě dohody o provedení práce,
- hrubý příjem není vyšší než 10 000 Kč za měsíc,
- zaměstnanec nepodepsal prohlášení k dani.

Pzn.: Příjmy z dohod o pracovní činnosti se vždy daní zálohovou daní, nezávisle na výši příjmu. U dohod o provedení práce záleží na výši hrubé měsíční mzdy.³⁶

3.4 Sociální a zdravotní pojištění

Zdravotní a sociální pojištění patří mezi povinné odvody, které jsou dané právními předpisy. Je dána přeepsaná povinnost odvést stanovenou částku z příjmu, a to buď samostatnou osobou, ke které se příjem váže, nebo prostřednictvím zaměstnavatele.

Zaměstnavatel musí povinně odvádět za své zaměstnance zdravotní pojištění, část své mzdy ovšem odvádí i zaměstnanec na zdravotní pojištění. Zdravotní pojištění se musí platit za každého, v některých případech ho za určité osoby platí stát (např. za studenty, důchodce). Toto pojistné se platí zdravotním pojišťovnám a platí se z něho lékařská péče.³⁷ „Vyměřovacím základem je úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, které jsou

³⁵ VYŠKOVSKÁ, Magdaléna. *Cizinci a daně: Zdaňování příjmů fyzických osob - cizích státních příslušníků v České republice*. čtvrté. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-285-6.

³⁶ ŠTOHL, Pavel. *Daně 2016: Výklad a praktické příklady*. 5. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2016. ISBN 978-80-87314-79-1.

³⁷ VALOUCH, Petr. *Optimální zdanění fyzických osob: Neplaťte víc, než musíte*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1805-7.

předmětem daně z příjmů fyzických osob a nejsou od této daně osvobozeny, a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním.“³⁸

Sociální pojištění je povinen platit každý zaměstnavatel za své zaměstnance, a i v tomto případě část ze své mzdy odvádí zaměstnanec. V rámci sociálního pojištění jsou zahrnuty: pojistné na nemocenské pojištění, pojistné na důchodové pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Za vyměřovací základ se označuje úhrn příjmů, které jsou považovány za předmět daně z příjmů fyzických osob.³⁹ Sazby zdravotního a sociálního pojištění placené zaměstnancem i zaměstnavatelem jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1 Sazby zdravotního a sociálního pojištění

	Zaměstnanec	Zaměstnavatel	Celkem
Zdravotní pojištění	4,5 %	9 %	13,5 %
Sociální pojištění	6,5 %	25 %	31,5 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Finance.cz

3.5 Změny u daně z příjmů FO za rok 2017

Novela zákona o dani z příjmů, jejíž účinnost sice bude až v průběhu roku 2017, přinese změny v daňovém zvýhodnění na druhé, třetí a další dítě. Jedná se o zvýšení daňového zvýhodnění. Novela se nedotkne daňových sazeb, které v roce 2017 zůstanou stejné jako předchozí rok, stejně tak jako princip superhrubé mzdy bude dále uplatňován. Součástí novely je také širší uplatnění srážkové daně na příjmy ze závislé činnosti, avšak toto ustanovení bude dále rozpracováno a v roce 2018, stejně jako princip uplatňování výdajových paušálů. V roce 2017 došlo ke změnám u dani z příjmů FO týkajících se daňové podpory pro finanční zaopatření ve stáří, které se nacházejí ve 3. pilíři. Za další podstatnou změnu lze označit přidání daně z hazardních her do daňového soustavy ČR.⁴⁰

³⁸ MLADÁ FRONTA a. s. Zdravotní pojištění zaměstnanců. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestnanci-zdravotni-pojisteni/>

³⁹ MLADÁ FRONTA a. s. Sociální pojištění zaměstnanců. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestnanec-socialni-pojisteni/>

⁴⁰ BĚHOUNEK, P. Daně a účetnictví 2017. *Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek* [online]. [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/dane-2017/>

S daní z příjmů fyzických osob může určitým způsobem souviset i zavedení elektronické evidence tržeb. V textu níže je popsána sleva na daní pro fyzické osoby na EET. Ovšem elektronická evidence tržeb se týká krácení tržeb, což může být spojené i s výplatami „na černo“, kde dochází ke krácení daní ze závislé činnosti, ale i ke krácení zdravotního a sociálního pojištění. V tabulce č. lze vidět o jaké částky se krátí daně u fyzických i právnických osob.⁴¹

Tabulka 2 Krácení daně z příjmů

Tržba krácená o částku za rok	Krácení daně z příjmů		
	Základ	15 % FO	19 % PO
100 000	82 640	12 396	15 702
200 000	165 280	24 792	31 403
500 000	413 200	61 980	78 508
1 000 000	826 400	123 960	157 016
2 000 000	1 652 800	247 920	314 032

Zdroj: Vlastní zpracování na základě: DUŠEK, Jiří. Elektronická evidence tržeb.

⁴¹ DUŠEK, Jiří. *Elektronická evidence tržeb*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-9156-7 s. 28

Tabulka 3 Přehled vybraných údajů z daňových přiznání DPFO za zdaňovací období 2011 – 2015 (zaokrouhлено a částky jsou v milionech Kč)

	2011	2012	2013	2014	2015
Dílčí základ daně podle § 6	477 447,3 Kč	507 904,6 Kč	623 250,9 Kč	599 675,5 Kč	619 328,3 Kč
Úhrn pojistného podle § 6	107 702,5 Kč	111 369,3 Kč	144 307,3 Kč	137 353,4 Kč	142 607,1 Kč
Daň podle § 6	96 005,0 Kč	101 106,5 Kč	115 588,8 Kč	114 037,4 Kč	119 117,7 Kč
Slevy celkem podle § 35	117,4 Kč	103,5 Kč	92,97 Kč	99,9 Kč	100,2 Kč
Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	11 276,6 Kč	13 190,3 Kč	12 847,6 Kč	12 474,5 Kč	13 351,5 Kč
Daň po uplatnění slevy § 35 c	52 864,6 Kč	55 228,2 Kč	69 500,9 Kč	68 164,3 Kč	72 182,5 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z Finanční správy ČR

Graf 1 Vývoj daně po uplatnění slevy § 35 c v letech 2011-2015

Zdroj: Vlastní zpracování na základě tabulky č. 3

Na grafu č. 1 je zobrazen vývoj daně z příjmů po uplatnění slev. Je možné sledovat především progresivní vývoj této daně. Nejmenší hodnoty dosahovala daň v roce 2011, kdy dosáhla částky 52 864, 6 mil. Kč. Poměrně většího navýšení dosáhla daň v roce 2013, kdy

její hodnota byla 69 500,9 mil. Kč. V grafu lze vidět, že v roce 2014 hodnota daně z příjmů po odečtení slev nepatrně poklesla a to o 1 336,6 mil. Kč. Ovšem v roce 2015 lze sledovat opět progresivní vývoj této daně, která dosáhla nejvyšší hodnoty ve sledovaných letech, a to 72 182,5 mil. Kč.

3.6 Daňová spravedlnost

Velmi známým a diskutovaným problémem u osobních daní je otázka jejich spravedlnosti. Názory na otázku, jaký by měl být spravedlivý daňový systém se mnohdy liší. Existuje tradice podle A. Smithe v podobě „daňových kánonů“. ⁴² Podle něho je možné definovat pět klíčových principů zdanění, které dodnes tvůrci daňových zákonů uznávají. Jedná se o:

- všeobecnost,
- prospěch,
- určitost,
- výhodnost úhrady,
- minimalizaci nákladu na správu daně. ⁴³

Všeobecnost dle A. Smithe znamená, že daně musí platit všichni členové bez výjimky. Prospěch lze charakterizovat tak, že každý poplatník by měl platit daň úměrně tomu, jaký je jeho prospěch. Z pojmu určitost vyplývá to, že výše daně, doba její splatnosti a způsob úhrady daně by měly být přesně dané. Výhodnost úhrady znamená, že způsob úhrady a doba by měly být stanovené tak, aby byly prospěšné pro poplatníka. Poslední bod – minimalizace nákladu na správu daně je, že by se měly redukovat náklady na výběr daní a zároveň by se mělo snažit předcházet daňovým zpronevěřám. ⁴⁴

Spravedlnost je jedním z nejdůležitějších daňových problémů. Existuje mnoho názorů na daňovou spravedlnost. Na spravedlivé zdanění lze nahlížet ze dvou nejvýznamnějších principů, a těmi jsou:

- a) princip prospěchu,
- b) princip platební schopnosti.

⁴² HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: Vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2 s. 46

⁴³ ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8 s. 51

⁴⁴ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8 s. 110-116

„Princip prospěchu neboli ekvivalence vycházející ze směnné teorie daňové říká, že jedinci mají být zdaněni podle prospěchu, který mají z veřejných výdajů umožněných daněmi.“ Na základě tohoto principu, by měl mít ten poplatník, který má větší užitek ze státních služeb, platit vyšší daň. Existuje však i další názor, a to, že bohatší jedinci si většinu služeb zajišťují sami z vlastních prostředků, a tím pádem mají chudší občané větší prospěch ze státních služeb. Z tohoto názoru vyplývá, že daň by byla regresivní. Tento princip je spojen se stanovením poplatku za služby veřejného sektoru, např. poplatek za vystavení pasu či poplatek za vystavení živnostenského listu. Ovšem velké množství veřejných výdajů nelze založit na tomto principu, a to z důvodů, že nelze spotřebu kolektivních statků rozdělit mezi občany, a proto, že většina veřejných výdajů vychází ze solidarity. Tento princip je distribučně neutrální, to znamená, že po zdanění je na tom každý občan stejně, jako před ním. Druhým nejznámějším principem je princip platební schopnosti, který říká, že jedinci by měli platit daně v závislosti na jejich schopnosti je platit. Pokud se rozhodne o využití principu platební schopnosti, je nutné stanovit algoritmus, podle kterého bude při známé daňové základně stanovena daň. Aby bylo dosaženo spravedlnosti, je nutné, aby platily tyto dva principy současně.⁴⁵

Když se hovoří o spravedlnosti daňového systému, tak se často mluví o horizontální a vertikální spravedlnosti. Vertikální spravedlnost lze popsat tak, že lidé, kteří mají vyšší příjem, tak platí i vyšší daně. Naopak u horizontální spravedlnosti lidé se stejným příjmem platí stejně. Z horizontálního hlediska by měla být daň jednotlivce univerzální systematickou daní, kde by mělo být obsaženo co nejvíce různých druhů příjmů fyzické osoby, aniž by bylo důležité znát zdroj příjmů a jejich formu. U horizontální spravedlnosti se nevyskytují problémy u daní přímých. U daních nepřímých pak záleží na daném spotřebním koši. U vertikální spravedlnosti to funguje tak, že při stejné míře zdanění zaplatí lidé, kteří vydělávají více absolutně, ovšem ne relativně. Tady dochází k rozporu mezi teoriemi. Vertikální spravedlnost by měla být založena na daňové progresivitě. Systémy podporující progresivní zdanění jsou spravedlivější, avšak může zde více docházet k daňovým únikům. Pokud funguje v daňovém systému jednotná sazba, budou se vyskytovat menší rozdíly v absolutních platbách, ale bude docházet k menším mechanizacím způsobeným kvůli přechodu mezi daňovými pásmy. Dle mnohých se systém zdanění jednou daní u všech fyzických osob jeví jako nepřijatelný a nespravedlivý. Za největší problém je ovšem

⁴⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8 s. 101-105

považováno, jak zefektivnit daně, aby byla umrtvená ztráta, ale i náklady na kontrolu daní co nejmenší. Umrtvená ztráta je tím nižší, čím klesá daňová sazba. Pokud by bylo cílem vybírat stále stejnou sumu, bylo by nutné zřídit více daní o nižší sazbě, a to například přikládat větší roli nepřímým daním, které často bývají hlavním zdrojem příjmů státního rozpočtu. Nepřímé daně už nelze z daňového systému vyloučit. Díky např. různým stupňům zdanění u DPH si může spotřebitel vybrat, např. luxusní zboží má vyšší daň.⁴⁶

3.7 Měření daňové progresivity

Požadavek na daňovou spravedlnost vždy zahrnuje požadavek na redistribuci důchodu prostřednictvím daní. Daně krátí důchody 2 způsoby, buď přímo nebo nepřímo, a to s různým stupněm progresse. Progresivní daňový systém spočívá v tom, že krátí více vyšší důchody, proporcionální systém krátí všechny důchody stejnou měrou a regresivní systém naopak oproti progresivnímu více krátí nižší důchody. Stupeň progresse sděluje směr přerozdělování důchodů daněmi.

Existují ukazatelé daňové progresivity, které je možné rozdělit do tří skupin:

- a) progresivity lokální (bodové),
- b) progresivity intervalové,
- c) progresivity globální.⁴⁷

Ukazatelé lokální progresivity ukazují přítomnost spojitě funkce průměrné daňové sazby v t (y) = $f(y)$, kde zmíněné y představuje důchod a její derivaci v bodě. V bodech, kde důchodová elasticita daňové sazby dosahuje hodnot větších než 1, je daň progresivní. V bodech, kde se elasticita rovná hodnotě 1, je daň proporcionální a v bodech, kde je elasticita menší než 1, lze říci, že daň regresivní. U ukazatelů intervalové progresivity daní stačí znát dvě proměnné – daň a důchod alespoň ve dvou bodech důchodové škály – většinou nejnižší a nejvyšší důchod ve zkoumané populaci. Jako poslední existují také ukazatelé globální progresivity daní. Globální progresivity znamená progresivita v celkovém objemu zdanitelných důchodů, sdělenou jedním ukazatelem. Stupeň globální progresse se měří změnou Lorenzovy křivky před a po zdanění. Pomocí Lorenzovy křivky se v ekonomice

⁴⁶ INTERNET INFO s. r. o. O spravedlnosti daní. *Měšec.cz*[online]. [cit. 2017-07-18]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/o-spravedlnosti-dani/>

⁴⁷ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8 s. 111-116

také měří dopad daní a transferů.⁴⁸ Vlastní ukazatel daňové progresivity (či regresivity) se určuje na základě Giniho koeficientu, který se zjistí jako polovina aritmetického průměru absolutních rozdílů mezi veškerými dvojicemi úrovní důchodů v určitém rozdělení. Giniho koeficient poukazuje na stupeň nerovnoměrnosti, který vzniká při rozdělování čistých příjmů určité domácnosti v zemi.⁴⁹

3.7.1 Progresivní zdanění v ČR

Progresivní zdanění využívá ve světě mnoho států. Jen v Evropské unii tento způsob zdanění využívá 21 států. Hlavním důvodem zavedení progresivního zdanění v ČR je snížení příjmové nerovnosti. Politická strana ČSSD si stanovila jako hlavní cíl, zavést právě progresivního zdanění v případě jejího zvolení na podzim roku 2017. Progresivní zdanění by se zavedlo jak u fyzických osob, tak u osob právnických. Dle návrhů této politické strany by to v praxi vypadalo tak, že by v ČR existovala 4 daňová pásma pro zaměstnance, a 3 daňová pásma pro firmy.⁵⁰ Dle ČSSD by zhruba pro 90 % obyvatelstva (cca pro 4 miliony zaměstnanců) České republiky bylo progresivní zdanění výhodnější. Dle plánů ČSSD by lidé s hrubým příjmem pod 49 000 Kč měsíčně si měli polepšit. Naopak ti, kteří vydělávají více než zmíněnou částku by si měli ve svém příjmu pohoršit. Například občané, kteří si vydělávají 30 000 Kč měsíčně by si měli polepšit přibližně o 1000 Kč, zaměstnaní lidé kteří dostávají příjem ve výši 55 000 Kč měsíční by si pohoršili zhruba o 1 300 Kč. Takto zavedená daňová reforma by dle ČSSD neměla zatížit české veřejné rozpočty. Dle slov pana premiéra Sobotky by zde docházelo pouze ke snížení daňové nespravedlnosti mezi bohatými a chudým a mezi malými a velkými. U firem by tento systém fungoval tak, že výše daňové povinnosti by záležela na velikosti zisku. Tato 3 daňová pásma by dosahovala výše 14, 19 nebo 24 procent.⁵¹

⁴⁸ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8 s. 111-116

⁴⁹ ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJŇÁK. *Základy daňové teorie: Cvičebnice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-927-4 s.

⁵⁰ VLKOVÁ, Jitka. Vezmeme tisíce, rozdáme stovky. Experti cupují daňový návrh z dílny ČSSD. In: *iDNES.cz / Ekonomika* [online]. [cit. 2017-07-21]. Dostupné z: https://ekonomika.idnes.cz/cssd-dane-socialni-demokracie-dj8-/ekonomika.aspx?c=A170221_213304_ekonomika_fka

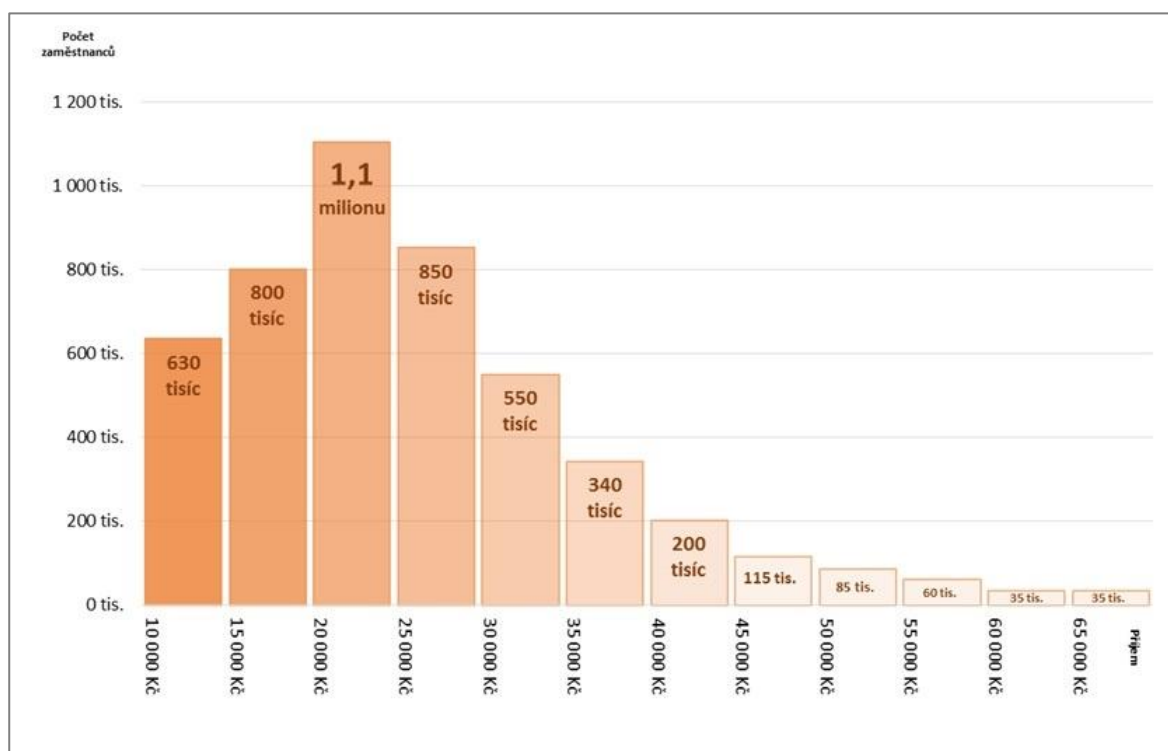
⁵¹ PARTNERS MEDIA. Očima expertů: Progresivní daň. *Peníze.cz*: [online]. [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu-fyzickych-osob/321311-ocima-expertu-progresivni-dan>

Tabulka 4 Čtyři daňová pásma (příjem je myšlený jako hrubá mzda)

Sazba	Měsíční příjem „od“	Měsíční příjem „do“
12 %	0 Kč	30 000 Kč
15 %	30 000 Kč	40 000 Kč
25 %	40 000 Kč	50 000 Kč
32 %	50 000 Kč	více

Zdroj: Vlastní zpracování na základě GOLLA, P. Jak se změní vaše čistá mzda, když ČSSD zavede progresivní zdanění?

Graf 2 Přehled mezd a počtu zaměstnanců v ČR jím odpovídající

Zdroj: Vlastní zpracování dle návrhu ČSSD

Na grafu č. 2 lze vidět, že skutečně zhruba 4 miliony zaměstnanců ČR by si polepšili, protože jejich měsíční příjem činí méně než již výše zmiňovaných 49 tisíc korun. Z grafu je možné vyčíst, že největší počet zaměstnanců má měsíční příjem mezi 20 a 25 000 Kč, a to přibližně 1,1 milionu zaměstnanců. Nejmenší skupiny zaměstnanců tvoří obyvatelé, kteří vydělávají nad 49 000 Kč měsíčně, například skupinu osob, které získávají příjem nad 60 000 Kč nebo

nad 65 000 Kč měsíčně tvoří v obou případech pouze 35 000 občanů ČR. Na základě tohoto grafu lze vyvodit, že pro většinu osob ČR by tento daňový systém byl výhodný.

Ačkoli je všeobecně známo, že v České republice je zaveden jen jeden způsob zdanění příjmů, a to 15% daní, tak to není zcela pravdivé tvrzení. Někteří občané v ČR, kteří mají nízké příjmy, tak daně neplatí vůbec, a naopak ti, kteří dosahují vysokých příjmů, tak musí navíc zaplatit ještě tzv. solidární daň ve výši 7 %. Lze z toho vyvodit, že v tomto případě se jedná o mírnou progresi, kterou je ale dle ČSSD třeba více rozpracovat.⁵²

Tabulka 5 - Efektivnosti zdanění podle výše mzdy (bez zohlednění slev na dani a bonusů, pouze se základní roční slevou na poplatníka 24 840 Kč)

Roční hrubá mzda	Základ daně	Vypočtená daň	Solidární daň	Součet daně	Daň po slevě	Sazba daně
100 000 Kč	134 000 Kč	20 100 Kč	není	20 100 Kč	0 Kč	0 %
200 000 Kč	268 000 Kč	40 200 Kč	není	40 200 Kč	15 360 Kč	7,70 %
300 000 Kč	402 000 Kč	60 300 Kč	není	60 300 Kč	35 460 Kč	11,80 %
400 000 Kč	536 000 Kč	80 400 Kč	není	80 400 Kč	55 560 Kč	13,90 %
500 000 Kč	670 000 Kč	100 500 Kč	není	100 500 Kč	75 660 Kč	15,10 %
600 000 Kč	804 000 Kč	120 600 Kč	není	120 600 Kč	95 760 Kč	16 %
800 000 Kč	1 072 000 Kč	160 800 Kč	není	160 800 Kč	135 960 Kč	17 %
1 000 000 Kč	1 340 000 Kč	201 000 Kč	není	201 000 Kč	176 160 Kč	17,60 %
2 000 000 Kč	2 491 000 Kč	426 530 Kč	52 835 Kč	426 530 Kč	401 690 Kč	20,10 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Škrtilek.cz

⁵²ŠKRTÍLEK.CZ – OCHRÁNCE RODINNÉHO ROZPOČTU, z. s. Progresivní zdanění - co byste měli vědět? *Škrtilek.cz* [online]. [cit. 2017-07-16]. Dostupné z: <http://www.skrtilek.cz/progresivni-zdaneni-byste-meli-vedet/?gclid=Cj0KEQjwtdbLBRC LuOLC2PGWzo8BEiQAm8pA5Qqz2I3a85-u6HpwpI35O779okA-sSC5rEZZCSeFEQ0aAtLv8P8HAQ>

V tabulce č. 5 lze vidět, že osoby, jejichž roční hrubý úhrn příjmů nepřesáhne přibližně 500 000 Kč odvádí daň skutečně kolem 15 %. Ovšem čím vyšší hrubý roční příjem, tím i vyšší daň, což lze vyvodit např. z posledního, nejvyššího příjmu, a to 2 000 000 Kč ročně, kde se musí odvést i solidární daň, tudíž výsledná sazba daně je zde nejvyšší.

Během popisu progresivity daní nelze opomenout pojem *progresivita sazby daně*. Progresivita sazby daně vyjadřuje způsob výpočtu daně z daňového základu. V podstatě ji lze označit za algoritmus stanovení výše daňové povinnosti. Dle vzorečku: Progresivita daňové sazby = Výše daňové sazby / Daňový základ. Progresivní sazby daně jsou nejčastěji používány u daní z příjmů jednotlivých osob. Bývá využívána tzv. klouzavá progresse sazby daně, což znamená, že vyšší sazba se uplatní na ten podíl daňového základu, který překročí určitou hranici. Zbývá část důchodu (pod hranicí) se poté zdaní nižší sazbou. Progresivní daně poukazují na odlišný dopad daňového odvodu u různých typů poplatníků.⁵³

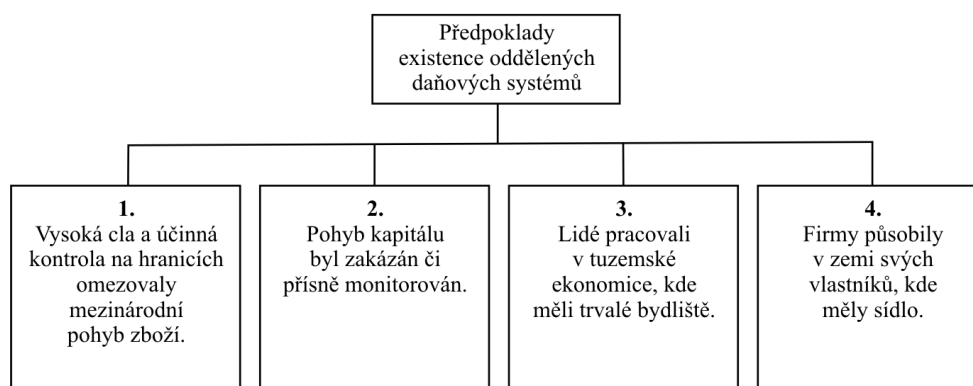
3.8 Daňové systémy v Evropě

Z důvodu globalizace, která se v Evropě začala objevovat od 2. poloviny 20. století, začalo docházet k přechodu na celosvětové trhy z původních regionálních trhů. Začal být také větší pohyb na mezinárodním trhu, vznikaly nadnárodní společnosti a začalo docházet k přesunu kapitálu. Kvůli těmto přesunům docházelo ke střetávání různých daňových systémů. Přestávaly být platné důvody, kvůli nimž existovaly v zemích rozdíly v daňových systémech. Příčiny vzniku tradičních daňových systému charakterizuje Vito Tanzi na obrázku č. 2.⁵⁴

⁵³ ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8 s. 55

⁵⁴ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0 s. 35

Obrázek 2 Příčiny vzniku tradičních daňových systémů dle Tanziho

Zdroj: ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*.

„Jednotlivé země, které měly vybudovány vlastní daňové systémy odvozené od svých národních tradic včetně náboženství, specifických přírodních podmínek, politických konsenzů o přerozdělovacích procesech a zvyklostí, musí při zvyšování objemu mezinárodního obchodu reagovat na daňové systémy obchodních partnerů.“⁵⁵ Vznik spolupráce mezi zeměmi vedl i ke sblížení jednotlivých daňových systémů různých zemí. Dále lze dle jednotlivých daňových systémů rozdělit stupně mezinárodní spolupráce v daňové problematice na:

- a) daňovou koordinaci,
- b) daňovou aproximaci,
- c) daňovou harmonizaci.⁵⁶

Daňovou koordinací se rozumí první fáze ke sladění daňových systémů. Během daňové koordinace dochází k uzavírání různých dohod a doporučení. Charakteristickým výsledkem koordinace mohou být např. vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění. (Mezinárodní smlouvy jsou uzavírány z důvodu, aby se zamezilo dvojímu zdanění, což by mohlo negativně ovlivnit mezinárodní obchodní vztahy). Cílem tohoto procesu je především, aby se zamezilo praní špinavých peněz a snaha zamezit škodlivou daňovou konkurenci. Daňová koordinace bývá uplatňována nejen ve státech EU, ale např. i ve státech

⁵⁵ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0 s. 35

⁵⁶ ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJŇÁK. *Základy daňové teorie: Cvičebnice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-927-4 s. 88-89

OECD. Pod pojmem daňová harmonizace si lze představit sladění národních daňových systémů a jednotlivých daní, při kterém se dodržují stanovené společné podmínky a pravidla zúčastněných zemí. Daňová harmonizace je spojena s konstrukcí daní, ale také se týká administrativy daní (daňová kontrola, inkaso daně, povinnost plátce). Je spojena s jednotnými pravidly pro daně. Harmonizace daně obsahuje tři fáze. Nejprve se musí určit daň, která má být harmonizována. V dalším kroku je nutná harmonizace daňového základu a ve třetí fázi probíhá harmonizace daňové sazby.⁵⁷

Každá země vždy řeší otázku, co a v jaké výši zdanit, aby byly příjmy státního rozpočtu co nejvyšší. Tato rozhodnutí jsou z části politicky motivovaná, ale také se řídí ekonomickými principy při tvorbě fiskální politiky. Je vždy nutné reagovat na změnu ekonomické situace v dané zemi, ale i mezi jednotlivými zeměmi. Tato složitá kombinace faktorů povede k dynamickému shromažďování daní po celém světě. Žádný daňový systém v některé zemi není stejný s jiným daňovým systémem v jiné zemi. Lze říci, že daňový systém není dlouhodobě neměnný v žádné zemi, z důvodu reakce vlády na ekonomiku země.⁵⁸

V EU jsou zavedeny směrnice k přímým daním. Harmonizace již zmíněných přímých daní v EU není tak přísná a nedosahuje takové úrovně jako u nepřímých daní.⁵⁹ Výše zmíněná harmonizace daní v EU je důležitá nejen pro podpoření společného trhu, ale také pro zatraktivnění EU pro pracující a pro investory. Přímé daně jsou téměř ve výlučné pravomoci členských států EU.⁶⁰ Vyšší stupeň harmonizace je v EU zaveden u daní nepřímých. Platí to takto kvůli tomu, že daňová harmonizace v EU je z určité míry omezena možnostmi komunitární intervence, která dle práv EU nemá jako hlavní cíl sjednotit daňové soustavy členských států, ale jak již bylo zmíněno, zaměřit se na jednotný trh.⁶¹

„Základní normou pro mezinárodní spolupráci v oblasti přímých daní je směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS. Tato směrnice byla implementována do české legislativy zákonem č. 164/2013 Sb. ze dne 2. května 2013 o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších

⁵⁷ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0 s. 35 -37

⁵⁸ LYMER, A., HASSELDINE, J. *The international taxation system*. New York: Kluwer Academics Publishers, 2002. ISBN 1-4020-7157-4 s. 3

⁵⁹ SKALICKÁ, Hana. *Mezinárodní daňové vztahy*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-484-0 s. 12

⁶⁰ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0 s. 101

⁶¹ VLÁDA ČR. ČR a EU – daně. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2017-07-24]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9099/sekce/cr-a-eu---dane/>

souvisejících zákonů. V této normě jsou specifikovány tyto nástroje spolupráce: výměna informací na žádost, výměna informací z vlastního podnětu (spontánní), automatická výměna, účast při úkonech správce daně, souběžné daňové kontroly, doručování.“⁶² Příslušný zákon vyšel ve Sbírce zákonů jako zákon č. 164/2013 Sb. Další směrnici, ve které jsou obsaženy neoznamující finanční instituce a seznam vyňatých účtů se nazývá Směrnice Rady 2014/107/EU. Příslušný zákon byl ve Sbírce zákonů vyhlášen jako zákon č. 105/2016 Sb. Další směrnice Rady EU je 2015/2376/EU, která byla zavedena jako reakce na automatickou výměnu informací o daňových nařízeních a posouzení daňových cen. Tento zákon vyšel ve Sbírce zákonů jako zákon č. 92/2017 Sb. Další směrnice EU se bude novelizovat. Bude to z důvodu, aby se redukovalo agresivní daňové plánování a aby se předcházelo škodlivé daňové soutěži, které se v poslední době v EU i ve světě rozšířily. Jedná se o Směrnici Rady EU 2016/881, nacházející se ve sněmovním tisku č. 999, Novela zákona o mezinárodní spolupráci při správě daní. V březnu 2017 vláda obdržela další návrh na novelizaci Daňového řádu a některých dalších zákonů, které jsou spojovány s umožněním přístupu správce daně k určitým údajům nezbytným při mezinárodní spolupráci při správě daní, kterým se zabývá Směrnice Rady EU 2016/2258. Dalšími důležitými směrnicemi v EU jsou tzv. „Savings směrnice“. Směrnice Rady EU 2003/48/ES byla zavedena z důvodů daňových úniků. Zmíněná směrnice pomáhala identifikovat zahraniční konta s tím, že se vztahovala pouze na úrokové platby, které byly provedené ve prospěch fyzických osob, které bydlely v EU. Proto byla tato směrnice nahrazena jinou, Směrnicí Rady 2014/48/ES, u které se působnost rozšířila i na jiné finanční nástroje, např. na smlouvy ohledně životního pojištění. Poté byl vytvořen nový jednotný globální standard pro automatickou výměnu daňových informací a byla zavedena Směrnice 2015/2060/EU. Příslušný zákon byl zařazen do Sbírky zákonů jako zákon č. 105/2016 SB.⁶³

Mezi ČR a ostatními zeměmi se často uplatňují dvě modelové konvence pro uzavírání komplexních smluv, které zabraňují dvojímu zdanění. Jedná se o model dle OECD a o model dle OSN. Ovšem některé státy při jednáních o uzavření smluv o zamezení dvojího

⁶² MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Sekundární předpisy EU. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2017-07-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/mezinarodni-spoluprace-v-oblasti-dani/sekundarni-predpisy-eu>

⁶³ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Sekundární předpisy EU. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2017-07-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/mezinarodni-spoluprace-v-oblasti-dani/sekundarni-predpisy-eu>

zdanění preferují vlastní vzor, které není shodný s ani jedním z výše uvedených modelů, mezi tyto státy patří např. Spojené státy americké.⁶⁴

Daňové systémy různých zemí se značně liší. Téměř všechny země sdílejí některé společné prvky, včetně daní z osobních příjmů, daní z prodeje a daní z firemních zisků, z nichž každá přispívá ke snižování výnosů. V daňových systémech existuje obrovská rozmanitost, ať už v tom, jaké jsou sazby jednotlivých daní nebo jaké jsou v dané zemi právní a právníky aspekty s daněmi související. Většina zemí je závislá na výběru „velkých“ daní, které pak tvoří většinu vládních příjmů, ale každá země má jiný daňový systém. Proto ve většině zemí platí to, že mají zavedený rozsah „malých“ daní a také daní, které už nejsou považovány za „malé“. V každé zemi probíhal určitý vývoj daňového systému. Postupně v reakci na politické situace byly zaváděny různé daně, které se vyvíjely na základě politických tlaků. Staré daně zavedené v některé ze zemí mají většinou tendenci „přežít“, přestože nové, moderní daňové nástroje by mohly efektivněji a levněji získat tytéž příjmy. Je to z důvodu, že každá daňová reforma nese určité politické riziko, které brání změnám.⁶⁵ Kromě uznávané a všeobecně známé potřeby daňové spolupráce mezi daňovými systémy se vyskytuje i konkurence mezi jednotlivými daňovými systémy. Konkurence v této oblasti s sebou nese i výhody, jako úspory ve veřejných rozpočtech, ekonomické stimuly ze soutěžení nebo možnost předávání si mezi systémy zkušenosti a „dobré praxe“. Pod negativní daňovou konkurencí si lze představit rezidence s tzv. preferenčním daňovým systémem (tzv. „daňové ráje“), kde obvykle je možné mít osvobozené příjmy z prodeje podílů na společnostech, nedávají se zde informace o zahraničních operacích daňových rezidentů a bývá zde omezený přístup k bankovním operacím.⁶⁶

Ve 21 zemích EU se vyskytuje určitá forma progresivního zdanění. Mnohdy se může zdát, že u vysokých platů je progresivní zdanění příliš přísné, v některých vyspělých zemích dosahuje strop progresivního zdanění až na 50 %, např. v Belgii či v Izraeli.⁶⁷

⁶⁴ SKALICKÁ, Hana. *Mezinárodní daňové vztahy*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-484-0 s. 9

⁶⁵ SMITH, Stephen. *Taxation: A Very Short Introduction*. United Kingdom: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-968369-7 s. 12

⁶⁶ ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJŇÁK. *Základy daňové teorie: Cvičebnice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-927-4 s. 88-89

⁶⁷ ŠKRTÍLEK.CZ – OCHRÁNCE RODINNÉHO ROZPOČTU, z. s. Progresivní zdanění - co byste měli vědět? *Škrtilék.cz* [online]. [cit. 2017-07-16]. Dostupné z: <http://www.skrtilék.cz/progresivni-zdaneni-by-ste-meli-vedet/?gclid=Cj0KEQjwtdbLBRCLuOLC2PGWzo8BEiQAm8pA5Qqz2I3a85-u6HpwpI35O779okA-sSC5rEZZCSefEQ0aAtLv8P8HAQ>

Celkově v mnoha zemích nejen EU, ale i ve světě, tvoří daň z příjmů jeden z nejdůležitějších zdrojů příjmů. Daň z příjmů se vztahuje na všechny osoby a subjekty, které mají zdanitelný příjem. Základ daně z příjmů i v některých případech může selhávat, a to pokud jde o komplexní představu o příjmech. Zdanitelný příjem je určen nejen pro jednotlivce, ale také pro korporace. Mezi hrubé příjmy fyzických osob se obvykle v celém světě řadí tyto položky: mzdy a platy, zdanitelné úroky, dividendy, kapitálové zisky, nájemné, licenční poplatky, příjmy z podnikání nebo např. příjmy z nemovitostí.⁶⁸

3.8.1 Daňový systém v Německu

Daňový systém v Německu je založen na jiném, mnohem složitějším principu než v České republice. Tento systém je založen na lineárně-progresivním zdanění a je poměrně náročný, protože pro každé daňové pásmo je ze zákona dané, jaký způsob výpočtu musí být aplikován. Daně, které jsou vybírány k tomu, aby pokrývaly veřejné výdaje, se rozdělují do tří skupin: spolkové daně, zemské daně a obecní daně a přirážky. Výnos z některých daní je pak ještě dále přerozdělován mezi tyto tři skupiny, a to určitým procentem.⁶⁹ Daň z příjmu v Německu se dělí na daň z příjmu fyzických osob a na daň z příjmu právnických osob. Za daň z příjmu fyzických osob lze považovat daň ze mzdy nebo daň z příjmu z nezávislé činnosti. Daní z příjmu právnických osob se rozumí korporační daň včetně příplatku solidarity. Daň z příjmu je v Německu považována za nejvýznamnější přímou daň a podílí se přibližně 40 % na celkovém výběru daní v této zemi. Tuto daň mají na starost vybrat spolkové země, které ji následně musí rozvrhnout mezi spolky a obce a zbytek po rozdělení zůstane zemským rozpočtům. Do daně z příjmu fyzických osob jsou v Německu zainteresovány všechny registrované fyzické osoby ze závislé činnosti (příjmy a mzdy), z kapitálového majetku, z výdělečné činnosti, ze zemědělství a lesnictví, příjem z licenčních poplatků, z pronájmů a z propachtování, ostatní příjmy. Do příjmů, které jsou v Německu osvobozené od daně patří platby ze zdravotního pojištění, z úrazového pojištění, z pojištění pro případ invalidity nebo penzijního pojištění, platby do zákonného penzijního programu, sociální příspěvky a také stipendia.⁷⁰ Od roku 2017 jsou sazby u daně z příjmu v rozmezí od 14 % do 42/45 %. Když příjem v Německu převyšuje 256 304 eur ročně, tak se navíc

⁶⁸ CORDES, Joseph J., Robert D. EBEL a Jane GRAVELLE. *The Encyclopedia of Taxation & Tax Policy* [online]. The Urban Institute, 2005 [cit. 2017-08-27]. ISBN 9780877667520. s. 196

⁶⁹ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0 s. 286-289

⁷⁰ MLADÁ FRONTA a. s. Daně v Německu. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-23]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-v-nemecku>

aplikuje je 42% dani z příjmu navíc 3% paušál. V tomto daňovém systému je zavedené i společné zdanění manželů a zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daně jsou vybírány zaměstnavatelem v průběhu roku srážkou ze mzdy nebo ve formě záloh. Daň z příjmu právnických osob povinně platí veškeré právnické osoby – s. r. o., a. s. apod. Tato daň činí 25 % ze získaného zisku. Důležitou informací dále je, že nejen právnické, ale i fyzické osoby platí ze zisku tzv. solidární příplatek, který je ve výši 5,5 %. Příspěvek solidarity byl zaveden roku 1995 a z vybraných příjmů na základě tohoto příspěvku se financuje např. infrastruktura, školství či zdravotnictví. V Německu lze také uplatnit formu tzv. skupinového zdanění společností, kde u ovládaných nebo ovládajících společností je možné při splnění daných podmínek převést zisk a ztrátu. Zdravotní a sociální pojištění placené v Německu představuje jedny z nejvyšších hodnot v EU. Hodnoty ZP a SP v Německu lze vyčíst z tabulky č. 6.⁷¹

Tabulka 6 Sazby daně z příjmů fyzických osob v Německu

Zdanitelný příjem v EUR za rok	Daňová sazba v %
Do 8 400 EUR	0
8 500 – 13 469 EUR	14 – 24 %
13 470 – 52 881 EUR	24 – 42 %
52 882 – 250 730 EUR	42 %
250 001 EUR a více	45 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Finance.cz

V tabulce č. 6 je možné vidět druhy sazeb, které jsou uplatňovány z daně z příjmů fyzických osob v Německu a pohybují se od 14 % do 45 %.

⁷¹ CZECH TRADE. Německo: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled. *BusinessInfo.cz*: [online]. [cit. 2017-07-23]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nemecko-zakladni-charakteristika-teritoria-19041.html>

Tabulka 7 Odvody na pojištění v Německu

Druh pojištění	Celková sazba	Sazba zaměstnanec	Sazba zaměstnavatel
Odvody na důchodové pojištění	19,9 %	9,95 %	9,95 %
Odvody na zdravotní pojištění	13,3 %	6,65 %	6,65 %
Odvody na pojištění nezaměstnanosti	3,3 %	1,65 %	1,65 %
Odvody na nemocenském pojištění	1,7 %	0,85 %	0,85 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě Finance.cz

3.8.2 Daňový systém v Irsku

Dle světových bank v Irsku existuje velmi jednoduchý daňový systém. Dále odhadují, že doba, potřebná na splnění daňových pravidel v této zemi činí pouhých 76 hodin, což je druhá nejlepší v Evropě. Celkové daňové zatížení zde odpovídá necelým 30 % k HDP. Vybírání daní je zde v souladu s Office of the Revenue Commissioners. Přímé daně v Irsku dosahují jedny z nejmenších hodnot v Evropě, což je důvodem pro častý vstup zahraničních investorů do Irska. Hlavním cílem Irska je získat peněžní prostředky pro naplnění státní kasy hlavně ve formě nepřímých daní a poplatků, proto jsou zde přímé daně tak nízké. Daň ze zisku zde činí 12,5 %. U daně z příjmů fyzických osob dosahuje daňová sazba dvou hodnot, a to 20 % a 41 %. Sazba daně 20 % se považuje za standardní daňovou sazbu, kterou lze uplatnit u příjmů znázorněných v tabulce č. 8.

Tabulka 8 Příjmová pásma v Irsku se sazbou daně 20 %

Status poplatníka	Příjmové pásmo v EUR
Svobodný/ovdovělý bez vyživovaných dětí	32 800
Svobodný/ovdovělý s vyživovanými dětmi	36 800
Ženatý – jeden z manželů pobírá příjem	41 800
Ženatý – oba manželé pobírají příjem	41 800 – 65 600

Zdroj: Vlastní zpracování dle ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii.

Odcíatelné položky a další výjimky se zde vyskytují jen v malém množství. Do zdanitelného příjmu se řadí tyto příjmy: příjem z úrokových plateb a dividend, obchodní příjem, příjem z úroků, příjem z pozemků, příjmy plynoucí ze zahraničí, příjem ze zaměstnání, důchody a ostatní příjmy. Výsledná daň je vypočtena ze souhrnu všech těchto příjmů.⁷² Osvobození příjmů lze uplatnit v případě, že poplatník je starší 65 let a jeho příjem není vyšší než 18 000 EUR. Příjem do 10 000 EUR lze také osvobodit, ale jen v případě, že poplatník tento příjem získal z pronájmu svého obydlí, ve kterém současně bydlí. V Irsku lze odečíst od základu daně úroky z hypotečního úvěru. Mezi odcíatelné položky patří peněžní dary a zdravotní výdaje, které neproplácí zdravotní pojišťovny.⁷³ Jak již bylo výše zmíněno, sazba daně u daně z příjmu právnických osob je standardní sazba 12,5 %, ovšem ve výjimečných případech může být 25 %. Častěji spíše dochází k tomu, že je sazba snížena na 10 %. Tato sazba, 12,5 % je opět jednou z nejmenších v Evropě, nižších sazeb u daně z příjmů právnických osob dosahují pouze Bulharsko a Kypr. V Irsku lze uplatnit také tzv. skupinové zdanění firem podle výše obchodního podílů těchto kapitálově propojených podniků. Jednou z výhod skupinového zdanění může být uplatnění ztrát v rámci skupiny.⁷⁴ Maximální sazby u sociálního a zdravotního pojištění v této zemi jsou 10,75 % pro zaměstnavatele, 6 % u zaměstnance a 5 % u osoby samostatně výdělečně činné. V Irsku, stejně jako v Německu je zaveden progresivní systém zdanění.⁷⁵

⁷² ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0 s. 249-251

⁷³ MLADÁ FRONTA a. s. Daně v Irsku. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-27]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-v-irsku/>

⁷⁴ IDA IRELAND 2018. Ireland's tax regime. *Idaireland.com* [online]. [cit. 2017-07-27]. Dostupné z: <https://www.idaireland.com/invest-in-ireland/ireland-corporate-tax>

⁷⁵ MARTIN LOUŽECKÝ. Daňový systém v Irsku. *Irsko aktuálně* [online]. [cit. 2017-07-27]. Dostupné z: <http://www.irsko-aktualne.cz/danovy-system>

4 Analytická část

Analytická část diplomové práce analyzuje 2 varianty zdanění. První varianta zdanění představuje standardní lineární zdanění, s 15% sazbou, které je v ČR v současnosti uplatňováno. Druhá varianta zobrazuje modelové poplatníky při progresivním zdanění, tedy s různými sazbami daně, podle velikosti jejich superhrubé mzdy. Modeloví poplatníci jsou u obou variant zdanění řešeni u různých výší mezd.

4.1 Varianta 1 – Klasické zdanění, tzn. standardní sazba 15 %

V této části praktické práce budou řešeny modelové situace s použitím stávající sazby 15 %.

4.1.1 Minimální mzda za rok 2017

Pro rok 2017 byla stanovena základní sazba minimální mzdy ve výši 11 000 Kč za měsíc při stanovené týdenní pracovní době 40 hodin týdně.⁷⁶

1) Měsíčně

V případě minimální mzdy je u měsíčního způsobu zúčtování mezd počítáno s částkou 11 000 Kč.

Tabulka 9 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	2750 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	715 Kč
ZP zaměstnavatel	990 Kč	ZP zaměstnanec	495 Kč
SZP zaměstnavatel	3740 Kč	SZP zaměstnanec	1210 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

ZP: 13,5 % z HM = 1485 Kč, 1/3 z 1485 = 495 Kč (zaměstnanec), 2/3 z 1485 = 990 Kč (zaměstnavatel)

⁷⁶ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Informace o měsíční minimální mzdě od 1. ledna 2017. *Mpsv.cz*[online]. 2016 [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/28272/Informace_o_MMe_od_1_ledna_2017_na_web_MPSV.pdf

a) Model 1

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,15 = 2\,220 \text{ Kč}$$

$$2\,220 - 2\,070 \text{ (sleva na dani na poplatníka)} = 150 \text{ Kč (záloha na daň po slevách = výsledná záloha na daň)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 - 150 = 9\,640 \text{ Kč}$$

V Modelu 1 lze sledovat, že poplatník uplatnil základní slevu na poplatníka a zaplatí měsíční zálohu na daň ve výši 150 Kč a obdrží čistou mzdu 9 640 Kč.

b) Model 2

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,15 = 2\,220 \text{ Kč}$$

$$2\,220 - 2\,070 \text{ (sleva na dani na poplatníka)} = 150 \text{ Kč (záloha na daň po slevách)}$$

$$150 - 1\,117 \text{ (daňové zvýhodnění na 1 dítě)} = -967 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 967 = 10\,757 \text{ Kč}$$

V Modelu 2 lze vidět, že pokud poplatník dosahuje minimální mzdy a uplatní si daňové zvýhodnění na 1 dítě, tak dosáhne daňového bonusu ve výši 967 Kč, tudíž jeho čistá mzda bude 10 757 Kč.

c) Model 3

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,15 = 2\,220 \text{ Kč}$$

$$2\,220 - 2\,070 \text{ (sleva na dani na poplatníka)} = 150 \text{ Kč (záloha na daň po slevách)}$$

$$150 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňové zvýhodnění na 2 děti)} = -2\,584 \text{ (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 2\,584 = 12\,374 \text{ Kč}$$

V Modelu 3 je možné pozorovat, že pokud poplatník s minimální mzdou má daňové zvýhodnění na 2 děti, tak získá daňový bonus 2 584 Kč, na základě kterého pak bude čistá mzda 12 374 Kč, což je vyšší částka, než původní hrubá mzda.

d) Model 4

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,15 = 2\,220 \text{ Kč}$$

$$2\,220 - 2\,070 \text{ (sleva na dani na poplatníka)} = 150 \text{ Kč (záloha na daň po slevách)}$$

$$150 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňové zvýhodnění na 2 děti)} = -2\,584 \text{ (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 2\,584 = 12\,374 \text{ Kč}$$

U Modelu 4 je možné vidět naprosto totožné výsledky jako u Modelu 3. Lze to vysvětlit tím, že definovaný poplatník z Modelu 3 má sice manželku na rodičovské dovolené, ale to je možné si zvýhodnit pouze u ročního zúčtování. Tudíž výsledky jsou shodné.

e) Model 5

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,15 = 2\,220 \text{ Kč}$$

$$2\,220 - 2\,070 \text{ (sleva na dani na poplatníka)} = 150 \text{ Kč (záloha na daň po slevách)}$$

$$150 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -4\,601 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 - 4\,601 = 14\,391 \text{ Kč}$$

U Modelu 5 je možné se setkat s nejvyšší čistou mzdou u minimální mzdy při standardním zdanění. Je to způsobené tím, že poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění na 3 děti a dosáhne daňového bonusu ve výši 4 601 Kč. Poplatník získá čistou mzdu 14 391 Kč.

2) Ročně

Roční hrubá mzda v případě minimální mzdy za rok 2017 byla stanovena hodnotou 132 000 Kč.

Tabulka 10 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	33000 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	8580 Kč
ZP zaměstnavatel	11880 Kč	ZP zaměstnanec	5940 Kč
SZP zaměstnavatel	44880 Kč	SZP zaměstnanec	14520 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,880 = 176\,880 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,15 = 26\,520 \text{ Kč}$$

$$26\,520 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 1\,680 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 - 1\,680 = 115\,800 \text{ Kč}$$

Pokud se jedná o roční zobrazení poplatníka s minimální mzdou, který uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka, tak lze sledovat roční daň ve výši 1 680 Kč. Čistá mzda poplatníka z Modelu 1 bude 115 800 Kč.

b) Model 2

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,880 = 176\,880 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,15 = 26\,520 \text{ Kč}$$

$$26\,520 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 0 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$0 - 13\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = -13\,404 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 13\,404 = 130\,884 \text{ Kč}$$

V Modelu 2 je možné pozorovat roční daňový bonus 13 404 Kč, který je způsoben tím, že poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě a také si odečetl slevu na manželku, která je na rodičovské dovolené. Jeho čistá mzda bude ve výši 130 884 Kč.

c) Model 3

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,880 = 176\,880 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,15 = 26\,520 \text{ Kč}$$

$$26\,520 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 0 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$0 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -32\,808 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 32\,808 = 150\,288 \text{ Kč}$$

Poplatník v Modelu 3 využil roční mzdu nejen na poplatníka, ale také na manželku na rodičovské dovolené. Zároveň si tento poplatník daňově zvýhodňuje 2 děti, proto jeho daňový bonus dosáhne 32 808 Kč a jeho čistá mzda dosáhne 150 288 Kč, což je téměř o 20 000 Kč více, než je jeho hrubá roční mzda.

d) Model 4

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,880 = 176\,880 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,15 = 26\,520 \text{ Kč}$$

$$26\,520 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 1\,680 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$1\,680 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -31\,128 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 31\,128 = 148\,608 \text{ Kč}$$

V Modelu 4 je možné vidět nepatrný rozdíl oproti Modelu 3. Tento rozdíl lze objasnit roční slevou na manželku, kterou si tento poplatník na rozdíl od předchozího neuplatnil. Čistá mzda tohoto modelu se rovná 148 608 Kč.

e) Model 5

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,880 = 176\,880 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,15 = 26\,520 \text{ Kč}$$

$$26\,520 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 1\,680 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$1\,680 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -55\,332 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 55\,332 = 172\,812 \text{ Kč}$$

V případě Modelu 5 lze upozornit na nejvyšší daňový bonus i čistou mzdu v porovnání s předchozími modely v ročním zúčtování u minimální mzdy za rok 2017. Daňový bonus zde vychází 55 332 Kč a čistá mzda 172 812 Kč, což je téměř o 40 000 Kč více než původní roční hrubá mzda modelového poplatníka. Velikost daňového bonusu je možné vysvětlit daňovým zvýhodněním na 3 děti.

4.1.2 Průměrná mzda za rok 2017

Pro rok 2017 byla stanovena výše průměrné mzdy 28 232 Kč.⁷⁷ V následujících příkladech je tudíž počítáno s touto hodnotou.

⁷⁷ BĚHOUNEK, P. Údaje o průměrné mzdě. *Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek*. [online]. 2017 [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/prumerna-mzda/>

1) Měsíčně

V případě měsíčního pojetí zúčtování mezd u průměrné mzdy pro rok 2017 je počítáno s hrubou mzdou 28 232 Kč.

Tabulka 11 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	7 058 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	1 836 Kč
ZP zaměstnavatel	2 541 Kč	ZP zaměstnanec	1 271 Kč
SZP zaměstnavatel	9 599 Kč	SZP zaměstnanec	3 107 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pzn.: ZP = 13,5 % z 28 232 = 3 812, 1/3 = 1 271 (zaměstnanec), 2/3 = 2 541 (zaměstnavatel)

a) Model 1

HM = 28 232 Kč

SHM = 28 232 + 9 599 = 37 831 \doteq 37 900 Kč (DZD)

záloha na daň = 37 900 x 0,15 = 5 685 Kč

5 685 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 3 615 Kč (záloha na daň po slevě)

ČM = 28 232 – 3 107 – 3 615 = 21 510 Kč

V Modelu 1 je možné sledovat, že u průměrné měsíční mzdy za rok 2017 dosáhne poplatník měsíční zálohy na daň 3 615 Kč a jeho čistá mzda činí 21 510 Kč.

b) Model 2

HM = 28 232 Kč

SHM = 28 232 + 9 599 = 37 831 \doteq 37 900 Kč (DZD)

záloha na daň = 37 900 x 0,15 = 5 685 Kč

5 685 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 3 615 Kč (záloha na daň po slevě)

3 615 – 1 117 (daňové zvýhodnění na dítě) = 2 498 Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)

ČM = 28 232 – 3 107 – 2 498 = 22 627 Kč

V Modelu 2 lze pozorovat, že poplatník, který si uplatňuje daňové zvýhodnění na 1 dítě, zaplatí měsíční zálohu na dani 2 498 Kč. Čistá mzda poté vychází 22 627 Kč.

c) Model 3

$$HM = 28\,232 \text{ Kč}$$

$$SHM = 28\,232 + 9\,599 = 37\,831 \doteq 37\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 37\,900 \times 0,15 = 5\,685 \text{ Kč}$$

$$5\,685 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,615 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,615 - 1\,117 - 1\,617 = 881 \text{ Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 28\,232 - 3\,107 - 881 = 24\,244 \text{ Kč}$$

V Modelu 3 je možné shledat, že fyzická osoba, která má 2 děti, zaplatí na daních měsíčně 881 Kč a jeho čistá mzda se rovná 24 244 Kč.

d) Model 4

$$HM = 28\,232 \text{ Kč}$$

$$SHM = 28\,232 + 9\,599 = 37\,831 \doteq 37\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 37\,900 \times 0,15 = 5\,685 \text{ Kč}$$

$$5\,685 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,615 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,615 - 1\,117 - 1\,617 = 881 \text{ Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 28\,232 - 3\,107 - 881 = 24\,244 \text{ Kč}$$

V Modelu 4 lze pozorovat, že měsíční záloha na dani i čistá mzda vychází shodně jako u Modelu 3. Stejně způsobuje daňové zvýhodnění na 2 děti u obou poplatníků a stejná sleva na dani (na poplatníka), slevu na manželku si v měsíčním zúčtování poplatník nemůže odečíst.

e) Model 5

$$HM = 28\,232 \text{ Kč}$$

$$SHM = 28\,232 + 9\,599 = 37\,831 \doteq 37\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 37\,900 \times 0,15 = 5\,685 \text{ Kč}$$

$$5\,685 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,615 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,615 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 = -1\,136 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 28\,232 - 3\,107 + 1\,136 = 26\,261 \text{ Kč}$$

V Modelu 5 lze vyčíst daňový bonus v hodnotě 1 136 Kč. Jedná se o jediný daňový bonus z výše vypočtených modelů, tudíž poplatník získá čistou mzdu 26 261 Kč.

2) Ročně

Průměrná roční mzda za rok 2017 byla odvozena od průměrné měsíční mzdy za rok 2017, a to jako součin 28 232 a 12 měsíců. Z toho vyplývá výše roční průměrné mzdy, jejíž hodnota je 338 784 Kč.

Tabulka 12 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	84 696 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	22 032 Kč
ZP zaměstnavatel	30 492 Kč	ZP zaměstnanec	15 252 Kč
SZP zaměstnavatel	115 188 Kč	SZP zaměstnanec	37 284 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,15 = 68\,085 \text{ Kč}$$

$$68\,085 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 43\,245 \text{ Kč (výsledná daň po slevě)}$$

$$\check{C}M = 338\,784 - 37\,284 - 43\,245 = 258\,255 \text{ Kč}$$

V Modelu 1 je možné pozorovat, že u průměrné roční mzdy za rok 2017 odvede poplatník celkovou daň 43 245 Kč. Celková roční čistá mzda poplatníka činí v tomto případě 258 255 Kč.

b) Model 2

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,15 = 68\,085 \text{ Kč}$$

$$68\,085 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 18\,405 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$18\,405 - 13\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = 5\,001 \text{ Kč (výsledná daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 338\,784 - 37\,284 - 5\,001 = 296\,499 \text{ Kč}$$

U Modelu 2 lze vidět, že roční daň po odečtení slevy na poplatníka a na manželku se rovná 18 405 Kč. Pokud si poplatník navíc daňově zvýhodní 1 dítě, výsledná roční daň dosahuje částky 5 001 Kč a jeho čistá mzda je 296 499 Kč.

c) Model 3

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,15 = 68\,085 \text{ Kč}$$

$$68\,085 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 18\,405 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$18\,405 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -14\,403 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 338\,784 - 37\,284 - 14\,403 = 315\,903 \text{ Kč}$$

Na základě výsledků z Modelu 3 lze interpretovat, že daň po odečtení slev vychází stejně jako u předešlého modelu, a to 18 405 Kč. Tento poplatník navíc využil daňového zvýhodnění na 2 děti, tudíž dosáhl daňového bonus 14 403 Kč a získá čistou roční mzdu 315 903 Kč.

d) Modelu 4

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,15 = 68\,085 \text{ Kč}$$

$$68\,085 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 43\,245 \text{ Kč (daň po slevě)}$$

$$43\,245 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 10\,437 \text{ Kč (výsledná daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 338\,784 - 37\,284 - 10\,437 = 291\,063 \text{ Kč}$$

Model 4 představuje poplatníka, který uplatňuje pouze slevu na poplatníka, ale zároveň zvýhodnění na 2 děti, tudíž jeho celková roční daň dosahuje částky 10 437 Kč. Tato fyzická osoba dostane roční čistou mzdu ve výši 291 063 Kč.

e) Model 5

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,15 = 68\,085 \text{ Kč}$$

$68\,085 - 24\,840$ (sleva na poplatníka) = $43\,245$ Kč (daň po slevě)

$43\,245 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204$ (daňové zvýhodnění na děti) = $- 13\,767$ Kč (daňový bonus)

$\check{M} = 338\,784 - 37\,284 + 13\,767 = 315\,267$ Kč

Model 5 znázorňuje poplatníka s daňovým zvýhodněním na 3 děti a se slevou na dani pouze na poplatníka. Přesto fyzická osoba získá daňový bonus $13\,767$ Kč, který je nepatrně nižší oproti Modelu 3, a obdrží čistou mzdu $315\,267$ Kč.

4.1.3 Stanovená mzda 35 000 Kč

Pro účely vyhodnocení progresivního zdanění ve všech navrhovaných mzdových pásmech byla stanovena pro výpočty hrubá měsíční mzda $35\,000$ Kč.

1) Měsíčně

V následujících výpočtech je pro měsíční zúčtování mezd použita hrubá měsíční mzda $35\,000$ Kč.

Tabulka 13 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč

SP zaměstnavatel (25 %)	8 750 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	2 275 Kč
ZP zaměstnavatel	3 150 Kč	ZP zaměstnanec	1 575 Kč
SZP zaměstnavatel	11 900 Kč	SZP zaměstnanec	3 850 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

$ZP = 13,5 \% z HM = 4725$ Kč

$1/3 = 1\,575$ Kč (odvádí zaměstnanec)

$2/3 = 3\,150$ Kč (odvádí zaměstnavatel)

a) Model 1

$HM = 35\,000$ Kč

$SHM = 35\,000 + 11\,900 = 46\,900$ Kč (DZD)

záloha na daň = $46\,900 \times 0,15 = 7\,035$ Kč

$7\,035 - 2\,070$ Kč (sleva na poplatníka) = $4\,968$ Kč (záloha na daň po slevě)

$\check{M} = 35\,000 - 3\,850 - 4\,965 = 26\,185$ Kč

V Modelu 1 lze sledovat, že za využití standardního zdanění 15 % vychází u měsíční hrubé mzdy 35 000 Kč záloha na daň 4 968 Kč. Dále je možné vidět, že v tomto případě, kdy poplatník uplatňuje pouze slevu na dani na poplatníka, vychází čistá mzda 26 185 Kč.

b) Model 2

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 35\,000 + 11\,900 = 46\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 46\,900 \times 0,15 = 7\,035 \text{ Kč}$$

$$7\,035 - 2\,070 \text{ Kč (sleva na poplatníka)} = 4\,968 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$4\,968 - 1\,117 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = 3\,848 \text{ Kč (výsledná záloha na daň)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 3\,848 = 27\,302 \text{ Kč}$$

V Modelu 2 je oproti Modelu 1 navíc využito daňové zvýhodnění, z tohoto důvodu je nižší záloha na dani, a to 3 848 Kč. Poplatník obdrží čistou mzdu ve výši 27 302 Kč.

c) Model 3

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 35\,000 + 11\,900 = 46\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 46\,900 \times 0,15 = 7\,035 \text{ Kč}$$

$$7\,035 - 2\,070 \text{ Kč (sleva na poplatníka)} = 4\,968 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$4\,968 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = 2\,231 \text{ Kč (výsledná záloha na daň)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 2\,231 = 28\,919 \text{ Kč}$$

V Modelu 3 lze sledovat nižší výslednou zálohu na dani než u předchozích dvou modelů, z důvodu uplatnění daňového zvýhodnění na 2 děti. Tento poplatník odvede zálohu na dani 2 231 Kč a jeho čistá mzda bude 28 919 Kč. V měsíčním zúčtování si poplatník nemůže uplatnit slevu na dani na manželku, pouze v ročním.

d) Model 4

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 35\,000 + 11\,900 = 46\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 46\,900 \times 0,15 = 7\,035 \text{ Kč}$$

$$7\,035 - 2\,070 \text{ Kč (sleva na poplatníka)} = 4\,968 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$4\,968 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = 2\,231 \text{ Kč (výsledná záloha na daň)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 2\,231 = 28\,919 \text{ Kč}$$

Model 4 dosahuje totožných výsledků jako Model 3, je to způsobené neuplatněním slevy na manželku u Modelu 3 v měsíčním zúčtování.

e) Model 5

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 35\,000 + 11\,900 = 46\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 46\,900 \times 0,15 = 7\,035 \text{ Kč}$$

$$7\,035 - 2\,070 \text{ Kč (sleva na poplatníka)} = 4\,968 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$4\,968 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňová zvýhodnění)} = 214 \text{ Kč (výsledná záloha na daň)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 214 = 30\,936 \text{ Kč}$$

O Modelu 5 lze říci, že zde vychází nejnižší záloha na daň oproti předchozím čtyřem modelům. Poplatník uhradí zálohu na dani 214 Kč a jeho čistá mzda vychází také nejvyšší ze všech modelů, a to 30 936 Kč.

2) Ročně

Roční hrubá mzda ze stanovené měsíční mzdy 35 000 Kč vychází v ročním přepočtu na 420 000 Kč.

Tabulka 14 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč

SP zaměstnavatel (25 %)	105 000 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	27 300 Kč
ZP zaměstnavatel	37 800 Kč	ZP zaměstnanec	18 900 Kč
SZP zaměstnavatel	142 800 Kč	SZP zaměstnanec	46 200 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 420\,000 + 142\,800 = 562\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 562\,800 \times 0,15 = 84\,420 \text{ Kč}$$

$$84\,420 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 59\,580 \text{ Kč (daň po slevě)}$$

$$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 59\,580 = 314\,220 \text{ Kč}$$

Model 1 zobrazuje roční daň 59 580 Kč. Byla zde odečtena pouze základní sleva na poplatníka. Čistá mzda se rovná 314 220 Kč.

b) Model 2

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 420\,000 + 142\,800 = 562\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 562\,800 \times 0,15 = 84\,420 \text{ Kč}$$

$$84\,420 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 34\,740 \text{ Kč (daň po odečtení slev)}$$

$$34\,740 - 13\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = 21\,336 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 21\,336 = 352\,464 \text{ Kč}$$

Protože se jedná o roční přehled výpočty mezd, tak v Modelu 2 mohla být navíc uplatněna sleva na manželku, která čerpá rodičovskou dovolenou. Výsledná daň u tohoto modelu je 21 336 Kč, bylo zde provedeno navíc i daňové zvýhodnění na dítě a poplatník získá roční čistou mzdu 352 464 Kč.

c) Model 3

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 420\,000 + 142\,800 = 562\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 562\,800 \times 0,15 = 84\,420 \text{ Kč}$$

$$84\,420 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 34\,740 \text{ Kč (daň po odečtení slev)}$$

$$34\,740 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = 1\,932 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 1\,932 = 371\,868 \text{ Kč}$$

Model 3 představuje podobné výsledky jako Model 2, ale v tomto případě bylo využito daňové zvýhodnění na 2 děti, tudíž roční výsledná daň dosahuje 1 932 Kč a tato fyzická osoba obdrží čistou roční mzdu 371 868 Kč.

d) Model 4

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 420\,000 + 142\,800 = 562\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 562\,800 \times 0,15 = 84\,420 \text{ Kč}$$

$$84\,420 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 59\,580 \text{ Kč (daň po slevě)}$$

$59\,580 - 13\,404 - 19\,404$ (daňová zvýhodnění na děti) = 26 772 Kč (výsledná daň)

$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 26\,772 = 347\,028$ Kč

Poplatník zobrazený v Modelu 4 má manželku s vlastním příjmem, tudíž si ji v ročním zúčtování nemůže odečíst, jako v předchozích modelech. Ovšem tento poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění na 2 děti a ročně zaplatí na daních 26 772 Kč a jeho čistá roční mzda bude ve výši 347 028 Kč.

e) Model 5

$HM = 420\,000$ Kč

$SHM = 420\,000 + 142\,800 = 562\,800$ Kč (DZD)

daň = $562\,800 \times 0,15 = 84\,420$ Kč

$84\,420 - 24\,840$ (sleva na poplatníka) = 59 580 Kč (daň po slevě)

$59\,580 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204$ (daňová zvýhodnění na děti) = 2 568 Kč

$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 2\,568 = 371\,232$ Kč

V Modelu 5 lze sledovat daňové zvýhodnění na 3 děti, výsledná roční daň dosahuje částky 2 568 Kč a čistá mzda 371 232 Kč.

4.1.4 Nadprůměrná mzda pro rok 2017

Za nadprůměrnou mzdu byla stanovena mzda, která znázorňuje čtyřnásobek průměrné měsíční mzdy za rok 2017, tzn. 112 928 Kč. Tato částka je také nejvyšší možnou hodnotou pro odvod SP.

1) Měsíčně

Pro měsíční zúčtování mezd byl využit čtyřnásobek průměrné mzdy pro rok 2017, tedy hrubá měsíční mzda 112 928 Kč.

Tabulka 15 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	28 232 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	7 341 Kč
ZP zaměstnavatel	10 164 Kč	ZP zaměstnanec	5 082 Kč
SZP zaměstnavatel	38 396 Kč	SZP zaměstnanec	12 423 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pzn. ZP = 13,5 % z 112 928 = 15 246, 1/3 z 15 246 = 5 082 (zaměstnanec), 2/3 z 15 246 = 10 164 (zaměstnavatel)

a) Model 1

HM = 112 928 Kč

SHM = 112 928 + 38 396 = 151 324 \doteq 151 400 Kč (DZD)

záloha na daň = 151 400 x 0,15 = 22 710 Kč

22 710 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 20 640 Kč (výsledná záloha na daň)

ČM = 112 928 – 12 423 – 20 640 = 79 865 Kč

Model 1 při zvolené nadprůměrné měsíční mzdě dosahuje čisté měsíční mzdy 79 865 Kč, přičemž měsíční záloha na daň se rovná 20 640 Kč. Výše zálohy na daň je způsobená strhnutím pouze základní slevy na poplatníka a neuplatněním zvýhodnění na děti.

b) Model 2

HM = 112 928 Kč

SHM = 112 928 + 38 396 = 151 324 \doteq 151 400 Kč (DZD)

záloha na daň = 151 400 x 0,15 = 22 710 Kč

22 710 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 20 640 Kč (záloha na daň po slevách)

20 640 – 1 117 (daňové zvýhodnění na dítě) = 19 523 Kč (výsledná záloha na daň po daňovém zvýhodnění)

ČM = 112 928 – 12 423 – 19 523 = 80 982 Kč

Z výpočtů v Modelu 2 je možné říci, že pokud poplatník, který dosahuje nadprůměrné měsíční mzdy uplatní základní slevu na poplatníka a zároveň daňové zvýhodnění na 1 dítě, tak jeho měsíční záloha na daň dosahuje částky 19 523 Kč. Čistá mzda po odečtení daně a sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnancem se rovná částce 80 982 Kč.

c) Model 3

HM = 112 928 Kč

SHM = 112 928 + 38 396 = 151 324 \doteq 151 400 Kč (DZD)

záloha na daň = 151 400 x 0,15 = 22 710 Kč

22 710 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 20 640 Kč (záloha na daň po slevách)

20 640 – 1 117 – 1 617 (daňové zvýhodnění na děti) = 17 906 Kč (výsledná záloha na daň po daňovém zvýhodnění)

$$\check{C}M = 112\,928 - 12\,423 - 17\,906 = 82\,599 \text{ Kč}$$

Model 3 zobrazuje poplatníka, který si odečetl nejen slevu na poplatníka, ale také si zohlednil daňové zvýhodnění na dvě děti. Tato fyzická osoba zaplatí měsíční zálohu na daň 17 906 Kč a obdrží čistou mzdu 82 599 Kč.

d) Model 4

$$HM = 112\,928 \text{ Kč}$$

$$SHM = 112\,928 + 38\,396 = 151\,324 \approx 151\,400 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 151\,400 \times 0,15 = 22\,710 \text{ Kč}$$

$$22\,710 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 20\,640 \text{ Kč (záloha na daň po slevách)}$$

$$20\,640 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 17\,906 \text{ Kč (výsledná záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 112\,928 - 12\,423 - 17\,906 = 82\,599 \text{ Kč}$$

Model 4 zobrazuje naprosto shodné výsledky zálohy na daň i čisté mzdy jako Model 5. Lze to objasnit tím, že oba poplatníci si ze zálohy na daň strhávají pouze slevu na poplatníka a mají daňové zvýhodnění na dvě děti. V měsíčním pojetí mezd si tento poplatník nemůže odečíst slevu na manželku, která čerpá rodičovskou dovolenou, proto je možné shledat naprosto totožné výsledky.

e) Model 5

$$HM = 112\,928 \text{ Kč}$$

$$SHM = 112\,928 + 38\,396 = 151\,324 \approx 151\,400 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 151\,400 \times 0,15 = 22\,710 \text{ Kč}$$

$$22\,710 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 20\,640 \text{ Kč (záloha na daň po slevách)}$$

$$20\,640 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 15\,889 \text{ Kč (výsledná záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 112\,928 - 12\,423 - 15\,889 = 84\,616 \text{ Kč}$$

Na základě výpočtů z Modelu 5 lze sdělit, že tento poplatník zaplatí při nadprůměrné měsíční mzdě nejvyšší daň z porovnávaných modelů, tedy 15 889 Kč a jeho čistá mzda bude v tomto případě 84 616 Kč.

2) Ročně

Pro účely ročního zúčtování mezd bylo u nadprůměrné mzdy počítáno s roční hrubou mzdou 1 355 136 Kč.

Tabulka 16 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	338 784 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	88 092 Kč
ZP zaměstnavatel	121 968 Kč	ZP zaměstnanec	60 984 Kč
SZP zaměstnavatel	460 752 Kč	SZP zaměstnanec	149 076 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$SHM = 1\,355\,136 + 460\,752 = 1\,815\,886 \approx 1\,815\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 1\,815\,800 \times 0,15 = 272\,370$$

$$272\,370 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 247\,530 \text{ (daň po slevách)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 247\,530 = 958\,530 \text{ Kč}$$

V případě Modelu 1 vychází roční daň po odečtení slev (slevy na poplatníka) u nadprůměrné roční mzdy pro rok 2017 247 530 Kč. Čistá mzda poté u tohoto modelu se rovná 958 530 Kč.

b) Model 2

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$SHM = 1\,355\,136 + 460\,752 = 1\,815\,886 \approx 1\,815\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 1\,815\,800 \times 0,15 = 272\,370 \text{ Kč}$$

$$272\,370 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 222\,690 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$222\,690 - 13\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = 209\,286 \text{ Kč (daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 209\,286 = 996\,774 \text{ Kč}$$

U Modelu 2 lze pozorovat, že pokud si u roční průměrné mzdy za rok 2017 poplatník odečte navíc slevu na manželku, která je na rodičovské dovolené a uplatní si daňového zvýhodnění

na dítě, tak se jeho daňová povinnost sníží o 38 244 Kč ve srovnání s Modelem 1. Tento poplatník zaplatí roční daň 209 286 Kč a obdrží roční čistou mzdu 996 774 Kč.

c) Model 3

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$SHM = 1\,355\,136 + 460\,752 = 1\,815\,886 \doteq 1\,815\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 1\,815\,800 \times 0,15 = 272\,370 \text{ Kč}$$

$$272\,370 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 222\,690 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$222\,690 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 189\,882 \text{ Kč}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 189\,882 = 1\,016\,178 \text{ Kč}$$

Z Modelu 3 lze vyčíst, že pokud si oproti Modelu 2 navíc fyzická osoba uplatní ještě daňové zvýhodnění na 2. dítě, tak se jeho roční daňová povinnost opět sníží, a to na 189 882 Kč. Čistá mzda poté bude 1 016 178 Kč.

d) Model 4

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$SHM = 1\,355\,136 + 460\,752 = 1\,815\,886 \doteq 1\,815\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 1\,815\,800 \times 0,15 = 272\,370 \text{ Kč}$$

$$272\,370 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 247\,530 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$247\,530 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 214\,722 \text{ Kč (daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 214\,722 = 991\,338 \text{ Kč}$$

Na základě výpočtů z Modelu 4 lze interpretovat, že pokud si poplatník neodečte roční slevu na manželku, ale také si daňově zvýhodní 2 děti, tak jeho daňová povinnost vychází 214 722 Kč. Tato fyzická osoba dostane čistou roční mzdu v hodnotě 991 338 Kč.

e) Model 5

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$SHM = 1\,355\,136 + 460\,752 = 1\,815\,886 \doteq 1\,815\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 1\,815\,800 \times 0,15 = 272\,370 \text{ Kč}$$

$$272\,370 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 247\,530 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$247\,530 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204$ (daňové zvýhodnění na děti) = 190 518 Kč

$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 190\,518 = 1\,015\,542$ Kč

Model 5 zobrazuje celkovou roční daň 190 518 Kč a čistou mzdu 1 015 542 Kč.

4.2 Varianta 2 - Výpočty dle progresivního zdanění

Následující výpočty byly inspirovány modelem progresivního zdanění navrhovaným ČSSD pro rok 2017.

4.2.1 Minimální mzda pro rok 2017

Pro výpočty minimální mzdy pro rok 2017 progresivním způsobem byla dle návrhu progresivního zdanění v ČR použita sazba daně 12 %.

1) Měsíčně

V případě minimální mzdy je u měsíčního způsobu zúčtování mezd počítáno s částkou 11 000 Kč.

Tabulka 17 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	2750 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	715 Kč
ZP zaměstnavatel	990 Kč	ZP zaměstnanec	495 Kč
SZP zaměstnavatel	3740 Kč	SZP zaměstnanec	1210 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$HM = 11\,000$ Kč

$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800$ Kč (DZD)

záloha na daň = $14\,800 \times 0,12 = 1\,776$ Kč

$1\,776 - 2\,070 = 0$ Kč (výsledná záloha na daň po odečtení slev)

$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 - 0 = 9\,790$ Kč

V Modelu 1 lze sledovat, že poplatník, který pobírá minimální měsíční mzdu za rok 2017, musí zaplatit nulovou měsíční zálohu na dani, při výpočtu daně progresivním způsobem. Při

vypočtení čisté mzdy bylo odečteno pouze zdravotní a sociální pojištění placené zaměstnancem a čistá mzda se rovná 9 790 Kč.

b) Model 2

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,12 = 1\,776 \text{ Kč}$$

$$1\,776 - 2\,070 = 0 \text{ Kč (daň po odečtení slev na dani)}$$

$$0 - 1\,117 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = -1\,117 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 1\,117 = 10\,907 \text{ Kč}$$

V případě Modelu 2 se objevuje daňový bonus 1 117 Kč, který je způsobený nulovou zálohou na daň po odečtení slev a uplatněním daňového zvýhodnění na dítě. Poplatník obdrží čistou mzdu 10 907 Kč.

c) Model 3

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,12 = 1\,776 \text{ Kč}$$

$$1\,776 - 2\,070 = 0 \text{ Kč (daň po odečtení slev na dani)}$$

$$0 - 1\,117 - 1\,617 = -2\,734 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 2\,734 = 12\,524 \text{ Kč}$$

Model 3 zobrazuje opět daňový bonus, ve výši 2 734 Kč, který je způsoben daňovým zvýhodněním na dvě děti. Poplatník sice má manželku na rodičovské dovolené, ale slevu na manželku je možné si odečíst pouze v ročním zúčtování. V tomto zobrazení lze vidět vyšší čistou mzdu oproti původní mzdě, a to o 1 524 Kč.

d) Model 4

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,12 = 1\,776 \text{ Kč}$$

$$1\,776 - 2\,070 = 0 \text{ Kč (daň po odečtení slev na dani)}$$

$$0 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -2\,734 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 2\,734 = 12\,524 \text{ Kč}$$

Model 4 dosahuje naprosto shodných výsledků jako Model 3, jelikož oba poplatníci mají daňové zvýhodnění na 2 děti.

e) Model 5

$$HM = 11\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 11\,000 + 3\,740 = 14\,740 \doteq 14\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 14\,800 \times 0,12 = 1\,776 \text{ Kč}$$

$$1\,776 - 2\,070 = 0 \text{ Kč (daň po odečtení slev na dani)}$$

$$0 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -4\,751 \text{ Kč}$$

$$\check{C}M = 11\,000 - 1\,210 + 4\,751 = 14\,541 \text{ Kč}$$

V Modelu 5 lze pozorovat nejvyšší daňový bonus z výše uvedených modelů vypočtených progresivním způsobem zdanění u měsíční minimální mzdy za rok 2017. Velikost daňového bonusu je 4 751 a čistá mzda opět převyšuje hrubou mzdu. Čistá mzda dosahuje hodnoty 14 541 Kč.

2) Ročně

Roční hrubá mzda v případě minimální mzdy za rok 2017 byla stanovena hodnotou 132 000 Kč.

Tabulka 18 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u minimální mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	33000 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	8580 Kč
ZP zaměstnavatel	11880 Kč	ZP zaměstnanec	5940 Kč
SZP zaměstnavatel	44880 Kč	SZP zaměstnanec	14520 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,800 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,12 = 21\,216 \text{ Kč}$$

$$21\,216 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 0 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 - 0 = 117\,480 \text{ Kč}$$

V Modelu 1 lze sledovat nulovou roční daň po odečtení základní slevy na poplatníka, z čehož vyplývá, že čistá mzda bude 117 480 Kč.

b) Model 2

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,800 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,12 = 21\,216 \text{ Kč}$$

$$21\,216 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 0 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$0 - 13\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = -13\,404 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 13\,404 = 130\,884 \text{ Kč}$$

Z řešení v Modelu 2 lze sledovat, že kromě základní slevy na poplatníka byla stržena od daňového základu i sleva na manželku, a navíc bylo zde zohledněno daňové zvýhodnění na 1 dítě, z čehož vychází daňový bonus v částce 13 404 Kč a roční čistá mzda 130 884 Kč.

c) Model 3

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,800 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,12 = 21\,216 \text{ Kč}$$

$$21\,216 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 0 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$0 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -32\,808 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 32\,808 = 150\,288 \text{ Kč}$$

Model 3 se od Modelu 2 liší daňovým zvýhodněním na 2 děti, díky němuž poplatník dosahuje daňového bonusu 32 808 Kč. Čistá mzda je při započtení daňového bonusu také vyšší než u Modelu 3, 150 288 Kč.

d) Model 4

$$HM = 132\,000 \text{ Kč}$$

$$SHM = 132\,000 + 44\,800 \doteq 176\,800 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 176\,800 \times 0,12 = 21\,216 \text{ Kč}$$

$$21\,216 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 0 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$0 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -32\,808 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 132\,000 - 14\,520 + 32\,808 = 150\,288 \text{ Kč}$$

V Modelu 4 byla odečtena pouze sleva na poplatníka, ovšem oproti předešlému modelu to nic nemění, jelikož nejde odečíst slevy na dani více než do hodnoty 0. Tudíž u tohoto řešení je možné se setkat se shodnými výsledky daňového bonusu i čisté mzdy jako u Modelu 3.

e) Model 5

HM = 132 000 Kč

SHM = 132 000 + 44 800 ÷ 176 800 Kč (DZD)

daň = 176 800 x 0,12 = 21 216 Kč

21 216 – 24 840 (sleva na poplatníka) = 0 Kč (daň po slevách)

0 – 13 404 – 19 404 – 24 204 (daňová zvýhodnění na děti) = - 57 012 Kč (daňový bonus)

ČM = 132 000 – 14 520 + 57 012 = 174 012 Kč

Model 5 zobrazuje nejvyšší daňový bonus, 57 012 Kč, protože zde bylo využito roční daňové zvýhodnění na 3 děti. Roční čistá mzda je poté rovna 174 012 Kč, tedy o 42 012 Kč vyšší než původní hrubá mzda, zásluhou již zmíněného daňového bonusu.

4.2.2 Průměrná mzda pro rok 2017

Při výpočtech u různých modelů návrhem progresivního zdanění vycházely naprosto totožné výsledky jako u využití standardního zdanění u průměrné mzdy pro rok 2017. Ke shodným výpočtům docházelo z toho důvodu, že v tomto „pásmu“ výše mzdy byla využita sazba 12 %, která je využita i při výpočtech standardním způsobem.

1) Měsíčně

V případě měsíčního pojetí zúčtování mezd u průměrné mzdy pro rok 2017 je počítáno s hrubou mzdou 28 232 Kč.

Tabulka 19 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	7 058 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	1 836 Kč
ZP zaměstnavatel	2 541 Kč	ZP zaměstnanec	1 271 Kč
SZP zaměstnavatel	9 599 Kč	SZP zaměstnanec	3 107 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Pzn.: ZP = 13,5 % z 28 232 = 3 812, 1/3 = 1 271 (zaměstnanec), 2/3 = 2 541 (zaměstnavatel)

a) Model 1

HM = 28 232 Kč

SHM = 28 232 + 9 599 = 37 831 ÷ 37 900 Kč (DZD)

záloha na daň = 37 900 x 0,12 = 4 548 Kč

4 548 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 2 478 Kč (záloha na daň po slevě)

ČM = 28 232 – 3 107 – 2 478 = 22 647 Kč

V Modelu 1 je možné sledovat, že u průměrné měsíční mzdy za rok 2017 při použití progresivního způsobu zdanění zaplatí poplatník měsíční zálohu na dani 2 478 Kč a jeho čistá mzda činí 22 647 Kč.

b) Model 2

HM = 28 232 Kč

SHM = 28 232 + 9 599 = 37 831 ÷ 37 900 Kč (DZD)

záloha na daň = 37 900 x 0,12 = 4 548 Kč

4 548 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 2 478 Kč (záloha na daň po slevě)

2 478 – 1 117 (daňové zvýhodnění na dítě) = 1 361 Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)

ČM = 28 232 – 3 107 – 1 361 = 23 764 Kč

V Modelu 2 lze pozorovat, že poplatník, který využije daňové zvýhodnění na 1 dítě, zaplatí měsíční zálohu na dani 1 361 Kč. Čistá mzda poté vychází 23 764 Kč.

c) Model 3

HM = 28 232 Kč

SHM = 28 232 + 9 599 = 37 831 ÷ 37 900 Kč (DZD)

záloha na daň = 37 900 x 0,12 = 4 548 Kč

4 548 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 2 478 Kč (záloha na daň po slevě)

2 478 – 1 117 – 1 617 (daňové zvýhodnění na děti) = - 256 Kč (daňový bonus)

ČM = 28 232 – 3 107 + 256 = 25 381 Kč

V Modelu 3 je možné shledat, že pokud se počítá zúčtování mzdy progresivním způsobem, tak fyzická osoba s průměrnou měsíční mzdou pro rok 2017, která má 2 děti, získá daňový bonus ve výši 256 Kč a její čistá mzda se rovná 25 381 Kč.

d) Model 4

$$HM = 28\,232 \text{ Kč}$$

$$SHM = 28\,232 + 9\,599 = 37\,831 \doteq 37\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 37\,900 \times 0,12 = 4\,548 \text{ Kč}$$

$$4\,548 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 2\,478 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$2\,478 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -256 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 28\,232 - 3\,107 + 256 = 25\,381 \text{ Kč}$$

V Modelu 4 lze pozorovat, že měsíční daňový bonus i čistá mzda vychází totožně jako u Modelu 3. Shodné výsledky způsobuje daňové zvýhodnění na 2 děti u obou poplatníků a stejná sleva na dani. Slevu na manželku si v měsíčním zúčtování tato fyzická osoba nemůže odečíst.

e) Model 5

$$HM = 28\,232 \text{ Kč}$$

$$SHM = 28\,232 + 9\,599 = 37\,831 \doteq 37\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{záloha na daň} = 37\,900 \times 0,12 = 4\,548 \text{ Kč}$$

$$4\,548 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 2\,478 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$2\,478 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -2\,273 \text{ (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 28\,232 - 3\,107 + 2\,273 = 27\,398 \text{ Kč}$$

V Modelu 5 lze vyčíst daňový bonus v hodnotě 2 273 Kč. Jedná se o jediný daňový bonus z výše vypočtených modelů s průměrnou měsíční mzdou 2017 při použití progresivního zdanění, tudíž poplatník získá čistou mzdu 27 398 Kč.

2) Ročně

Průměrná roční mzda za rok 2017 byla odvozena od průměrné měsíční mzdy za rok 2017, a to jako součin 28 232 a 12 měsíců. Z toho vyplývá výše roční průměrné mzdy, jejíž hodnota je 338 784 Kč.

Tabulka 20 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u průměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	84 696 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	22 032 Kč
ZP zaměstnavatel	30 492 Kč	ZP zaměstnanec	15 252 Kč
SZP zaměstnavatel	115 188 Kč	SZP zaměstnanec	37 284 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,12 = 54\,468 \text{ Kč}$$

$$54\,468 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 29\,628 \text{ Kč (výsledná daň po slevě)}$$

$$\check{C}M = 338\,784 - 37\,284 - 29\,628 = 271\,872 \text{ Kč}$$

Z výpočtů u Modelu 1 je možné vypočítat, že u průměrné roční mzdy za rok 2017 odvede poplatník celkovou daň 29 628 Kč. Celková roční čistá mzda poplatníka činí v tomto případě 271 872 Kč.

b) Model 2

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$SHM = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,12 = 54\,468 \text{ Kč}$$

$$54\,468 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 4\,788 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$4\,788 - 13\,404 = -8\,616 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 338\,784 - 37\,284 + 8\,616 = 310\,116 \text{ Kč}$$

U Modelu 2 lze vidět, že roční daň po odečtení slevy na poplatníka a na manželku, která je na rodičovské dovolené, se rovná 4 788 Kč. Pokud si poplatník navíc daňově zvýhodní 1 dítě, výsledná roční daň se neuskuteční, protože poplatník dosáhne daňového bonusu ve výši 8 616 Kč. Tudíž výsledná roční čistá mzda vychází 310 116 Kč.

c) Model 3

$$HM = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$\text{SHM} = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,12 = 54\,468 \text{ Kč}$$

$$54\,468 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 4\,788 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$4\,788 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = -28\,020 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\text{ČM} = 338\,784 - 37\,284 + 28\,020 = 329\,520 \text{ Kč}$$

Na základě výsledků z Modelu 3 lze interpretovat, že daň po odečtení slev vychází stejně jako u předešlého modelu, a to 4 788 Kč. Tento poplatník navíc využil daňového zvýhodnění na 2 děti, tudíž dosáhl daňového bonus 28 020 Kč a získá čistou roční mzdu 329 520 Kč.

d) Modelu 4

$$\text{HM} = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$\text{SHM} = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,12 = 54\,468 \text{ Kč}$$

$$54\,468 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 29\,628 \text{ Kč (výsledná daň po slevě)}$$

$$29\,628 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -3\,180 \text{ Kč}$$

$$\text{ČM} = 338\,784 - 37\,284 + 3\,180 \text{ Kč} = 304\,680 \text{ Kč}$$

Model 4 zobrazuje poplatníka, který uplatňuje pouze slevu na poplatníka, ale zároveň využívá zvýhodnění na 2 děti, tudíž jeho celkový roční daňový bonus dosahuje částky 3 180 Kč. Tato fyzická osoba obdrží roční čistou mzdu ve výši 304 680 Kč.

e) Model 5

$$\text{HM} = 338\,784 \text{ Kč}$$

$$\text{SHM} = 338\,784 + 115\,188 = 453\,972 \doteq 453\,900 \text{ Kč (DZD)}$$

$$\text{daň} = 453\,900 \times 0,12 = 54\,468 \text{ Kč}$$

$$54\,468 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 29\,628 \text{ Kč (výsledná daň po slevě)}$$

$$29\,628 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -27\,384 \text{ Kč}$$

$$\text{ČM} = 338\,784 - 37\,284 + 27\,384 = 328\,884 \text{ Kč}$$

Model 5 znázorňuje poplatníka s daňovým zvýhodněním na 3 děti a se slevou na dani pouze na poplatníka. Přesto tato fyzická osoba získá daňový bonus 27 384 Kč, který je nepatrně nižší oproti Modelu 3, a obdrží čistou mzdu 328 884 Kč.

4.2.3 Stanovená mzda 35 000 Kč

Pro účely zobrazení výsledků při zavedení progresivního zdanění byla stanovena hrubá měsíční mzda 35 000 Kč, pro kterou se využijí při progresivním způsobu zdanění dvě sazby daně, a to 12 % a 15 %, 12% daň bude využita u příjmu do 30 000 Kč, zbývajících 5 000 Kč bude zdaněno sazbou 15 %. Tato výše mzdy byla zvolena z důvodu, aby byly zobrazeny mzdy ve všech navrhovaných pásmech.

1) Měsíčně

V následujících výpočtech je pro měsíční zúčtování mezd použita hrubá měsíční mzda 35 000 Kč.

Tabulka 21 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč

SP zaměstnavatel (25 %)	8 750 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	2 275 Kč
ZP zaměstnavatel	3 150 Kč	ZP zaměstnanec	1 575 Kč
SZP zaměstnavatel	11 900 Kč	SZP zaměstnanec	3 850 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$5\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 1\,005 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 1\,005 = 5\,829 \text{ Kč}$$

$$5\,829 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,759 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 3\,759 = 27\,391 \text{ Kč}$$

Model 1 představuje poplatníka, jehož mzda je zdaněna progresivním způsobem. Poplatník si odečte základní slevu na poplatníka, a tedy odvede zálohu na dani 3 759 Kč měsíčně. Jeho čistá mzda bude 27 391 Kč.

b) Model 2

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$5\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 1\,005 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 1\,005 = 5\,829 \text{ Kč}$$

$$5\,829 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,759 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,759 - 1\,117 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = 2\,642 \text{ Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 2\,642 = 28\,508 \text{ Kč}$$

V Modelu 2 je možné vidět navíc daňové zvýhodnění na 1 dítě, což je rozdíl oproti Modelu 1 a výsledná záloha na daň bude tedy nižší, oproti předchozímu modelu, a to 2 642 Kč. Čistá mzda v tomto případě se rovná 28 508 Kč.

c) Model 3

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$5\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 1\,005 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 1\,005 = 5\,829 \text{ Kč}$$

$$5\,829 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,759 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,759 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 1\,025 \text{ Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 1\,025 = 30\,125 \text{ Kč}$$

V Modelu 3 lze pozorovat využití daňového zvýhodnění na 2 děti, tudíž výše zálohy na daň je 1 025 Kč. Tento poplatník získá čistou mzdu ve výši 30 125 Kč. Jelikož se jedná o měsíční vyúčtování mezd, nebylo možné si uplatnit slevu na dani na manželku, která je na rodičovské dovolené, stejně jako u Modelu 2.

d) Model 4

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$5\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 1\,005 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 1\,005 = 5\,829 \text{ Kč}$$

$$5\,829 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,759 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,759 - 1\,117 - 1\,617 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 1\,025 \text{ Kč (záloha na daň po daňovém zvýhodnění)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 - 1\,025 = 30\,125 \text{ Kč}$$

V Modelu 4 lze shledat shodné výsledky řešení jako u Modelu 3. Poplatník v tomto modelu má sice manželku pracující na HPP, ale předchozí poplatník tuto slevu nemohl měsíčně uplatnit, proto jsou výsledky totožné.

e) Model 5

$$HM = 35\,000 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$5\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 1\,005 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 1\,005 = 5\,829 \text{ Kč}$$

$$5\,829 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 3\,759 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$3\,759 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = -992 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 35\,000 - 3\,850 + 992 = 32\,142 \text{ Kč}$$

Model 5 zobrazuje daňová zvýhodnění na 3 děti, což lze považovat za důvod, že v tomto modelu dochází jako v jediném ze zmíněných, k daňovému bonusu, a to v částce 992 Kč. Čistá měsíční mzda poplatníka dosahuje částky 32 142 Kč.

2) Ročně

Po přepočtení měsíční hrubé mzdy 35 000 Kč pro roční pojetí, vychází roční hrubá mzda této stanovené mzdy 420 000 Kč.

Tabulka 22 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u stanovené mzdy 35 000 Kč

SP zaměstnavatel (25 %)	105 000 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	27 300 Kč
ZP zaměstnavatel	37 800 Kč	ZP zaměstnanec	18 900 Kč
SZP zaměstnavatel	142 800 Kč	SZP zaměstnanec	46 200 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$60\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 12\,060 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 12\,060 = 69\,948 \text{ Kč}$$

$69\,948 - 24\,840$ (sleva na poplatníka) = $45\,108$ Kč (výsledná daň po slevě)

$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 45\,108 = 328\,692$ Kč

V řešení Modelu 1 při roční mzdě 420 000 zdaněné z části 12 % a z části 15 % lze vyhledat, že roční výsledná daň bude 45 108 Kč a poplatník získá čistou mzdu 328 692 Kč.

b) Model 2

$HM = 420\,000$ Kč

$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888$ Kč

$60\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 12\,060$ Kč

daň = $57\,888 + 12\,060 = 69\,948$ Kč

$69\,948 - 24\,840$ (sleva na poplatníka) – $24\,840$ (sleva na manželku) = $20\,268$ Kč (daň po slevách)

$20\,268 - 13\,404$ (daňové zvýhodnění na dítě) = $6\,864$ Kč (výsledná daň)

$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 6\,864 = 366\,936$ Kč

Z Modelu 2 lze vyčíst, že poplatník uhradí roční daň 6 864 Kč, odečetl si zde slevu na poplatníka, na manželku a daňově si zvýhodnil 1 dítě, tudíž jeho čistá mzda po odečtení zdravotního a sociálního pojištění placeného zaměstnancem a této daně dosahuje částky 366 936 Kč, což je o 53 064 Kč nižší částka než jeho hrubá mzda.

c) Model 3

$HM = 420\,000$ Kč

$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888$ Kč

$60\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 12\,060$ Kč

daň = $57\,888 + 12\,060 = 69\,948$ Kč

$69\,948 - 24\,840$ (sleva na poplatníka) – $24\,840$ (sleva na manželku) = $20\,268$ Kč (daň po slevách)

$20\,268 - 13\,404 - 19\,404$ (daňové zvýhodnění na děti) = $-12\,540$ Kč (daňový bonus)

$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 + 12\,540 = 386\,340$ Kč.

V Modelu 3 lze sledovat navíc daňové zvýhodnění na další dítě, na rozdíl od Modelu 2, kde bylo využito toto zvýhodnění jen na 1 dítě. Z tohoto důvodu je možné shledat daňový bonus, a to v částce 12 540 Kč. Čistá mzda dosahuje hodnoty 386 340 Kč.

d) Model 4

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$60\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 12\,060 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 12\,060 = 69\,948 \text{ Kč}$$

$$69\,948 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 45\,108 \text{ Kč (výsledná daň po slevě)}$$

$$45\,108 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = 12\,300 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 - 12\,300 = 361\,500 \text{ Kč}$$

Model 4 představuje poplatníka s pracující manželkou, tudíž si odečetl pouze slevu na poplatníka, ovšem využil daňového zvýhodnění na 2 děti a jeho daňová povinnost je 12 300 Kč ročně. Tato fyzická osoba obdrží čistou mzdu 361 500 Kč.

e) Model 5

$$HM = 420\,000 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$60\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 12\,060 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 12\,060 = 69\,948 \text{ Kč}$$

$$69\,948 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 45\,108 \text{ Kč (výsledná daň po slevě)}$$

$$45\,108 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204 \text{ (daňová zvýhodnění na děti)} = - 11\,904 \text{ Kč (daňový bonus)}$$

$$\check{C}M = 420\,000 - 46\,200 + 11\,904 = 385\,704 \text{ Kč}$$

V Modelu 5 nevychází výsledná roční daň, ale roční daňový bonus v celkové částce 11 904 Kč, jelikož si poplatník daňově zvýhodnil 3 děti. Jeho čistá mzda činí 385 704 Kč. Velmi podobné výsledky lze pozorovat u Modelu 3, kde si poplatník místo 3 dětí daňově zvýhodnil pouze dvě, ale navíc si uplatnil slevu na manželku.

4.2.4 Nadprůměrná mzda pro rok 2017

U tohoto modelu mzdy jsou dle návrhu progresivního zdanění v ČR využity tyto sazby daně: 12 %, 15 %, 25 % a 32 %. 12% sazba se u tohoto modelu využije v pásmu do 30 000 Kč, pro pásmo 30 000 Kč – 40 000 Kč bude použita sazba 15 %, pro pásmo mzdy 40 000 Kč – 50 000 Kč se částka zdaní 25 % a u pásma mzdy nad 50 000 Kč bude uplatněna sazba daně 32 %.

1) Měsíčně

Pro měsíční zúčtování mezd byl využit čtyřnásobek průměrné mzdy pro rok 2017, tedy hrubá měsíční mzda 112 928 Kč.

Tabulka 23 Přehled SP a ZP měsíčně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	28 232 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	7 341 Kč
ZP zaměstnavatel	10 164 Kč	ZP zaměstnanec	5 082 Kč
SZP zaměstnavatel	38 396 Kč	SZP zaměstnanec	12 423 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 112\,928 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$10\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 2\,010 \text{ Kč}$$

$$10\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 3\,350 \text{ Kč}$$

$$62\,928 \times 1,34 \times 0,32 = 26\,983,5264 \approx 26\,984 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 2\,010 + 3\,350 + 26\,984 = 37\,168 \text{ Kč}$$

$$37\,168 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 35\,098 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$\check{C}M = 112\,928 - 12\,423 - 35\,098 = 65\,407 \text{ Kč}$$

Při řešení Modelu 1 progresivním zdaněním u nadprůměrné měsíční mzdy lze sledovat, že měsíční záloha na daň se rovná částce 35 098 Kč, poplatník využil pouze základní slevu na poplatníka. Čistou mzdu u tohoto modelu lze pozorovat ve výši 65 407 Kč.

b) Model 2

$$HM = 112\,928 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$10\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 2\,010 \text{ Kč}$$

$$10\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 3\,350 \text{ Kč}$$

$$62\,928 \times 1,34 \times 0,32 = 26\,983,5264 \approx 26\,984 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 2\,010 + 3\,350 + 26\,984 = 37\,168 \text{ Kč}$$

$$37\,168 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 35\,098 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

35 098 - 1 117 (daňové zvýhodnění na dítě) = 33 981 Kč (výsledná záloha na dani)

ČM = 112 928 – 12 423 – 33 981 = 66 524 Kč

V Modelu 2 je navíc oproti Modelu 1 kromě slevy na poplatníka využito daňové zvýhodnění na 1 dítě, z čehož vyplývá, že výsledná měsíční záloha na daň klesne na 33 981 Kč.

Poplatník obdrží čistou mzdu 66 524 Kč.

c) Model 3

HM = 112 928 Kč

30 000 x 1,34 x 0,12 = 4 824 Kč

10 000 x 1,34 x 0,15 = 2 010 Kč

10 000 x 1,34 x 0,25 = 3 350 Kč

62 928 x 1,34 x 0,32 = 26 983,5264 ÷ 26 984 Kč

záloha na daň = 4 824 + 2 010 + 3 350 + 26 984 = 37 168 Kč

37 168 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 35 098 Kč (záloha na daň po slevě)

35 098 - 1 117 – 1 617 (daňové zvýhodnění na děti) = 32 364 Kč (výsledná záloha na daň)

ČM = 112 928 – 12 423 – 32 364 = 68 141 Kč

Model 3 obsahuje navíc oproti Modelu 2 další daňové zvýhodnění na dítě a výsledná záloha na daň vychází 32 364 Kč. Čistá mzda v tomto případě činí 68 141 Kč.

d) Model 4

HM = 112 928 Kč

30 000 x 1,34 x 0,12 = 4 824 Kč

10 000 x 1,34 x 0,15 = 2 010 Kč

10 000 x 1,34 x 0,25 = 3 350 Kč

62 928 x 1,34 x 0,32 = 26 983,5264 ÷ 26 984 Kč

záloha na daň = 4 824 + 2 010 + 3 350 + 26 984 = 37 168 Kč

37 168 – 2 070 (sleva na poplatníka) = 35 098 Kč (záloha na daň po slevě)

35 098 - 1 117 – 1 617 (daňové zvýhodnění na děti) = 32 364 Kč (výsledná záloha na daň)

ČM = 112 928 – 12 423 – 32 364 = 68 141 Kč

Z řešení v Modelu 4 lze sledovat, že vychází naprosto shodné výpočty jako u Modelu 3. Lze to zdůvodnit tím, že Model 3 si uplatňuje slevu na manželku pouze v ročním zúčtování, nikoliv v měsíčním. Dále lze shledat, že čistá mzda je na základě progresivního zdanění o 44 787 Kč nižší než původní hrubá mzda.

e) Model 5

$$HM = 112\,928 \text{ Kč}$$

$$30\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 4\,824 \text{ Kč}$$

$$10\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 2\,010 \text{ Kč}$$

$$10\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 3\,350 \text{ Kč}$$

$$62\,928 \times 1,34 \times 0,32 = 26\,983,5264 \doteq 26\,984 \text{ Kč}$$

$$\text{záloha na daň} = 4\,824 + 2\,010 + 3\,350 + 26\,984 = 37\,168 \text{ Kč}$$

$$37\,168 - 2\,070 \text{ (sleva na poplatníka)} = 35\,098 \text{ Kč (záloha na daň po slevě)}$$

$$35\,098 - 1\,117 - 1\,617 - 2\,017 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 30\,347 \text{ Kč (výsledná záloha na daň)}$$

$$\check{C}M = 112\,928 - 12\,423 - 30\,347 = 70\,158 \text{ Kč}$$

Nejvyšší čistou mzdu při nadprůměrné měsíční mzdě za rok 2017 zdaněnou progresivním způsobem je možné vidět u Modelu 5, kde tato čistá mzda dosahuje hodnoty 70 158 Kč. Záloha na daň vychází 30 347 Kč.

2) Ročně

Pro účely ročního zúčtování mezd bylo u nadprůměrné mzdy počítáno s roční hrubou mzdou 1 355 136 Kč.

Tabulka 24 Přehled SP a ZP ročně placené zaměstnavatelem i zaměstnancem u nadprůměrné mzdy za rok 2017

SP zaměstnavatel (25 %)	338 784 Kč	SP zaměstnanec (6,5 %)	88 092 Kč
ZP zaměstnavatel	121 968 Kč	ZP zaměstnanec	60 984 Kč
SZP zaměstnavatel	460 752 Kč	SZP zaměstnanec	149 076 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

a) Model 1

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 24\,120 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 40\,200 \text{ Kč}$$

$$755\,136 \times 1,34 \times 0,32 = 323\,802,3168 \doteq 323\,803 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 24\,120 + 40\,200 + 323\,803 = 446\,011 \text{ Kč}$$

$$446\,011 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 421\,171 \text{ Kč (daň po slevě)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 421\,171 = 784\,889 \text{ Kč}$$

Z Modelu 1 lze vyčíst, že při roční nadprůměrné mzdě zdaněné progresivním způsobem, velikost roční daně po slevě vychází 421 171 Kč a čistá mzda 784 889 Kč.

b) Model 2

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 24\,120 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 40\,200 \text{ Kč}$$

$$755\,136 \times 1,34 \times 0,32 = 323\,802,3168 \doteq 323\,803 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 24\,120 + 40\,200 + 323\,803 = 446\,011 \text{ Kč}$$

$$446\,011 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 396\,331 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$396\,331 - 13\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na dítě)} = 382\,927 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 382\,927 = 823\,133 \text{ Kč}$$

U Modelu 2 byla kromě slevy na poplatníka, která byla odečtena u Modelu 1, navíc stržena sleva na manželku, která čerpá rodičovskou dovolenou. Zároveň poplatník využívá zvýhodnění na 1 dítě a výsledná roční daň se rovná 382 927 Kč. Čistá mzda poté vychází 823 133 Kč.

c) Model 3

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 24\,120 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 40\,200 \text{ Kč}$$

$$755\,136 \times 1,34 \times 0,32 = 323\,802,3168 \doteq 323\,803 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 24\,120 + 40\,200 + 323\,803 = 446\,011 \text{ Kč}$$

$$446\,011 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} - 24\,840 \text{ (sleva na manželku)} = 396\,331 \text{ Kč (daň po slevách)}$$

$$396\,331 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 363\,523 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 363\,523 = 842\,537 \text{ Kč}$$

V Modelu 3 bylo využito daňové zvýhodnění na 2 děti, tudíž jeho výsledná daň je nižší než u Modelu 2 a čistá mzda je vyšší. Výsledná roční daň dosahuje 363 523 Kč a čistá mzda 842 537 Kč.

d) Model 4

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 24\,120 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 40\,200 \text{ Kč}$$

$$755\,136 \times 1,34 \times 0,32 = 323\,802,3168 \doteq 323\,803 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 24\,120 + 40\,200 + 323\,803 = 446\,011 \text{ Kč}$$

$$446\,011 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 421\,171 \text{ Kč (daň po slevě)}$$

$$421\,171 - 13\,404 - 19\,404 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 388\,363 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 388\,363 = 817\,697 \text{ Kč}$$

V Modelu 4 lze vidět vyšší výslednou daň než v Modelu 2 a v Modelu 3. Lze to vysvětlit nevyužitím roční slevy na manželku. V Modelu 4 se výsledná daň rovná 388 363 Kč.

e) Model 5

$$HM = 1\,355\,136 \text{ Kč}$$

$$360\,000 \times 1,34 \times 0,12 = 57\,888 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,15 = 24\,120 \text{ Kč}$$

$$120\,000 \times 1,34 \times 0,25 = 40\,200 \text{ Kč}$$

$$755\,136 \times 1,34 \times 0,32 = 323\,802,3168 \doteq 323\,803 \text{ Kč}$$

$$\text{daň} = 57\,888 + 24\,120 + 40\,200 + 323\,803 = 446\,011 \text{ Kč}$$

$$446\,011 - 24\,840 \text{ (sleva na poplatníka)} = 421\,171 \text{ Kč (daň po slevě)}$$

$$421\,171 - 13\,404 - 19\,404 - 24\,204 \text{ (daňové zvýhodnění na děti)} = 364\,159 \text{ Kč (výsledná daň)}$$

$$\check{C}M = 1\,355\,136 - 149\,076 - 364\,159 = 841\,901 \text{ Kč}$$

Model 5 dosahuje nižší výsledné daně než Model 4, z důvodu uplatnění daňového zvýhodnění na 3 děti. V tomto případě vzniká poplatníkovi daňová povinnost ve výši 364 159 Kč ročně a jeho čistá mzda je 841 901 Kč.

5 Výsledky a zhodnocení

Ve výsledcích a zhodnocení bude ve formě tabulek a grafů shrnuto, jaké zálohy na daň nebo daňového bonusu (v případě ročního zúčtování jaké daňové povinnosti a celkového daňového bonusu) dosáhnou jednotliví modeloví poplatníci, pro které byly stanoveny 4 různé typy mezd. Výsledky byly shrnuty pro standardní a progresivní zdanění v měsíčním i v ročním pojetí. Výsledky analýz ukazují, že případné progresivní zdanění by bylo výhodnější pro skupiny poplatníků s minimální mzdou pro rok 2017, s průměrnou mzdou pro rok 2017 a se stanovenou hrubou měsíční mzdou 35 00 Kč. Progresivní zdanění by bylo nevýhodné pro poplatníky s čtyřnásobnou průměrnou mzdou (nadprůměrnou mzdou) pro rok 2017.

5.1 Minimální mzda pro rok 2017

Pro výpočty s minimální mzdou byla zvolena stanovená minimální měsíční mzda pro rok 2017, tedy 11 000 Kč.

5.1.1 Měsíčně

Pro měsíční zúčtování mezd bylo u minimální mzdy pro účely výpočtů počítáno s hrubou mzdou 11 000 Kč.

Tabulka 25 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	2220	150	150	9640
Model 2	2220	150	-967	10757
Model 3	2220	150	-2584	12374
Model 4	2220	150	-2584	12374
Model 5	2220	150	-4601	14391

Zdroj: Vlastní zpracování

Z předchozí tabulky vyplývá, že měsíční záloha na daň při využití stávající sazby

15 % za předpokladu minimální mzdy stanovené pro rok 2017, bude ve výši 2 220 Kč. U všech modelů vyšla stejná záloha na daň po slevách, a to ve výši 150 Kč. Za slevu na dani byla u všech zmíněných modelů považována základní sleva na dani na poplatníka, která je pro rok 2017 stanovena ve výši 2 070 Kč za měsíc. Nejvyšší měsíční zálohu na daň musel odvést poplatník v Modelu 1, tento poplatník odved na daních 150 Kč. V ostatních modelech byla uplatněna daňová zvýhodnění na děti, tudíž byl zde uplatněn daňový bonus. Nejvyšší daňový bonus lze vidět u Modelu 5, kde dosáhl hodnoty 4 601 Kč, což lze vysvětlit tím, že poplatník uplatňuje daňová zvýhodnění na 3 děti. Model 3 a Model 4 dosahují shodných výsledků (daňový bonus 2 584 Kč), což je možné odůvodnit tím, že v měsíčním zúčtování nehraje roli, zda má poplatník manželku s vlastními příjmy, nebo zda čerpá rodičovskou dovolenou. Oba tyto modely uplatňují daňová zvýhodnění na 2 děti. Z výsledků vyplývá, že nejvyšší čistou mzdu obdrží Model 5, nejnižší čistou mzdu Model 1.

Tabulka 26 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	1 776	0	0	9 790
Model 2	1 776	0	-1 117	10 907
Model 3	1 776	0	-2734	12 524
Model 4	1 776	0	-2734	12 524
Model 5	1 776	0	- 4751	14 541

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě návrhu progresivního zdanění u minimální mzdy za rok 2017 je uplatněna sazba daně 12 %. Výše měsíční zálohy před odečtením slev na dani vychází u všech uvedených modelů 1 776 Kč. Po odečtení slevy na dani (na poplatníka) vychází u všech modelů daň po odečtení slev hodnotou 0, což je způsobené tím, že sleva na poplatníka (2 070 Kč) je vyšší než záloha na daň před odečtením slev a v tomto případě není možné se dostat do záporných hodnot. U poplatníka v Modelu 1 lze pozorovat, že výsledná měsíční záloha na daň je rovna 0, protože poplatník neuplatnil žádná daňová zvýhodnění. U zbylých modelů

je možné po aplikaci daňového zvýhodnění vidět daňové bonusy. V případě Modelu 2 se daňový bonus objevil v hodnotě 1 117 Kč, což je částka na daňové zvýhodnění za 1 dítě. U modelů 2 a 3 vychází daňový bonus 2 734 Kč, protože bylo využito daňové zvýhodnění na 2 děti u obou případů. V Modelu 5 vychází nejvyšší daňový bonus, zde poplatník dostane daňový bonus 4 751 Kč, protože využil daňové zvýhodnění na 3 děti. Tomuto poplatníkovi zároveň vychází nejvyšší čistá měsíční mzda, 14 541 Kč. Nejnižší čistá mzda se vyskytuje u Modelu 1, kde poplatník neměl nárok na daňový bonus.

5.1.2 Ročně

Roční hrubá mzda v případě minimální mzdy za rok 2017 byla stanovena hodnotou 132 000 Kč.

Tabulka 27 Roční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	26 520	1 680	1 680	115 800
Model 2	26 520	0	-13 404	130 884
Model 3	26 520	0	-32 808	150 288
Model 4	26 520	1 680	-31 128	148 608
Model 5	26 520	1 680	-55 332	172 812

Zdroj: Vlastní zpracování

Roční hrubá mzda u minimální mzdy za rok 2017 dosahuje hodnoty 132 000 Kč. V tomto případě vychází roční daň před odečtením slev a uplatněním daňového zvýhodnění 26 520 Kč. U Modelů 1, 4 a 5 lze sledovat stejnou výši daně po odečtení slev, u těchto modelů byla odečtena pouze základní roční sleva na poplatníka, ve výši 24 840 Kč, z tohoto důvodu dosahuje daň po slevách 1 680 Kč. U modelů 3 a 4 byla navíc uplatněna sleva na manželku, která čerpá rodičovskou dovolenou. V těchto případech dosahovala daň po odečtení slev hodnoty 0. U Modelu 1 se rovná daň po odečtení slev výsledné dani, protože poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti. U zbylých modelů lze sledovat daňový

bonus v různých hodnotách. Nejvyšší daňový bonus 55 332 Kč je možné pozorovat u Modelu 5, kde si poplatník zvýhodnil 3 děti. Naopak nejnižší daňový bonus se vyskytuje v Modelu 2. Nejvyšší čistou mzdu obdrží poplatník z Modelu 5, a to ve výši 172 812 Kč za rok. Nejnižší roční čistou mzdu 115 800 Kč získá poplatník řešený v Modelu 1, což lze odůvodnit tím, že tento poplatník si uplatnil pouze slevu sám na sebe a nevyužil žádné daňové zvýhodnění.

Tabulka 28 Roční přehled u různých skupin poplatníků s minimální mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Daň	Daň po slevách	Daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	21 216	0	0	117 480
Model 2	21 216	0	-13 404	130 884
Model 3	21 216	0	-32 808	130 884
Model 4	21 216	0	-32 808	130 884
Model 5	21 216	0	-57 012	174 492

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud se řeší roční zúčtování návrhem progresivního zdanění, tak záloha na daň před slevami, u minimální mzdy za rok 2017, se rovná 21 216 Kč. Po uplatnění slev na dani, ať už je uplatňována sleva na poplatníka, nebo sleva na poplatníka i sleva na manželku, vychází nulová daň u všech zohledňovaných modelů. V případě poplatníka z Modelu 1 je nulová i výsledná daň. U všech ostatních modelů lze sledovat daňové bonusy po využití daňových zvýhodnění na děti. Od Modelu 2 až po Model 5 lze pozorovat rostoucí daňový bonus. Model 2 zachycuje daňový bonus ve výši 13 404 Kč, Modely 3 a 4 zachycují stejný daňový bonus ve výši 32 808 Kč a poplatník z Modelu 5 dosáhl na roční daňový bonus ve výši 57 012 Kč. Výše daňových bonusů lze vysvětlit tím, že čím více dětí si poplatník daňové zvýhodnil, tím vyšší vychází i daňový bonus. Z výsledků vyplývá, že čím vyšší daňový bonus, tím vyšší čistá mzda. Model 5 obsahuje nejvyšší daňový bonus, tudíž čistá mzda je zde nejvyšší, 174 012 Kč. Modely 3 a 4 mají stejný daňový bonus, tudíž i stejnou čistou mzdu, 150 288

Kč. Fyzická osoba zachycená v Modelu 2 získala nejnižší daňový bonus, její čistá mzda je rovna 130 884 Kč. Model 1 neměl žádný daňový bonus a jeho čistá mzda je 117 480 Kč.

5.2 Průměrná mzda pro rok 2017

Pro rok 2017 byla stanovena výše průměrné mzdy 28 232 Kč a výsledky vycházejí z této hodnoty.

5.2.1 Měsíčně

V měsíčním zúčtování mezd bylo počítáno s hrubou měsíční mzdou 28 232 Kč.

Tabulka 29 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	5 685	3 615	3 615	21 510
Model 2	5 685	3 615	2 498	22 627
Model 3	5 685	3 615	881	24 244
Model 4	5 685	3 615	881	24 244
Model 5	5 685	3 615	-1 136	26 261

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě průměrné měsíční hrubé mzdy za rok 2017, což odpovídá hrubé mzdě 28 232 Kč, byla v případě standardního zdanění použita sazba daně 15 %. U této mzdy vychází měsíční zálohy na daň u všech zmíněných modelů 5 685 Kč. Daň po odečtení slev lze také sledovat ve stejné výši, 3 615 Kč, což je způsobené, že u všech modelů se v měsíčním zúčtování odečítá pouze sleva na poplatníka. U modelu 1 dosahuje výsledná daň stejné hodnoty jako daň po odečtení slev, protože poplatník ze zmíněného modelu si neuplatňuje zvýhodnění na děti. U zbylých modelů daňové zvýhodnění na dani snižuje výslednou daň, u modelu 3 a 4 je výsledná daň totožná z důvodu nezohlednění slevy na manželku v měsíčním výpočtu mzdy. U Modelu 5 lze sledovat daňový bonus, který

poplatník získá při daňovém zvýhodnění na 3 děti ve výši 1 136 Kč. U Modelu 5 lze díky daňovému bonusu vypočítat i nejvyšší čistou mzdu, 26 261 Kč. Model 3 a 4 dosahuje totožné čisté mzdy z již vysvětleného důvodu. Nejnižší čistou mzdu, 21 510 Kč, u roční minimální mzdy lze vyčíst z Modelu 1, kde si poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti.

Tabulka 30 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	4 548	2 478	2 478	22 647
Model 2	4 548	2 478	1 361	23 764
Model 3	4 548	2 478	- 256	25 381
Model 4	4 548	2 478	- 256	25 381
Model 5	4 548	2 478	- 2 273	27 398

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud se jedná o průměrnou měsíční mzdu za rok 2017, tak v případě výpočtů mezd progresivním způsobem byla u této mzdy uplatněna sazba 12 %. U tohoto typu mzdy lze sledovat výši zálohy na dani ve výši 4 548 Kč u všech zohledněných modelů. Stejných výsledků u všech modelů dosahuje záloha na dani po slevách, a to 2 478 Kč, což lze odůvodnit tím, že u všech modelů byla odečtena pouze sleva na poplatníka. V některých modelech sice poplatník měl manželku, která čerpá rodičovskou dovolenou, ale v měsíčním pojetí zúčtování mezd není možné tuto slevu zohlednit. Rozdílné částky lze pozorovat u zálohy na dani po daňovém zvýhodnění (popř. u daňových bonusů). Nejvyšší měsíční zálohu na dani musí zaplatit poplatník z Modelu 1, tedy 2 478 Kč, který nevyužil daňové zvýhodnění na děti. V Modelu 2 lze sledovat výši měsíční zálohy 1 361 Kč, protože zde bylo využito daňové zvýhodnění na 1 dítě. U Modelu 3 a Modelu 4 vychází měsíční daňový bonus 256 Kč, který vznikl tím, že si poplatníci daňově zvýhodnili 2 děti. Nejpriznivějších

výsledků dosahuje Model 5, kde je možné vidět měsíční daňový bonus ve výši 2 273 Kč, způsobený daňovým zvýhodněním na 3 děti. Zároveň poplatník z Modelu 5 obdrží i nejvyšší čistou mzdu z výše uvedených modelů, tedy 27 398 Kč.

5.2.2 Ročně

V případě ročního zúčtování mezd u průměrné mzdy pro rok 2017 bylo počítáno s hrubou roční mzdou 338 784 Kč.

Tabulka 31 Roční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	68 085	43 245	43 245	258 255
Model 2	68 085	18 405	5 001	296 499
Model 3	68 085	18 405	-14 403	315 903
Model 4	68 085	43 245	10 437	291 063
Model 5	68 085	43 245	-13 767	315 267

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud se řeší průměrná roční mzda za rok 2017 (338 784 Kč), tak u všech zmíněných modelů byla použita sazba 15 %, což je důvod shodných výsledků. Základní daň před odečtením slev na dani a uplatněním daňových zvýhodnění vychází 68 085 Kč. Po odečtení slev na dani vychází nejnižší daň u Modelu 2 a 3, a to ve výši 18 405 Kč, protože zde byla uplatněna nejen sleva na poplatníka, ale i na manželku, což je možné využít pouze u ročního zúčtování. U modelů 1, 4 a 5 vychází daň po odečtení slev 43 245 Kč, z důvodu odečtení slevy pouze na poplatníka. U modelu 1 je tato částka zároveň výslednou roční daní. Druhou nejvyšší roční daň (10 437 Kč) lze sledovat u Modelu 4. Zde je výše daně způsobená uplatněním slevy na dani pouze na poplatníka a uplatněním daňového zvýhodnění na 1 dítě. Více jak o polovinu méně na dani zaplatí poplatník v Modelu 2. U modelů 3 a 5 je možné pozorovat daňový bonus. Poplatník v Modelu 3 získá daňový bonus ve výši 14 403 Kč, v Modelu 5 obdrží daňový bonus ve výši 13 767 Kč. Nejvyšší čistou mzdu ve výši 315 903

Kč lze sledovat u poplatníka v Modelu 3. Tuto částku mzdy lze zdůvodnit tím, že poplatník si odečetl slevu na dani navíc i na manželku a uplatnil daňová zvýhodnění na 2 děti. Druhá nejvyšší čistá mzda se vyskytuje u Modelu 5 a je pouze o pár set korun nižší než u Modelu 3. Čistá mzda se zde rovná 315 267 Kč, poplatník si v tomto případě sice neuplatnil slevu na dani na manželku, ale daňově si zvýhodnil 3 děti. Nejnižší čistá mzda se nachází v Modelu 1, kde se rovná 258 255 Kč.

Tabulka 32 Roční přehled u různých skupin poplatníků s průměrnou mzdou za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Daň	Daň po slevách	Daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	54 468	29 628	29 628	271 872
Model 2	54 468	4 788	- 8 616	310 116
Model 3	54 468	4 788	- 28 020	329 520
Model 4	54 468	29 628	- 3 180	304 680
Model 5	54 468	29 628	- 27 384	328 884

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 32 lze vidět přehled výsledků u roční průměrné mzdy za rok 2017 (u mzdy 338 784 Kč) počítané progresivním způsobem. Tato mzda byla zdaněna dle návrhu progresivního zdanění sazbou 12 %. Z tabulky vyplývá, že roční daň vychází 54 468 Kč u všech modelů, bez zohlednění slev a daňových zvýhodnění. U Modelu 1 je možné vidět, že daň po odečtení slevy na poplatníka dosahuje částky 29 628 Kč, což je v tomto modelu i výsledná daň. Fyzická osoba z Modelu 1 získá i nejnižší roční čistou mzdu, ve srovnání s ostatními modely, 271 872 Kč. V Modelu 2 a Modelu 3 lze sledovat stejnou výši daně po odečtení slev, 4 788 Kč, byla zde uplatněna nejen sleva na poplatníka, ale také na manželku, která nemá svůj vlastní příjem. V Modelu 2 si poplatník daňově zvýhodňuje 1 dítě, na rozdíl od Modelu 3, kde je využito daňové zvýhodnění na 2 děti, což je důvod rozdílných částek daňových bonusů u těchto zmíněných modelů. Z výsledků Modelu 4 je možné vyčíst, že daň po slevách je vyšší než u Modelů 2 a 3, což je způsobené neuplatněním roční slevy na

manželku. Tato fyzická osoba ovšem má daňové zvýhodnění na 2 děti, tudíž se dostává taktéž do daňového bonusu. Řešení pro Model 5 je podobné Modelu 4, ovšem v Modelu 5 bylo uplatněno daňové zvýhodnění na 3 děti, což odpovídá i vyššímu ročnímu daňovému bonusu, který dosáhl na částku 27 384 Kč. Z tabulky lze zhodnotit, že nejvyšší daňový bonus (28 020 Kč) získal poplatník z Modelu 3, který využil slevu na poplatníka, na manželku a také daňové zvýhodnění na 2 děti.

5.3 Stanovená mzda 35 000 Kč

Pro účely vyhodnocení progresivního zdanění ve všech navrhovaných mzdových pásmech byla stanovena hrubá měsíční mzda 35 000 Kč.

5.3.1 Měsíčně

V případě výpočtů mezd měsíčním pojetím zúčtování bylo počítáno s hrubou měsíční mzdou 35 000 Kč.

Tabulka 33 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	7 035	4 968	4 968	26 185
Model 2	7 035	4 968	3 848	27 302
Model 3	7 035	4 968	2 231	28 919
Model 4	7 035	4 968	2 231	28 919
Model 5	7 035	4 968	214	30 936

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č. 33 lze vidět, že u stanovené měsíční mzdy 35 000 Kč, vychází u všech modelů stejná záloha na daň, 7 035 Kč. Pokud se odečtou slevy na dani, v tomto případě pouze sleva na poplatníka u všech modelů, vychází záloha na daň po slevách 4 968 Kč. Rozdílné částky lze sledovat u zálohy na dani po daňovém zvýhodnění, zde nejvyšší zálohu na dani odvede poplatník z Modelu 1, protože si daňově neuplatnil žádné dítě. O více než

1000 Kč nižší zálohu na daň zaplatí poplatník v Modelu 2, protože si daňově zvýhodnil 1 dítě. Stejně částky měsíční zálohy na dani lze sledovat u Modelů 3 a 4, zde se výše zálohy snížila na 2 231 Kč, tyto fyzické osoby mají 2 děti, které si daňově zvýhodňují. Nejnižší zálohu na dani lze pozorovat u Modelu 5, kde dosahuje částky 214 Kč. V Modelu 5 je možné pozorovat i nejvyšší čistou mzdu, která je způsobená nejnižší zálohou na daň neboli tím, že poplatník využil daňová zvýhodnění na 3 děti. Tato čistá mzda činí 30 936 Kč. V tabulce lze sledovat, že čím více dětí si poplatník daňově uplatní, tím dosáhne vyšší mzdy.

Tabulka 34 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	5 829	3 759	3 759	27 391
Model 2	5 829	3 759	2 642	28 508
Model 3	5 829	3 759	1 025	30 125
Model 4	5 829	3 759	1 025	30 125
Model 5	5 829	3 759	- 992	32 142

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 34 lze sledovat modely vypočtené progresivním způsobem, kde u této měsíční mzdy (35 000 Kč), byla použita sazba daně 12 % u mzdy do 30 000 Kč a zbylých 5 000 Kč bylo zdaněno sazbou 15 %. Na základě tabulky č. 32 lze interpretovat, že záloha na dani vychází stejně u všech modelů, a to 5 829 Kč. Stejných částek dosahuje i záloha na daň po slevách, protože se jedná o měsíční zúčtování a u všech modelů byla použita pouze základní sleva na poplatníka. Výše zálohy na dani po slevách se rovná 3 759 Kč. Různé částky je pak možné sledovat u zálohy na dani po daňovém zvýhodnění. Nejvyšší částku odvede poplatník z Modelu 1, protože nevyužil žádné daňové zvýhodnění, záloha se rovná 3 759 Kč a čistá mzda vychází 27 391 Kč. V Modelu 2 bylo použito daňové zvýhodnění na 1 dítě, tudíž záloha na dani oproti Modelu 1 klesá, na částku 2 642 Kč. Zvýší se i čistá mzda, o 1 117 Kč, respektive o výši daňového zvýhodnění na 1 dítě, a to na 28 508 Kč. U Modelů 3 a 4 lze sledovat totožných výsledků, jedná o měsíční zúčtování mzdy, tudíž si poplatník

z Modelu 3 nemohl uplatnit slevu na manželku na rodičovské dovolené. U zmíněných modelů se využilo zvýhodnění na 2 děti a měsíční záloha na daň vychází 1 025 Kč. Čistá mzda těchto fyzických osob činí 30 125 Kč. V Modelu 5 využil poplatník daňovou úlevu na 3 děti a jako jediný dosáhl na daňový bonus ve výši 992 Kč. V Modelu 5 je možné vidět i nejvyšší čistou mzdu, 32 142 Kč.

5.3.2 Ročně

Po přepočtení měsíční hrubé mzdy 35 000 Kč pro roční pojetí, vychází roční hrubá mzda této stanovené mzdy 420 000 Kč.

Tabulka 35 Roční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Daň	Daň po slevách	Daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	84 420	59 580	59 580	314 220
Model 2	84 420	34 740	21 336	352 464
Model 3	84 420	34 740	1 932	371 868
Model 4	84 420	59 580	26 772	347 028
Model 5	84 420	59 580	2 568	371 232

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 35 zobrazuje ročním přehled modelů, kde byla stanovená roční mzda 420 000 Kč (měsíčně 35 000 Kč). Při standardním zdanění 15 % lze sledovat roční daň 84 420 Kč. V Modelu 1 byla odečtena roční sleva na poplatníka a daň po slevách vychází 59 580 Kč a čistá mzda 314 220 Kč. V Modelu 2 lze sledovat daň po slevách v částce 34 740 Kč, což je způsobené odečtením roční slevy na poplatníka i na manželku. Navíc zde bylo uplatněno daňové zvýhodnění na 1 dítě, a tak poplatník zaplatí celkovou roční daň 21 336 Kč a jeho čistá mzda je 352 464 Kč. Nejnižší roční daň uhradí poplatník z Modelu 3, který si strh slevu na poplatníka i na manželku, a navíc využil daňového zvýhodnění na 2 děti.

Výše roční daně dosahuje částky 1 932 Kč. Tento poplatník obdrží zároveň i nejvyšší čistou mzdu z uvedených modelů, 371 868 Kč. U Modelu 4 má poplatník pracující manželku, z tohoto důvodu vychází jeho daň po slevách 59 580 Kč – odečetl si pouze slevu na poplatníka, ale uplatnil si daňové zvýhodnění na 2 děti, tím pádem jeho roční daň klesne na 26 772 Kč a získá čistou mzdu 347 028 Kč. V Modelu 5 je možné sledovat podobných výsledků jako v Modelu 3. Zde zmíněná fyzická osoba si sice neodečetla slevu na manželku, ale využila daňového zvýhodnění na 3 děti, a tak uhradí roční daň jen o pár set vyšší než u Modelu 3, tedy 2 568 Kč. V Modelu 5 bude čistá mzda 371 232 Kč, což je částka o 636 Kč nižší než v Modelu 3.

Tabulka 36 Roční přehled u různých skupin poplatníků se stanovenou mzdou 35 000 Kč s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Daň	Daň po slevách	Daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	69 948	45 108	45 108	328 692
Model 2	69 948	20 268	6 864	366 936
Model 3	69 948	20 268	- 12 540	386 340
Model 4	69 948	45 108	12 300	361 500
Model 5	69 948	45 108	- 11 904	385 704

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 36 zobrazuje přehled modelů vypočtených progresivním způsobem u roční mzdy 420 000 Kč (měsíčně 35 000 Kč), kde byly využity sazby daně 12 % a 15 %. U všech modelů lze sledovat stejnou roční daň 69 948 Kč, ovšem po využití ročních slev a daňových zvýhodnění vychází různé výše daně. V Modelu 1 lze sledovat daň po odečtení slevy na poplatníka ve výši 45 408 Kč, což je zároveň celková roční daň. Čistá mzda se zde rovná 328 692 Kč, což je o 91 308 Kč méně než původní hrubá roční mzda. V Modelu 2 lze sledovat, že daň po odečtení slev (na poplatníka a na manželku) dosahuje částky 20 268 Kč, dále zde bylo použito zvýhodnění na dítě, a tak poplatník ročně uhradí daňovou povinnost ve výši 6 864 Kč. V Modelu 3 lze pozorovat nejvyšší daňový bonus ze všech zobrazených modelů, a to 12 540 Kč a také nejvyšší roční čistou mzdu, 386 340 Kč. Je možné to odůvodnit

kromě slevy na poplatníka i slevou na manželku a daňovým zvýhodněním na 2 děti. Podobné výsledky lze sledovat i u Modelu 5, kde nebyla využita roční sleva na manželku, ale poplatník využil daňového zvýhodnění na 3 děti, proto se výsledky od Modelu 3 příliš nemění. V Modelu 4 lze sledovat větší rozdíly oproti Modelu 3, protože nebyla odečtena sleva na manželku, a i když si poplatník zohlednil 2 děti, výše roční daně tak bude 12 300 Kč a ročně obdrží čistou mzdu 361 500 Kč.

5.4 Nadprůměrná mzda pro rok 2017

Za nadprůměrnou mzdu byla stanovena mzda, která je čtyřnásobkem průměrné měsíční mzdy za rok 2017, tzn. 112 928 Kč.

5.4.1 Měsíčně

Pro měsíční zúčtování mezd byl využit čtyřnásobek průměrné mzdy pro rok 2017, tedy hrubá měsíční mzda 112 928 Kč.

Tabulka 37 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků s nadprůměrnou mzdou za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	22 710	20 640	20 640	79 865
Model 2	22 710	20 640	19 523	80 982
Model 3	22 710	20 640	17 906	82 599
Model 4	22 710	20 640	17 906	82 599
Model 5	22 710	20 640	15 889	84 616

Zdroj: Vlastní zpracování

Měsíční záloha na daň u nadprůměrné mzdy vychází u všech modelů jako částka 22 710 Kč. Stejně vychází u všech zmíněných modelů i částka pro zálohu na daň po odečtení slev (20 640 Kč), v měsíčním pojetí zúčtování mezd se v aplikovaných modelech řeší pouze základní sleva na poplatníka ve výši 2 070 Kč. Částka 20 640 Kč je zároveň výslednou

zálohou na daň v Modelu 1, a také nejvyšší zálohou na daň z řešených modelů. Z tabulky lze dále interpretovat, že druhou nejvyšší výslednou zálohu na daň zaplatí poplatník v Modelu 2, a to 19 523 Kč. Tato částka je o 1 117 Kč nižší, protože tento poplatník si na rozdíl od poplatníka v Modelu 1, uplatnil daňové zvýhodnění na dítě. Fyzické osoby z modelů 3 a 4 mají výslednou zálohu na daň ve stejné výši, 17 906 Kč, z důvodu, že oba uplatňují daňové zvýhodnění na 2 děti. Nejnižší výslednou zálohu na daň lze sledovat u Modelu 5, kde si poplatník uplatnil zvýhodnění na 3 děti, tudíž jeho výsledná záloha na daň se rovná 15 889 Kč. Podle výše měsíční zálohy na daň lze určit, že nevyšší čistou mzdu obdrží fyzická osoba z Modelu 5, ve výši 84 616 Kč. Čistá mzda pro modely 3 a 4 vychází totožně, 82 599 Kč. V Modelu 2 vychází čistá mzda 80 982 Kč a v Modelu 1 79 865 Kč.

Tabulka 38 Měsíční přehled u různých skupin poplatníků u nadprůměrné mzdy za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	37 168	35 098	35 098	65 407
Model 2	37 168	35 098	33 981	66 524
Model 3	37 168	35 098	32 364	68 141
Model 4	37 168	35 098	32 364	68 141
Model 5	37 168	35 098	30 347	70 158

Zdroj: Vlastní zpracování

Pokud se řeší měsíční zúčtování nadprůměrné mzdy neboli čtyřnásobné průměrné mzdy pro rok 2017, návrhem progresivního zdanění, tak se využívají postupně 4 různé sazby daně, 12% daň, 15% daň, 25% daň a 32% daň, které jsou používány pro různá mzdová pásma. Záloha na daň tedy vychází 37 168 Kč u všech uvedených modelů. Měsíční daň po odečtení slev na dani vychází taktéž u všech modelů stejně, a to 35 098 Kč, protože ve všech modelech byla odečtena pouze základní sleva na poplatníka (sleva na manželku se v měsíčním pojetí mezd nevyužívá). U Modelu 1 je tato částka zároveň výslednou daní. U zbylých modelů se navíc počítá s daňovým zvýhodněním na děti, v Modelu 2 je díky tomu výsledná daň o více jak o 1000 Kč nižší, a to ve výši 33 981 Kč. O Modelu 3 a 4 je možné

řící, že výsledná měsíční záloha na daň dosahuje stejných hodnot, a to 32 364 Kč, zde bylo uplatněno daňové zvýhodnění na 2 děti. V Modelu 5 lze sledovat, že výsledná záloha na daň je z pozorovaných modelů nejnižší, a to 30 347 Kč. Nejnižší čistá mzda byla zjištěna u Modelu 1, kde to lze vysvětlit neuplatněním daňového zvýhodnění na děti. Nejvyšší čistou mzdu je možné pozorovat u Modelu 5, kde se daňově zvýhodňují 3 děti.

5.4.2 Ročně

Pro účely ročního zúčtování mezd bylo u nadprůměrné mzdy počítáno s roční hrubou mzdou 1 355 136 Kč.

Tabulka 39 Roční přehled u různých skupin poplatníků u nadprůměrné mzdy za rok 2017 se standardní daní 15 % v Kč

Skupina poplatníků	Záloha na daň	Záloha na daň po slevách	Záloha na daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	272 370	247 530	247 530	958 530
Model 2	272 370	222 690	209 286	996 774
Model 3	272 370	222 690	189 882	1 016 178
Model 4	272 370	247 530	214 722	991 338
Model 5	272 370	247 530	190 518	1 015 542

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků ročního zúčtování nadprůměrné mzdy, v tomto případě 1 355 136 Kč při standardní sazbě 15 %, lze interpretovat, že vypočtená daň u všech modelů vychází 272 370 Kč. Po odečtení slev na dani vychází u Modelu 1, 4 a 5 daň stejně, a to 247 530 Kč, u těchto modelů byla odečtena roční sleva na poplatníka. Pokud se jedná o Model 1, zde je v této výši výsledná roční daň. V případě modelů 2 a 3 je navíc odečtena roční sleva na manželku, v čehož vyplývá, že po odečtení slev na dani je daň ve výši 222 690 Kč. Po uplatnění daňových zvýhodnění na děti vychází nejnižší výsledná daň u Modelu 3. Tato výsledná roční daň dosahuje částky 189 882 Kč. Výše daně je zde způsobená nejen tím, že se odečetla sleva navíc i na manželku, ale i tím, že bylo uplatněno zvýhodnění na 2 děti. V případě Modelu 5 lze pozorovat, že výše roční daně je nepatrně vyšší než u Modelu 3, dosahuje částky 190 518

Kč, což lze vysvětlit daňovým zvýhodněním na 3 děti. U Modelu 2 vychází roční daň 209 286 Kč, u Modelu 4 se roční daň rovná částce 214 722 Kč. Nejnižší čistou mzdu obdrží poplatník z Modelu 1, nejvyšší čistou mzdu získá fyzická osoba v Modelu 3, v částce 1 016 178 Kč. Z výsledků je možné vidět, že o pár set korun nižší mzdu, než je v Modelu 3, lze pozorovat u Modelu 5.

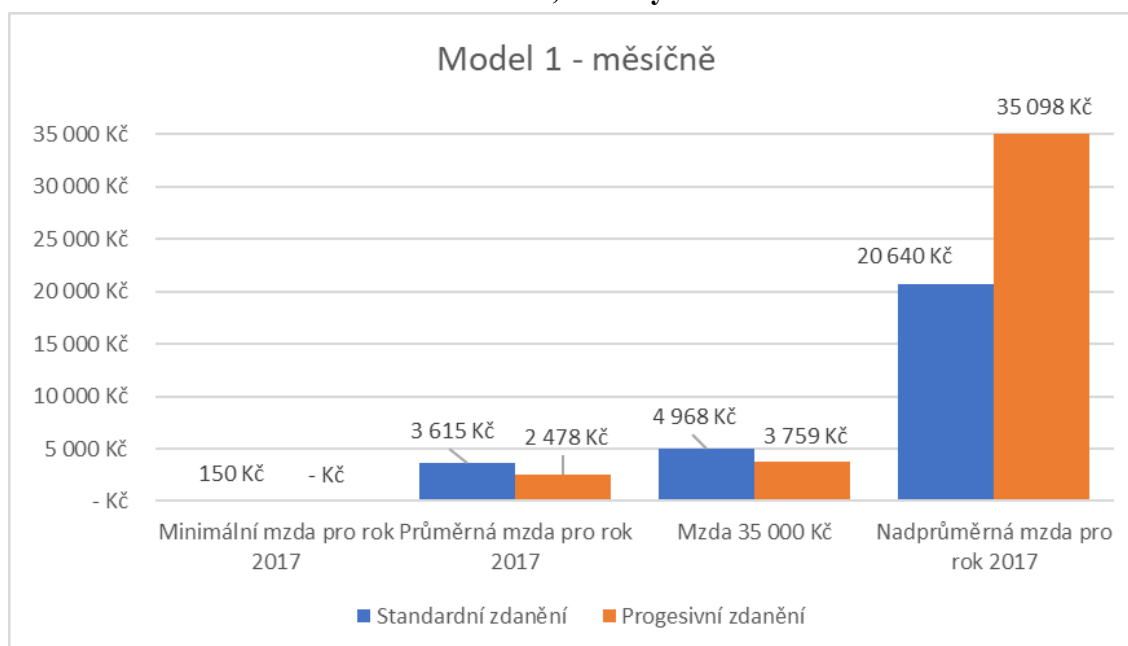
Tabulka 40 Roční přehled u různých skupin poplatníků u nadprůměrné mzdy za rok 2017 s progresivním zdanění v Kč

Skupina poplatníků	Daň	Daň po slevách	Daň po daňovém zvýhodnění, popř. daňový bonus	Čistá mzda
Model 1	446 011	421 171	421 171	784 889
Model 2	446 011	396 331	382 927	823 133
Model 3	446 011	396 331	363 523	842 537
Model 4	446 011	421 171	388 363	817 697
Model 5	446 011	421 171	364 159	841 901

Zdroj: Vlastní zpracování

U nadprůměrné roční mzdy, tedy čtyřnásobné průměrné mzdy pro rok 2017, při ročním pojetí s využitím návrhu progresivního zdanění lze dle výsledků interpretovat, že daň před slevami je u všech modelů stejná, 446 011 Kč. Daň po zohlednění slev na dani vychází stejně u Modelů 1, 4 a 5, protože zde se uplatňuje pouze roční sleva na poplatníka ve výši 24 840 Kč. U Modelů 2 a 3 je navíc zohledněna sleva na manželku, která je ve stejné výši jako sleva na poplatníka. Z tohoto důvodu je u Modelů 2 a 3 daň po odečtení slev o 24 840 Kč nižší než u ostatních modelů a výše této daně je 396 331 Kč. Daňové zvýhodnění na děti se vyskytuje u všech modelů, kromě Modelu 1, kde výsledná roční daň je stejná jako daň po slevách, 421 171 Kč. Nejnižší roční daň uhradí poplatník z Modelu 3, a to ve výši 363 523 Kč, což lze vysvětlit slevou nejen na poplatníka, ale i na manželku a daňovým zvýhodněním na 2 děti. Tento poplatník nejen, že uhradí nejnižší daň, ale jeho čistá mzda je nejvyšší ve srovnání s ostatními modely a činí 842 537 Kč. Druhou nejnižší daň zaplatí poplatník z Modelu 5, kde se uplatňuje daňové zvýhodnění na 3 děti, daň se rovná 364 159 Kč. Nejvyšší roční daň uhradí poplatník z Modelu 1, jak je již zmíněno výše.

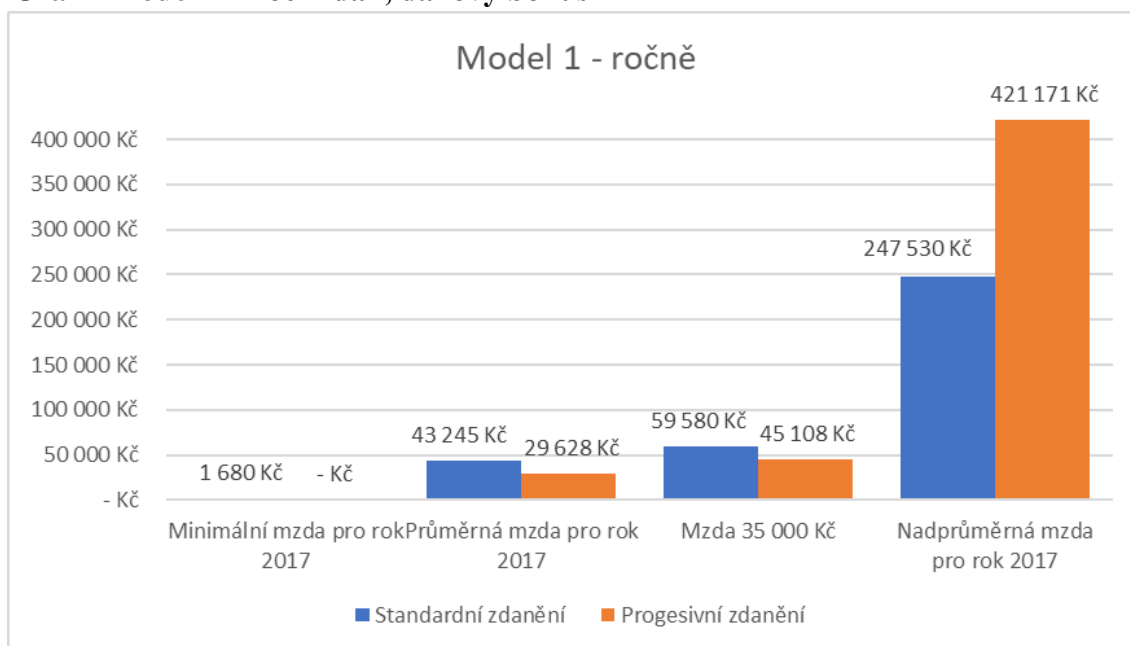
Graf 3 Model 1 – měsíční záloha na daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

Na grafu č. 3 je možné vidět porovnání standardního zdanění s progresivním zdaněním u Modelu č. 1, tedy u poplatníka, který si neuplatňuje slevu na dani na manželku, ani daňové zvýhodnění na děti, v měsíčním zúčtování. Tento poplatník si pouze ze zálohy na dani odečítá základní slevu na poplatníka. U minimální mzdy je možné pozorovat pouze nepatrný rozdíl, a to 150 Kč. U progresivního zdanění u minimální mzdy vychází měsíční záloha na daň 0. Na tomto grafu je dále možné sledovat, že u průměrné mzdy za rok 2017 v měsíčním pojetí vychází záloha na dani u standardního zdanění 3 615 Kč a u progresivního zdanění 2 478 Kč. V případě mzdy 35 000 Kč je možné pozorovat, že pokud se využije standardní zdanění, tak měsíční záloha na dani vychází 4 968 Kč, kdežto za použití návrhu progresivního zdanění 3 759 Kč. U nadprůměrné mzdy za rok 2017 je možné vidět rozdíl 14 458 Kč od obou variant zdanění. U varianty 1 – standardní zdanění vychází u nadprůměrné mzdy záloha na daň 20 640 Kč, u zdanění progresivním způsobem neboli u varianty 2, vychází záloha na daň 35 098 Kč, v tomto případě lze sledovat rapidní rozdíl mezi těmito způsoby zdanění. Na základě grafu č. 3 lze říci, že u měsíční minimální mzdy pro rok 2017, průměrné mzdy pro rok 2017 a u mzdy 35 000 Kč je nepatrně výhodnější návrh progresivního zdanění. Ovšem u nadprůměrné mzdy vznikají velké rozdíly mezi těmito dvěma způsoby zdanění.

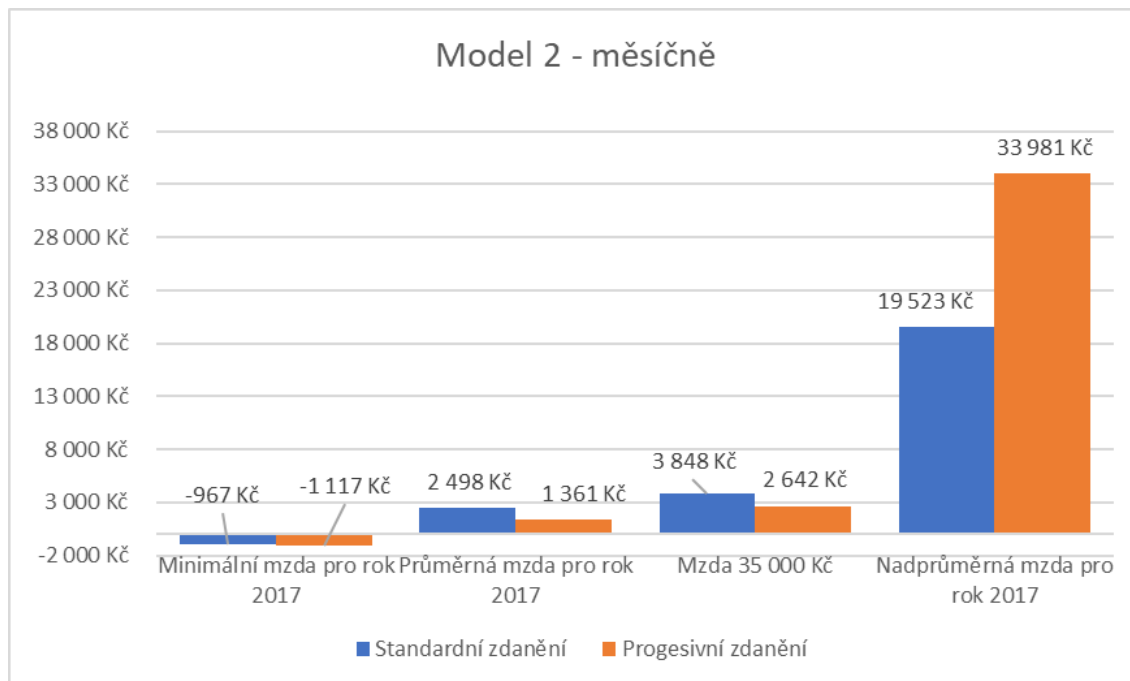
Graf 4 Model 1 – roční daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 4 zobrazuje Model 1 v ročním zúčtování. U minimální mzdy lze pozorovat rozdíl 1 680 Kč, kdy se tato výše daně odvede za rok, kdežto u progresivního způsobu zdanění vychází roční daň nulová. U průměrné roční mzdy lze sledovat, že pokud by byla poplatníkova mzda zdaněna standardní daní, odvede ročně na dani 43 245 Kč. Pokud by tato mzda byla zdaněna progresivně, celková roční daň vychází nižší, a to 29 628 Kč. Z grafu je možné vyzorovat, že u stanovené mzdy 35 000 Kč při standardním zdanění 15 % by poplatník zaplatil roční daň 59 580 Kč, kdežto za použití standardního zdanění by zaplatil o 14 472 Kč ročně méně, tedy 45 108 Kč. Velmi razantní rozdíl je možné vidět u nadprůměrné mzdy, kdy je tento rozdíl mezi jednotlivými způsoby zdanění vyšší než 170 000 Kč. Pokud bude poplatníkovi u nadprůměrné mzdy uplatňováno standardní zdanění, odvede roční daň 247 530 Kč, kdežto při využití progresivního zdanění, bude muset poplatník zaplatit ročně na dani 421 171 Kč.

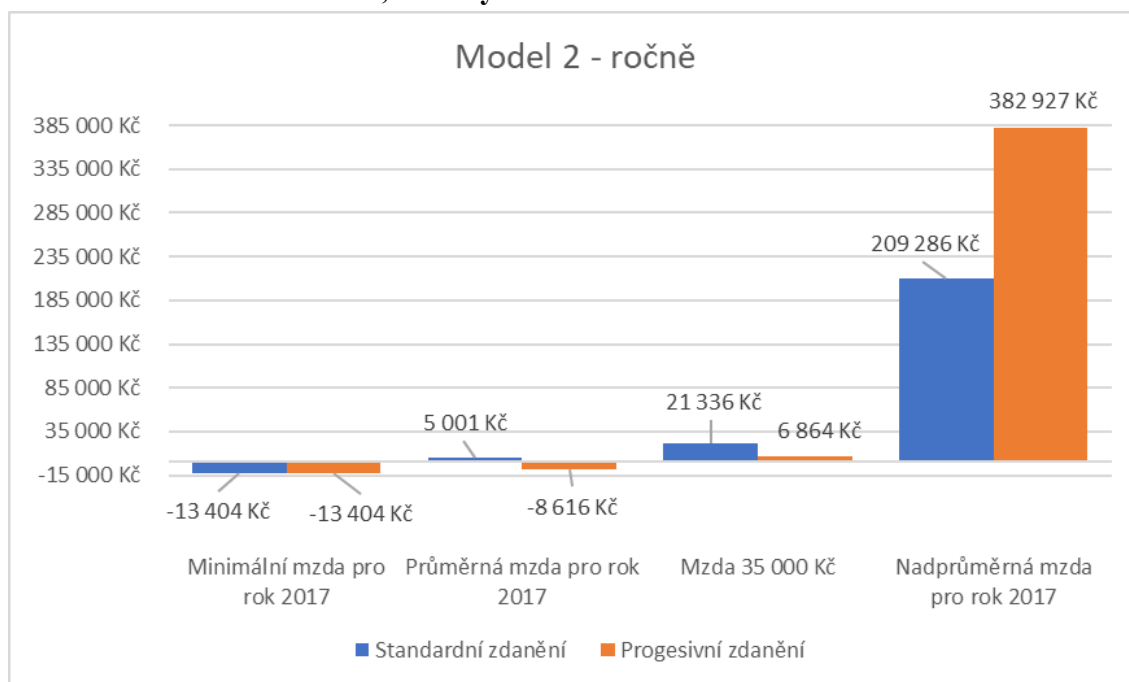
Graf 5 Model 2 – měsíční záloha na daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 5, kde jsou zobrazeny výsledky Modelu 2 měsíčně, je možné u minimální mzdy sledovat, že u obou forem zdanění vyjde daňový bonus, který se příliš neliší. Při využití standardního zdanění dosáhne poplatník daňového bonusu ve výši 967 Kč, u progresivního zdanění se daňový bonus rovná částce 1 117 Kč. U průměrné mzdy nevyhází daňový bonus ani v jednom případě, u obou variant zdanění bude poplatník platit zálohu na daň, a to 2 498 Kč za použití standardní sazby daně 15 % a 1 361 Kč při využití návrhu progresivního zdanění, tedy u této mzdy sazby daně 12 %. V grafu č. 5 je dále vyobrazeno, že pokud se jedná o mzdu 35 000 Kč, tak za použití standardního zdanění odvede poplatník měsíční zálohu na daně 3 848 Kč, zatímco při progresivním zdanění 2 642 Kč. Z grafu dále vyplývá, že u nadprůměrné mzdy také nebude poplatník v Modelu 2 daňový bonus, ale bude platit zálohu na daň. Konkrétně u standardního zdanění zaplatí zálohu na daně 19 523 Kč, při využití progresivního zdanění 33 981 Kč.

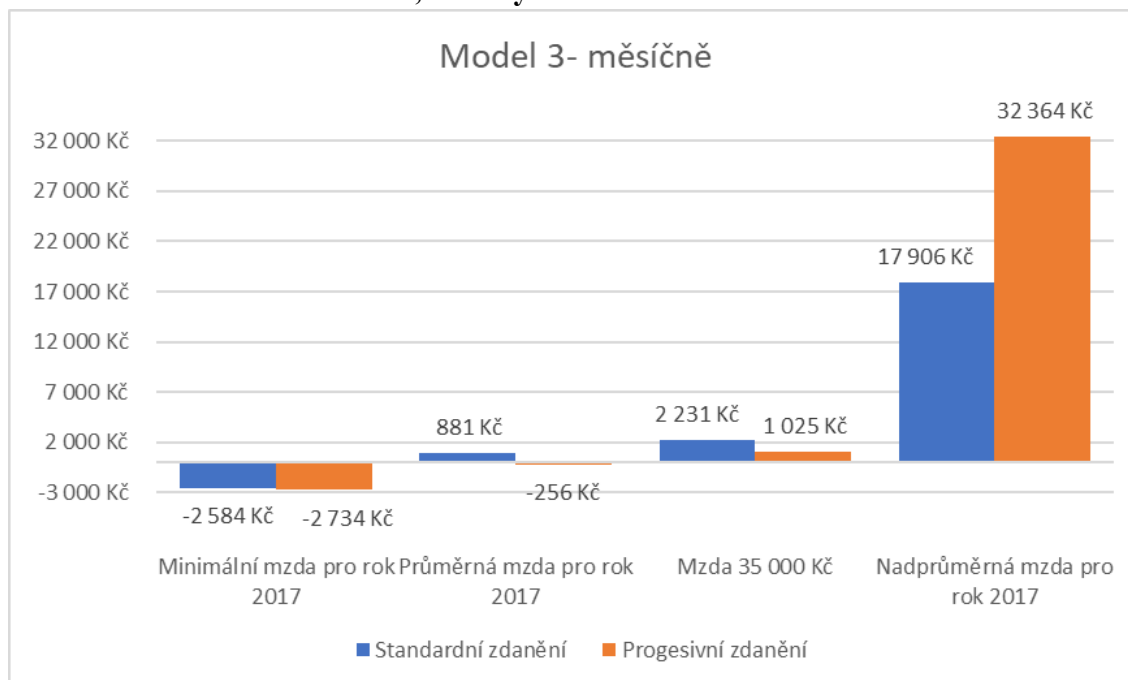
Graf 6 Model 2 – roční daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování.

Graf č. 6 zobrazuje velikost roční daně, popř. ročního daňového bonusu pro Model 2. Je zde možné pozorovat, že u minimální mzdy dosahuje poplatník daňových bonusů, a to stejné výše u obou variant zdanění, tudíž 13 404 Kč. U průměrné mzdy zaplatí poplatník roční daň ve výši 5 001 Kč, pokud bude využita standardní sazba 15 %. Za použití progresivní varianty zdanění vychází u průměrné mzdy roční daňový bonus ve výši 8 616 Kč. V případě hrubé měsíční mzdy 35 000 Kč (ročně 420 000 Kč) lze shledat rozdíl 14 472 Kč při použití různých variant zdanění. Pokud se využije standardní zdanění, tak poplatník uhradí roční daň 21 336 Kč, ale pokud by bylo uplatněno zdanění progresivní, odvedl by ročně na daních 6 864 Kč. Velký rozdíl je možné shledat u nadprůměrné mzdy, kdy je tento rozdíl mezi standardním a progresivním zdaněním více než trojnásobný. Při standardním zdanění zaplatí poplatník s výdělkem 1 355 136 Kč za rok na dani 209 286 Kč, za použití progresivního zdanění odvede na dani 382 927 Kč, o čemž je možné říci, že by tento poplatník při použití progresivního zdanění zaplatil na daních ročně o 173 641 Kč více než při zdanění standardní daní.

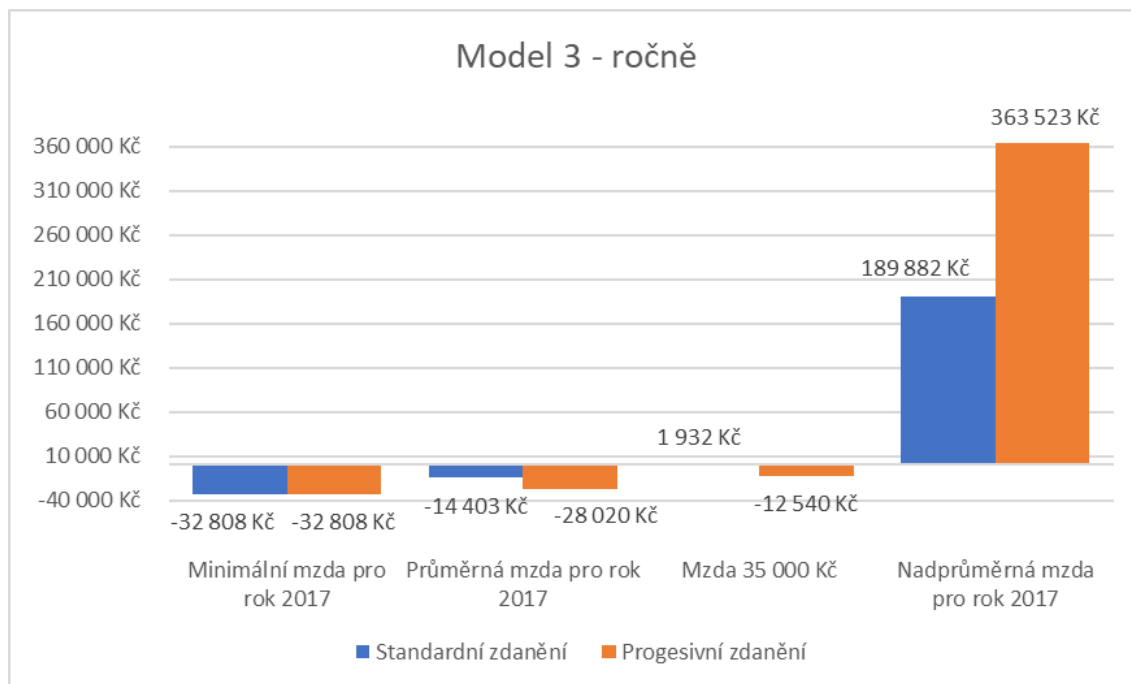
Graf 7 Model 3 – měsíční daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 7 zobrazuje Model 3, fyzickou osobu s manželkou čerpající rodičovskou dovolenou a se dvěma dětmi, v měsíčním pojetí. Zde je možné pozorovat, že u minimální mzdy dosahuje tento poplatník daňového bonusu, a to ve výších téměř totožných. Při standardním zdanění získá poplatník daňový bonus 2 584 Kč, při progresivním zdanění 2 734 Kč. U průměrné mzdy dosahují zaplatí poplatník při standardním zdanění měsíční zálohu na dani 881 Kč, kdežto v případě progresivního zdanění dosáhne na měsíční daňový bonus 256 Kč. U hrubé měsíční mzdy 35 000 Kč vychází při použití sazby 15 % záloha na dani 2 231 Kč, ovšem pokud se využije progresivní zdanění, odvede poplatník přibližně o polovinu nižší zálohu na dani, tedy 1 025 Kč. U nadprůměrné mzdy lze také zpozorovat rozdíl za použití obou variant zdanění. U varianty 1 dosahuje měsíční výše zálohy na daň 17 906 Kč, za použití varianty 2 (progresivního zdanění) zaplatí poplatník z Modelu 3 měsíční zálohu na daň ve výši 32 364 Kč.

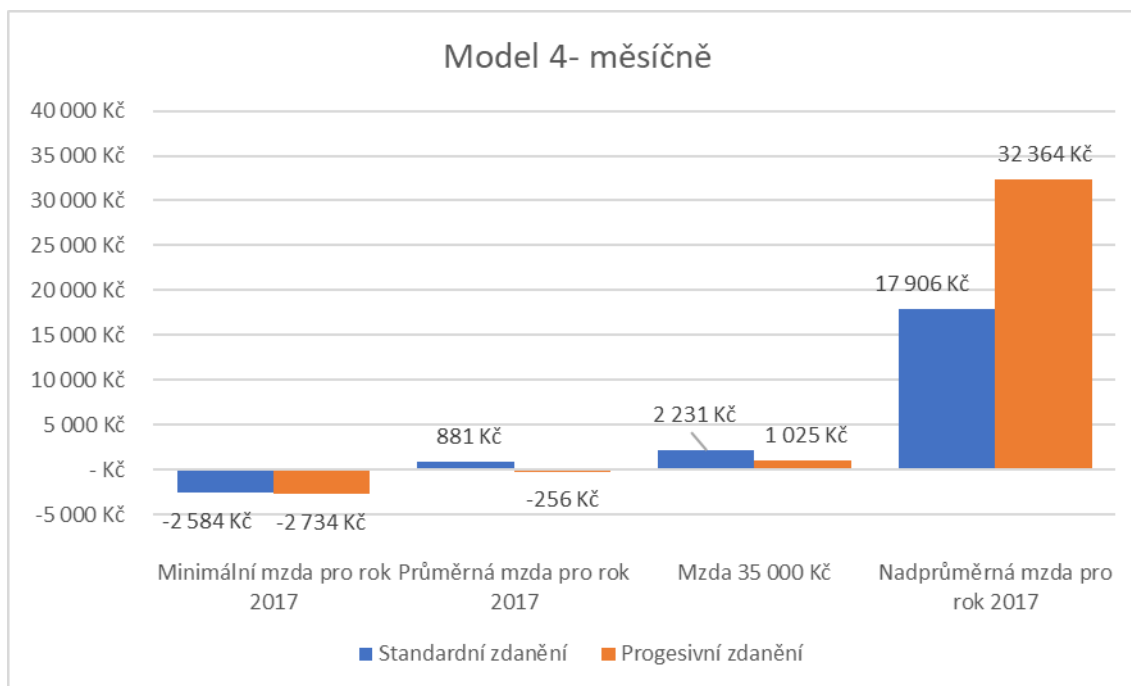
Graf 8 Model 3 – roční daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 8, který zobrazuje roční zúčtování pro Model 3, lze sledovat, že poplatníci s roční minimální i průměrnou mzdou dosahují daňových bonusů. V případě minimální mzdy dosahuje roční daňový bonus v obou variantách částky 32 808 Kč, v případě průměrné mzdy částky 14 403 Kč při použití standardní varianty zdanění a 28 020 Kč pokud se použije progresivní varianta zdanění. Daňové bonusy lze vysvětlit tím, že Model 3 zobrazuje poplatníka s manželkou na rodičovské dovolené a s 2 dětmi. Z grafu lze pozorovat určitý rozdíl u mzdy 35 000 Kč (ročně 420 000 Kč), kde za použití standardního zdanění zaplatí poplatník roční daň 1 932 Kč, zatímco při použití progresivního zdanění získá daňový bonus 12 540 Kč. O nadprůměrné mzdě lze na základě grafu říci, že pokud se použije standardní způsob zdanění 15 %, tak poplatník ročně zaplatí daň 189 882 Kč. Za použití progresivního zdanění, kde jsou v tomto případě využity 4 sazby daně podle mzdových pásem, uhradí ročně na dani 363 523 Kč.

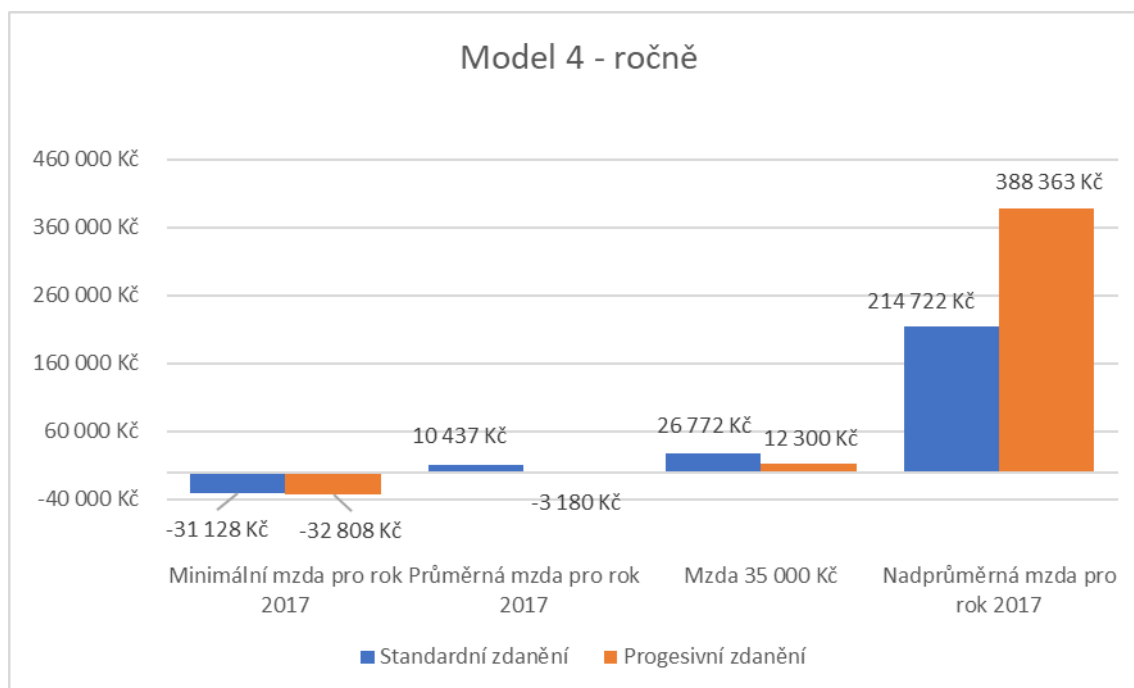
Graf 9 Model 4 – měsíční záloha na daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 9 ukazuje měsíční výsledky z Modelu 4, kde je možné pozorovat dosažení daňových bonusů u minimální mzdy, za použití standardního i progresivního zdanění, které jsou téměř totožné. U standardního zdanění dosáhne poplatník na měsíční daňový bonus v hodnotě 2 584 Kč, u progresivního zdanění 2 734 Kč. U průměrné mzdy lze konstatovat, že pokud se bude výše zálohy na dani počítat standardní sazbou daně (15 %), vyjde měsíční záloha na dani 881 Kč. Pokud by ovšem bylo počítáno dle návrhu progresivního zdanění, vychází daňový bonus v částce 256 Kč. V grafu č. 9 lze sledovat stejné hodnoty u hrubé měsíční mzdy 35 000 Kč jako v grafu č. 7, tedy u standardního zdanění uhradí poplatník měsíční zálohu 2 231 Kč, u progresivního 1 025 Kč. Největší rozdíly lze pozorovat u nadprůměrné mzdy, kde daň vypočtená standardní sazbou dosáhne částky 17 906 Kč, a naopak daň vypočtená progresivním způsobem bude v hodnotě 32 364 Kč, což je rozdíl mezi oběma variantami zdanění o 14 458 Kč.

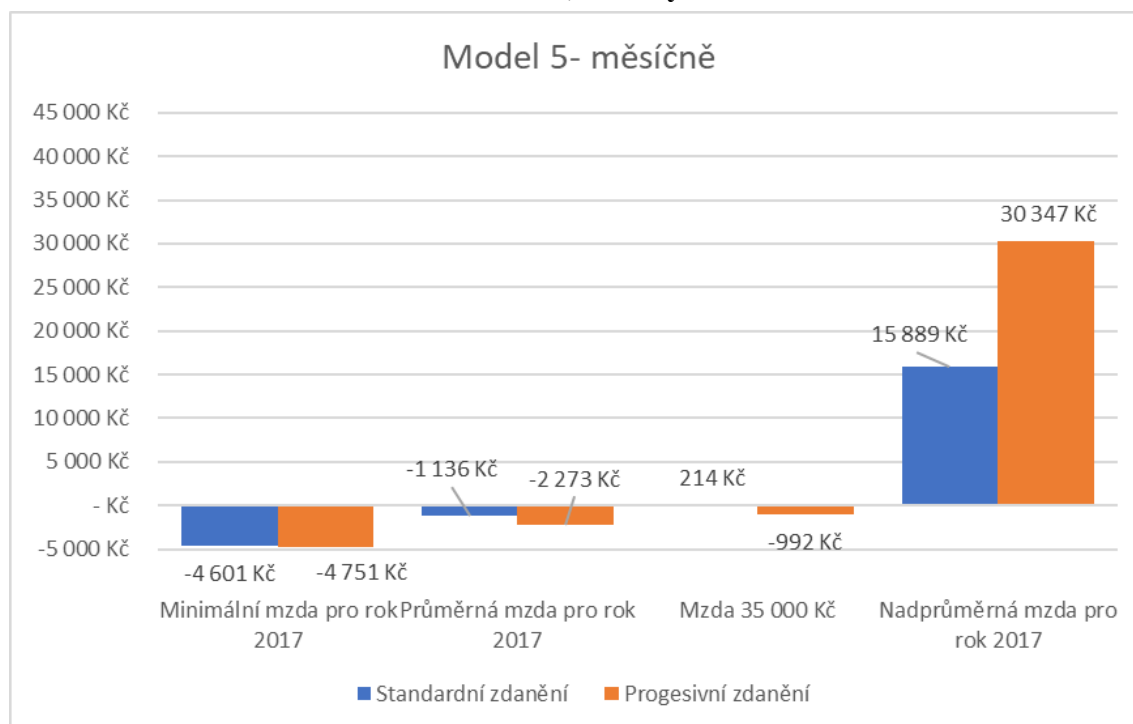
Graf 10 Model 4 – roční daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě grafu č. 10 lze říci, že v ročním zúčtování mzdy u Modelu 4 vychází daňový bonus pouze u minimální mzdy a v jednom případě i u průměrné mzdy. U minimální roční mzdy, vychází výsledný roční bonus při využití obou variant zdanění velmi podobně. U standardního zdanění se v případě minimální mzdy rovná tento bonus 31 128 Kč, u progresivního zdanění 32 808 Kč. V grafu je možné najít, že v případě průměrné mzdy získá fyzická osoba daňový bonus pouze u progresivního zdanění, a to 3 180 Kč. Pokud se uplatní standardní sazba daně u této mzdy, vychází roční daň 10 437 Kč. V grafu je možné dále vyčíst, že za použití standardního zdanění při hrubé měsíční mzdě 35 000 Kč (ročně 420 000 Kč) zaplatí poplatník 26 772 Kč ročně na daních. V případě progresivní varianty ale bude poplatníkova roční daňová povinnost nižší, tedy 12 300 Kč. U nadprůměrné mzdy ovšem lze shledat, že v případě standardního zdanění vychází roční daň 214 722 Kč, ale pokud se použije výpočet dle progresivního zdanění, zaplatí poplatník v tomto modelu roční daň 388 363 Kč, což převyšuje částku vypočtenou standardním způsobem o 173 641 Kč.

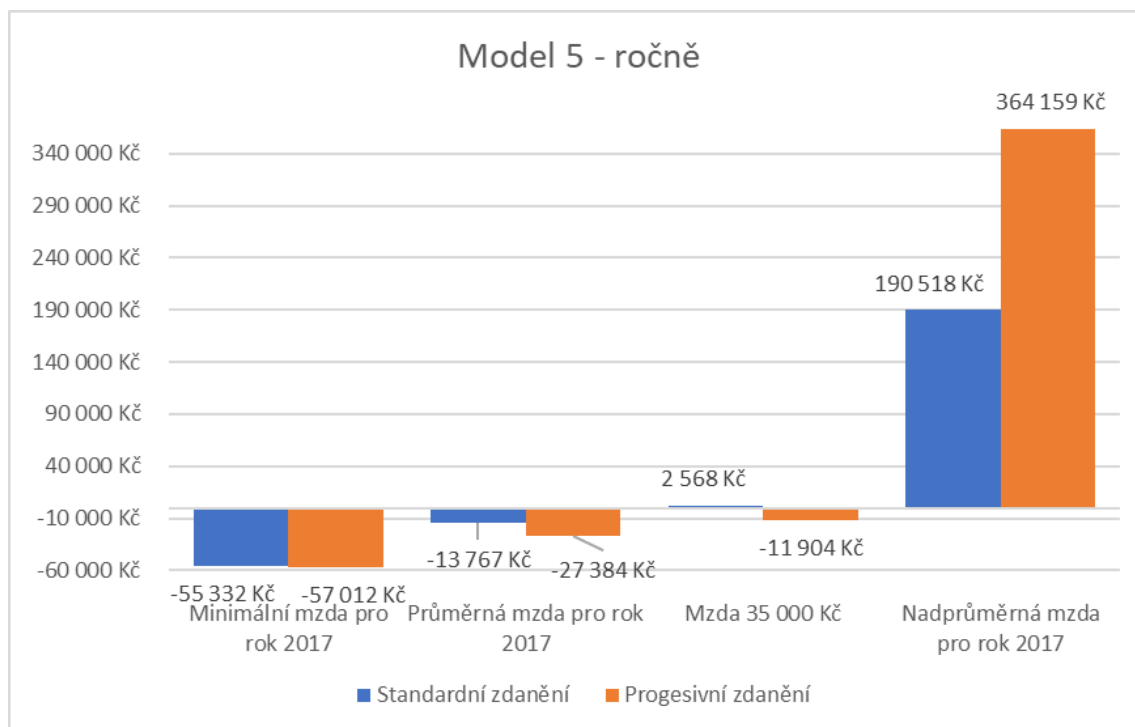
Graf 11 Model 5 – měsíční záloha na daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č. 11 zobrazuje výsledky měsíční zálohy na daň nebo daňového bonusu, které byly zjištěny z Modelu 5. V grafu lze sledovat, že pokud se jedná o minimální mzdu, tak poplatník získá daňový bonus, téměř ve stejných částkách u obou způsobů zdanění. Za využití standardní sazby 15 %, obdrží poplatník daňový bonus v hodnotě 4 601 Kč, za použití progresivního zdanění, tedy sazby 12 %, získá poplatník daňový bonus 4 751 Kč. Graf také poukazuje na to, že v případě průměrné mzdy u této fyzické osoby opět dojde k daňovému bonusu, a to ve výši 1 136 Kč za využití sazby 15 % a 2 273 Kč při výpočtu variantou progresivního zdanění, tedy zdanění sazbou 12 %. V grafu je také zobrazen rozdíl u měsíční hrubé mzdy 35 000 Kč, kdy za použití standardní sazby daně uhradí poplatník zálohu na dani 214 Kč, ale při progresivním zdanění dosáhne na daňový bonus, a to v hodnotě 992 Kč. Největší odchylku lze sledovat u nadprůměrné mzdy, kde za využití standardního zdanění vyjde měsíční záloha na daň 15 889 Kč, ale pokud se měsíční zúčtování řeší progresivním způsobem zdanění, tak výsledná záloha na daň vyjde o 14 458 Kč více, tedy poplatník uhradí měsíční zálohu 30 347 Kč.

Graf 12 Model 5 – roční daň, daňový bonus

Zdroj: Vlastní zpracování

V grafu č. 12, který vyjadřuje roční pojetí celkové daně pro Model 5, lze vidět poměrně vysoký daňový bonus u minimální mzdy v obou variantách, který je možné zdůvodnit tím, že poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění na 3 děti. Daňové bonusy jsou podobné, v případě standardního zdanění se jedná o částku 55 332 Kč, u progresivního zdanění 57 012 Kč. O průměrné mzdě je u Modelu 5 možné konstatovat, že u obou variant zdanění je dosaženo daňového bonusu, 13 767 Kč v případě standardního zdanění a 27 384 Kč u progresivního zdanění. V případě roční mzdy 420 000 Kč (měsíčně 35 000 Kč) lze vidět, že rozdíl mezi těmito zdaněními je více než 9 000 Kč, protože při standardním zdanění se roční daň rovná částce 2 568 Kč, kdežto za použití progresivního zdanění vychází pro poplatníka daňový bonus v celkové roční částce 11 904 Kč. U nadprůměrné mzdy lze vidět velký rozdíl u zkoumaných variant zdanění. Zatímco standardní zdanění způsobí poplatníkovi roční daň ve výši 190 518 Kč, progresivní zdanění určuje poplatníkovi celkovou roční daň o 173 641 vyšší, tedy 364 159 Kč.

5.5 Rok 2018

V roce 2018 došlo ke zvýšení minimální i průměrné mzdy. V případě roku 2018, kdy je minimální měsíční mzda stanovena částkou 12 200 Kč a průměrná měsíční mzda pro tento rok částkou 29 979 Kč, tak v případě případného progresivního zdanění, které je znázorněno v této diplomové práci, by nedošlo ke změnám. Tyto mzdy by stále spadaly do stejných pásem, dle kterých se odvíjí sazby daně. V roce 2018 také došlo k nárůstu daňové zvýhodnění na 1. dítě, a to na 1 267 Kč. Toto daňové zvýhodnění se zvýšilo o 150 Kč, což by ve zmíněných příkladech a řešeních nemělo zásadní vliv na výsledky.⁷⁸

Vzhledem ke změně vlády a ministrů se uvažuje o tom, že návrh progresivního zdanění by v ČR byl v budoucnu realizován, ovšem v jiné podobě. V roce 2018 se navrhuje, že od roku 2019 by u zdanění příjmů fyzických osob bylo zavedeno progresivní zdanění ve 2 pásmech, pro které by byly uplatňovány sazby 19 % a 24 %. V tomto návrhu se uvažuje o zrušení superhrubé mzdy, čímž by došlo v podstatě ke snížení sazby daně (v případě sazby 19 %), i když by byla tato sazba vyšší než 15 %, tak z důvodu, že by se počítalo s hrubou mzdou, by si určití poplatníci mohli polepšit. Sazba 19 % z hrubé mzdy by platila pro poplatníky, jejichž roční základ daně by byl do částky 1 500 000 Kč. Od této částky výše by se mzda zdaňovala sazbou 24 %.⁷⁹

⁷⁸ CZECH TRADE. Nejdůležitější daňové změny v roce 2018. *BusinessInfo.cz*: [online]. [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nejdulezitejsi-danove-zmeny-pro-podnikatele-a-firmy-v-roce-2018-98713.html>

⁷⁹ INTEGRA CENTRUM s. r. o. Zavedení dvou sazeb daně z příjmů. *Integracentrum.cz*: [online]. [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <https://www.integracentrum.cz/aktuality/zavedeni-dvou-sazeb-dane-z-prijmu-639>

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo na základě analýzy lineárního a progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob vyhodnotit dopady navrhovaného způsobu progresivního zdanění a vytvořit doporučení pro případnou aplikaci progresivního zdanění u daně z příjmů fyzických osob.

Pro aplikaci analytické části diplomové práce bylo stanoveno 5 modelů, které byly řešeny ve dvou variantách zdanění, standardním zdaněním a návrhem progresivního zdanění. Do modelů byly zahrnuti tito poplatníci: poplatník, který uplatňuje slevu pouze sám na sebe a je bezdětný, poplatník, který má manželku na rodičovské dovolené a 1 dítě, poplatník s manželkou čerpající rodičovskou dovolenou a 2 děti, poplatník, který má pracující manželku na HPP a 2 děti a poplatník s pracující manželkou na HPP a se 3 dětmi. Tyto modely byly řešeny navíc v měsíčním a ročním zúčtování a v různých pásmech mezd. Pro účely diplomové práce byly stanoveny tyto mzdy: minimální mzda pro rok 2017, průměrná mzda pro rok 2017, stanovená hrubá měsíční mzda 35 000 Kč a nadprůměrná mzda, tedy čtyřnásobek průměrné mzdy pro rok 2017.

Z výpočtů, grafů a tabulek, které jsou uvedeny v diplomové práci vyplývá, že progresivní zdanění lze považovat za výhodnější, oproti standardnímu zdanění, pro poplatníky, kteří dosahují zde zvolené minimální mzdy pro rok 2017, průměrné mzdy pro rok 2017 a stanovené měsíční hrubé mzdy 35 000 Kč. V případě minimální mzdy se ovšem mezi porovnávanými dvěma variantami zdanění nevyskytují velké rozdíly. Při použití progresivního zdanění se v tomto pásmu mezd uplatňuje sazba daně 12 %. Tato sazba je aplikována na mzdy od 0 do 30 000 Kč, kde je příjem chápán jako hrubá mzda. V některých modelech vychází výsledky u minimální mzdy dokonce totožně. V měsíčním pojetí výpočtu zálohy na dani lze sledovat u všech modelů rozdíl 150 Kč, kdy vychází návrh progresivního zdanění pro poplatníky výhodněji o tuto nepatrnou částku. V případě ročního zúčtování mezd bylo zjištěno, že pouze u dvou sledovaných modelů by bylo progresivní zdanění příznivější, a to u Modelu 1, Modelu 4 a u Modelu 5, kdy by roční daňový bonus byl o 1 680 Kč vyšší, u Modelu 1 se jednalo o roční daň ve výši 1 680 Kč u standardního zdanění a nulové roční daně v případě progresu. U těchto poplatníků bylo na základě výpočtů pozorováno, že díky progresivnímu zdanění by si polepšili o pár set Kč, ovšem nejednalo by se o žádné razantní rozdíly. Pokud se jedná o průměrnou mzdu, zde konkrétně o průměrnou mzdu za rok 2017, tedy měsíčně 28 232 Kč, poplatník by na tom byl v případě navrhovaného

zavedení progresivního zdanění lépe než u standardního zdanění. Lze to vysvětlit tím, že tato výše mzdy spadá do mzdového pásma do 30 000 Kč v hrubé mzdě, kde se dle návrhu progresivního zdanění používá sazba daně 12 %. V případě měsíčního zúčtování se u průměrné mzdy jedná o rozdíly pohybující se kolem částky 1 000 Kč ve prospěch progresivního zdanění. Pokud se řeší roční zúčtování u průměrné mzdy, vznikají mezi pozorovanými variantami zdanění větší rozdíly, konkrétně ve všech modelech se tento rozdíl rovná částce 13 617 Kč, ať v nižší roční dani či vyšším daňovém bonusu. Další sledovanou mzdou je stanovená hrubá měsíční mzda 35 000 Kč. Dle progresivního zdanění se tato mzda nachází v mzdovém pásmu hrubé mzdy od 30 000 Kč do 40 000 Kč, kde se musí využít dvě sazby daně, neboť tato mzda spadá částí do mzdy 30 000 Kč, pro tuto mzdu se použije sazba daně 12 % a zbylých 5 000 Kč se zdaní sazbou 15 %. U této mzdy vychází pro poplatníky nepatrně příznivěji návrh progresivního zdanění, ovšem v měsíčním pojetí se jedná o nižší částku zálohy na dani či vyšší daňový bonus o 1 206 Kč. V případě ročního zúčtování se tyto dvě pozorované varianty zdanění liší o výši celkové daně či daňového bonusu o 14 472 Kč, kde se progrese jeví jako výhodnější varianta. Na základě výsledků lze konstatovat, že velmi nevýhodné by bylo zavedení progresivního zdanění u skupiny poplatníků, jejichž hrubá mzda je vyšší než 50 000 Kč. Zde lze pozorovat mnohdy i velmi významné rozdíly, v neprospěch progresivního zdanění. Hrubé mzdy, které jsou vyšší než 50 000 Kč spadají do 4 mzdových pásem, dle zmíněného návrhu progresivního zdanění, což znamená, že tyto mzdy jsou daněny 4 sazbami daně, na část mzdy do 30 000 Kč se uplatní sazba 12 %, na část mzdy od 30 000 Kč do 40 000 Kč se využije sazba daně 15 %, na část mzdy od 40 000 Kč do 50 000 Kč se použije sazba 25 % a na tu zbývající část mzdy, převyšující částku 50 000 Kč bude uplatněna sazba daně 32 %. V diplomové práci byly sledovány rozdíly na čtyřnásobné průměrné mzdě pro rok 2017, tedy na tzv. nadprůměrné mzdě neboli na měsíční mzdě 112 928 Kč. V případě měsíčního zúčtování mzdy u nadprůměrné mzdy vzniká u zmíněných modelů rozdíl 14 458 Kč měsíčně, kdy lze říci, že v tomto případě je výhodnější stávající standardní zdanění. U ročního zúčtování se rozdíl ve výši celkové daně mezi jednotlivými způsoby zdanění liší o 173 641 Kč, kdy se progrese jeví jako velmi nevýhodná. Lze tedy interpretovat, že pro poplatníky s hrubou měsíční mzdou vyšší než 50 000 Kč neboli v případě diplomové práce poplatníků s nadprůměrnou mzdou, by progresivní zdanění bylo velmi nevýhodné, protože v modelových situacích pro nadprůměrnou mzdu vychází pro poplatníka vyšší daň až o více než 170 000 Kč ročně.

Z výsledků tedy vyplývá, že pokud se jedná o poplatníky s hrubou mzdou do

50 000 Kč, tak si buď polepší na svých příjmech, nebo se pro ně nic nezmění. Pokud ovšem budou hrubé mzdy poplatníků vyšší než 50 000 Kč měsíčně, tak si pohorší, mnohdy i o velmi vysoké částky.

V případě, že by byl v budoucnu v ČR zaveden progresivní způsob zdanění, bylo by vhodné návrh více propracovat, aby nevznikaly velmi vysoké odchylky od „standardu“ jako u tohoto návrhu. Bylo by vhodné volit přiměřené sazby daně, aby nevznikaly rozdíly v tom, že poplatník, který má velmi nadprůměrnou mzdu zaplatí za daňovou povinnost velmi vysokou částku.

Zavedení daňové progrese by nejvíce zatížilo občany s hrubou mzdou více než 50 000 Kč, kde by se jejich daňová povinnost skládala ze 4 daňových sazeb. Často by se jednalo o vzdělané a kvalifikované občany s praxí v oboru, např. lékaře a inženýry z nejrůznějších oborů. Mnozí z takto uvažovaných fyzických osob ovládají cizí jazyky a nedělá jim problém cestovat za prací do zahraničí, tedy daňová progrese by mohla způsobit odliv nejkvalifikovanějších pracovníků z ČR. Z druhé strany, by dopadem daňové progrese mohl být nárůst atraktivitu práce např. u dělnických prací. Jedním z doporučení by mohlo být zvážit, zda ČR stojí o zvyšování pracovníků u dělnických prací z ciziny, a naopak snižování počtu vzdělaných lidí v různých oborech. Dalším negativním dopadem by mohl být nárůst daňových úniků, souvisejících s vysokými mzdami a jejich vysokým zdaněním.

Dále by bylo vhodné návrh upravit z hlediska jeho administrativní stránky. Postup výpočtu progresivního zdanění, obzvláště v případě mezd, které jsou více než průměrné, je početně náročný, oproti standardnímu výpočtu. Bylo by třeba nejen proškolit veškeré zaměstnance z oblasti účetnictví a daní, aby ovládaly nový systém výpočtu mezd, ale i zavést značné úpravy v účetních softwarech. Dále by vznikaly problémy z hlediska veřejnosti, kdy v ČR panuje zažitý způsob výpočtu mezd a téměř každá fyzická osoba si dle své výplatní pásky dokáže odvodit výši daně. Problém by vznikal v případě shody více mzdových pásem, kdy ne každá fyzická osoba dosahuje takové finanční gramotnosti, aby byla schopna si nastudovat nový systém zdanění a dle způsobu výpočtu si spočítat svou mzdu. Bylo by zapotřebí vynaložit i určité náklady do finančního vzdělávání všech fyzických osob, např. formou krátkých pořadů v televizi, článků v tisku, semináře pořádané na základních i středních školách. Dalším problémem by mohl být nedokončený návrh, kde není vysvětleno, zda se základy daní zaokrouhlují či nikoliv. Pokud by se v ČR uvažovalo o zavedení tohoto způsobu zdanění, bylo by nutné návrh vypracovat do konečné podoby. Zavedení nového způsobu zdanění v ČR by vyžadovalo vynaložení velkého množství nákladů, ať už výše

zmíněných školení zaměstnanců a veřejnosti, úprava účetních softwarů, náklady na dokončení samotného návrhu.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

CORDES, Joseph J., Robert D. EBEL a Jane GRAVELLE. *The Encyclopedia of Taxation & Tax Policy*. [The Urban InSTITUTE, 2005 [cit. 2017-08-27]. ISBN 9780877667520.

Časopis pro mzdové účetní a vedení firem. BMSS-START, 2009, **12**(4). ISSN 1214-5025.

DUŠEK, Jiří. *Elektronická evidence tržeb*. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-9156-7.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka. *Veřejné finance: Vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-577-2.

HNÁTEK, Miloslav. *Zcela legální daňové triky: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. Praha: ESAP, 2016. ISBN 978-80-905899-3-3.

KOBÍK, Jaroslav a Alena KOHOUTKOVÁ. *Daňový řád s komentářem*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: Anag, 2013. ISBN 978-80-7263-769-0.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vydání. Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-8.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, c2009. Vzdělávání a certifikace účetních. ISBN 978-80-7357-423-9

LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém ČR: Daňové systémy v globálním světě*. ASPI, 2007. ISBN 878-80-7357-320-1.

LYMER, A., HASSELDINE, J. *The international taxation system*. New York: Kluwer Academics Publishers, 2002. ISBN 1-4020-7157-4.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, *Veřejná správa v České republice*. Ministerstvo vnitra České republiky. Praha, 2004. ISBN 80-239-3642-5.

SKALICKÁ, Hana. *Mezinárodní daňové vztahy*. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-484-0.

SMITH, Stephen. *Taxation: A Very Short Introduction*. United Kingdom: Oxford University Press, 2015. ISBN 978-0-19-968369-7.

STARÝ, Marek a kolektiv. *Dějiny daní a poplatků*. Havlíček Brain Team, 2009. ISBN 978-80-87109-15-1.

ŠIROKÝ, Jan. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vydání. Praha: Linde, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0.

ŠIROKÝ, Jan a Michal KRAJŇÁK. *Základy daňové teorie: Cvičebnice*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-927-4.

ŠTOHL, Pavel. *Daně 2016: Výklad a praktické příklady*. 5. vydání. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2016. ISBN 978-80-87314-79-1.

VALOUCH, Petr. *Optimální zdanění fyzických osob: Neplaťte víc, než musíte*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1805-7.

VANČUROVÁ, Alena a Stanislav KLAZAR. *Daňový systém ČR: Daň z příjmů fyzických osob a pojistné sociálního pojištění*. VOX, 2016. ISBN 978-80-87480-47-2.

VYŠKOVSKÁ, Magdaléna. *Cizinci a daně: Zdaňování příjmů fyzických osob - cizích státních příslušníků v České republice*. čtvrté. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-285-6.

Právní předpisy

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů*. 20. listopadu 1992, Část I. ISSN: 1211 – 1244.

Internetové zdroje

BĚHOUNEK, P. Daně a účetnictví 2017. *Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek* [online]. [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/dane-2017/>

BĚHOUNEK, P. Údaje o průměrné mzdě. *Daňový poradce Ing. Pavel Běhounek*. [online]. 2017 [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: <http://www.behounek.eu/news/prumerna-mzda/>

CZECH TRADE. Daňový systém České republiky. *Businessinfo.cz* [online]. [cit. 2017-03-07]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/danovy-system-ceske-republiky-3429.html>

CZECH TRADE. Slovník pojmů k dani z příjmů. *Businessinfo.cz* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/slovnicek-pojmu-k-dani-z-prijmu-3439.html>

CZECH TRADE. Nejdůležitější daňové změny v roce 2018. *BusinessInfo.cz*: [online]. [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nejdulezitejsi-danove-zmeny-pro-podnikatele-a-firmy-v-roce-2018-98713.html>

CZECH TRADE. Sleva na dani za EET nebude pro každého. *Businessinfo.cz*: [online]. [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/sleva-na-dani-za-eet-nebude-pro-kazdeho-83089.html>

CZECH TRADE. Německo: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled. *BusinessInfo.cz*: [online]. [cit. 2017-07-23]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nemecko-zakladni-charakteristika-teritoria-19041.html>

FINANČNÍ SPRÁVA. Daně. Obecné informace. *Finanční správa* [online]. [cit. 2017-03-21]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#slevy>

FINANČNÍ SPRÁVA. Údaje z daňových přiznání. *Finanční správa* [online]. [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/analyzy-a-statistiky/udaje-z-danovych-priznani>

GOLA, Petr. Jak se změní vaše čistá mzda, když ČSSD zavede progresivní zdanění?. In: *Finance.cz* [online]. 23.02.2017 [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/486751-progresivni-zdaneni-cssd/>

GOLA, Petr. Zdravotní pojištění v roce 2017 v deseti číslech. In: *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/483283-zdravotni-pojisteni-2017/>

IDA IRELAND 2018. Ireland's tax regime. *Idaireland.com* [online]. [cit. 2017-07-27]. Dostupné z: <https://www.idaireland.com/invest-in-ireland/ireland-corporate-tax>

INTEGRA CENTRUM s. r. o. Zavedení dvou sazeb daně z příjmů. *Integracentrum.cz*: [online]. [cit. 2017-02-25]. Dostupné z: <https://www.integracentrum.cz/aktuality/zavedeni-dvou-sazeb-dane-z-prijmu-639>

INTERNET INFO s. r. o. Průvodce vaším podnikáním. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/danovy-portal/dan-z-prijmu/zakon-o-danich-z-prijmu/>

INTERNET INFO s. r. o. O spravedlnosti daní. *Měšec.cz*[online]. [cit. 2017-07-18]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/o-spravedlnosti-dani/>

INTERNET INFO s. r. o. Průvodce vaším podnikáním. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/danovy-portal/dan-z-prijmu/zakon-o-danich-z-prijmu/§2 odst. 2 a 3>

INTERNET INFO. Průvodce vaším podnikáním. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/danovy-portal/dan-z-prijmu/zakon-o-danich-z-prijmu / Zákon č. 586/1992 Sb.>

MARTIN LOUŽECKÝ. Daňový systém v Irsku. *Irsko aktuálně* [online]. [cit. 2017-07-27]. Dostupné z: <http://www.irsko-aktualne.cz/danovy-system>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Sekundární předpisy EU. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2017-07-28]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/mezinarodni-spoluprace-v-oblasti-dani/sekundarni-predpisy-eu>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Informace o měsíční minimální mzdě od 1. ledna 2017. *Mpsv.cz*[online]. 2016 [cit. 2017-10-06]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/28272/Informace_o_MMe_od_1_ledna_2017_na_web_MPSV.pdf

MLADÁ FRONTA a. s. Daně v Německu. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-23]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-v-nemecku/>

MLADÁ FRONTA a. s. Zdravotní pojištění zaměstnanců. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestnanci-zdravotni-pojisteni/>

MLADÁ FRONTA a. s. Sociální pojištění zaměstnanců. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/odvody-socialniho-a-zdravotniho-pojisteni/zamestanec-socialni-pojisteni/>

MLADÁ FRONTA a. s. Sociální pojištění v roce 2017 v deseti číslech. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-20]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/483006-socialni-pojisteni-2017/>

MLADÁ FRONTA a. s. Daně v Irsku. *Finance.cz* [online]. [cit. 2017-07-27]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-v-cr-a-v-eu/dane-v-eu/dane-v-irsku/>

PARTNERS MEDIA. Očima expertů: Progresivní daň. *Peníze.cz*: [online]. [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/dan-z-prijmu-fyzickych-osob/321311-ocima-expertu-progresivni-dan>

Pomůže Vám v podnikání. *Podnikator.cz* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.podnikator.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/danova-evidence/n:18849/Zakladni-pojmy-danove-soustavy>

ŠKRTÍLEK.CZ – OCHRÁNCE RODINNÉHO ROZPOČTU, z. s. Progresivní zdanění - co byste měli vědět? *Škrtilék.cz* [online]. [cit. 2017-07-16]. Dostupné z: <http://www.skrtilék.cz/progresivni-zdaneni-byste-meli-vedet/?gclid=Cj0KEQjwtdbLBRCLuOLC2PGWzo8BEiQAm8pA5Qqz2I3a85-u6HpwpI35O779okA-sSC5rEZZCSefEQ0aAtLv8P8HAQ>

VLÁDA ČR. ČR a EU – daně. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2017-07-24]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9099/sekce/cr-a-eu---dane/>

VEJVODOVÁ, N. Zprávy: Sobotkova volební karta: progresivní zdanění. Navrhuje čtyři sazby pro daň z příjmu. In: *Seznam.cz* [online]. [cit. 2017-07-21]. Dostupné z: <https://www.seznam.cz/zpravy/clanek/cssd-pred-volbami-ozivila-progresivni-zdaneni-strela-mimo-terc-reaguj-analytici-28227>

VLKOVÁ, Jitka. Vezmeme tisíce, rozdáme stovky. Experti cupují daňový návrh z dílny ČSSD. In: *iDNES.cz / Ekonomika* [online]. [cit. 2017-07-21]. Dostupné z: https://ekonomika.idnes.cz/cssd-dane-socialni-demokracie-dj8-/ekonomika.aspx?c=A170221_213304_ekonomika_fka